

GODIŠNJE
IZVJEŠĆE
O RADU
AGENCIJE ZA
ODGOJ I
OBRAZOVANJE
U 2020. GODINI



Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency



Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

OSOBNA ISKAZNICA

PUNI NAZIV: Agencija za odgoj i obrazovanje

ODGOVORNA OSOBA: ravnateljica dr. sc. Dubravka Brezak Stamać

ADRESA SJEDIŠTA: Donje Svetice 38, Zagreb

USTROJBENI OBLIK: javna ustanova

OSNIVAČ: Republika Hrvatska

Matični broj poslovnog subjekta: 1778129

OIB: 72193628411

TELEFON: 01/2785 000

TELEFAKS: 01/2785 001 E-POŠTA: agencija@azoo.hr

WEB: www.azoo.hr

PODRUŽNICE

Podružnica Rijeka, Trpimirova 6, Rijeka

TELEFON: 051/320 381

Ispostava Rovinj, Istarska 13 a, Rovinj

Podružnica Osijek, Strossmayerova 6/1, Osijek

TELEFON: 031/284 900

Podružnica Split, Tolstojeva 32, Split

TELEFON: 021/340 999

Ispostava Zadar, Veslačka 12, Zadar

SADRŽAJ

1. UVOD.....	4
2. DJELATNOSTI AGENCIJE ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE	5
3. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA I UNUTARNJI USTROJ	6
4. LJUDSKI POTENCIJALI	8
5. PROGRAMSKI CILJEVI AGENCIJE ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE U 2020. GODINI.....	8
5.1. OSIGURAVANJE I UNAPREĐIVANJE KVALITETE STRUČNIH USAVRŠAVANJA ZA PROFESIONALNI RAZVOJ ODGOJNO-OBRAZOVNIH RADNIKA	12
6. STRUČNO USAVRŠAVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH RADNIKA	13
6.1. KURIKULI MEĐUPREDMETNIH TEMA.....	17
6.2. USAVRŠAVANJE RAVNATELJA ODGOJNO-OBRAZOVNIH USTANOVA	24
6.3. MOBILNI TIMOVI.....	28
6.4. PREVENTIVNI PROGRAMI.....	32
6.5 ODGOJ I OBRAZOVANJE NACIONALNIH MANJINA.....	36
6.6. UČENJE I POUČAVANJE O HOLOKAUSTU I SPREČAVANJU ZLOČINA PROTIV ČOVJEČNOSTI.....	41
7. SUDJELOVANJE U IZRADI, RAZVOJU I PROVEDBI CJELOVITE KURIKULARNE REFORME I PROVEDBE PROGRAMA „ŠKOLA ZA ŽIVOT“	42
8. SUDJELOVANJE U IZRADI I PROVEDBI NASTAVE NA DALJINU.....	43
9. SUDJELOVANJE U PROVEDBI NACIONALNIH PROGRAMA I AKCIJSKIH PLANOVA	46
10. STRUČNI ISPITI ZA ODGOJNO-OBRAZOVNE RADNIKE.....	47

11. POSTUPAK NAPREDOVANJA ODGOJNO-OBRAZOVNIH RADNIKA.....	48
12. PRUŽANJE STRUČNO-PEDAGOŠKE POMOĆI	51
13. STRUČNO-PEDAGOŠKI NADZOR.....	52
14. STRUČNA MIŠLJENJA.....	54
15. DRUGI OBRAZOVNI MATERIJALI	54
16. PRIZNAVANJE INOZEMNIH OBRAZOVNIH KVALIFIKACIJA.....	54
17. NATJECANJA I SMOTRE	55
18. PROJEKTI	56
18.1. SUSTAV PROCJENE KVALITETE STRUČNOG USAVRŠAVANJA U NADLEŽNOSTI AGENCIJE ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE	56
18.2. STRUČNO VOĐENJE (<i>COACHING</i> I SUPERVIZIJA) U SVRHU PROFESIONALNOG RAZVOJA U ODGOJU I OBRAZOVANJU.....	58
18.3. NA PUTU DO SMANJENJA RIZIKA OD KATASTROFE	60
18.4. PROJEKT E-ŠKOLE (II. FAZA) – RAZVOJ SUSTAVA DIGITALNO ZRELIH ŠKOLA.....	60
19. RAD U STRUČNIM TIJELIMA I POVJERENSTVIMA.....	65

1. UVOD

Agencija za odgoj i obrazovanje osnovana je Zakonom o Agenciji za odgoj i obrazovanje (*Narodne novine*, 85/06) kao pravni sljednik Zavoda za školstvo Republike Hrvatske. Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obavlja ministarstvo nadležno za poslove obrazovanja.

Prosvjetno-pedagoška služba pod različitim nazivima koji se danas prepoznaju u nazivu Agencije za odgoj i obrazovanje kontinuirano djeluje u Hrvatskoj od 1874. godine, kada je zakonom uspostavljen građanski školski nadzor u sklopu državne uprave.

Od vremena uspostavljanja građanskoga školskog nadzora Prosvjetno-pedagoška služba djeluje pod različitim nazivima i to kao samostalna služba ili u sklopu ministarstva nadležnog za obrazovanje.

Zakonom o Zavodu za školstvo Republike Hrvatske osnovan je Zavod za školstvo Republike Hrvatske koji je započeo s radom 1. prosinca 2003. kao samostalna javna ustanova s kojom je temeljena zadaća bila pružanje stručne potpore odgojno-obrazovnom sustavu.

Današnja Agencija za odgoj i obrazovanje osnovana je 2006. godine *Zakonom o Agenciji za odgoj i obrazovanje* (NN, 85/2006) kao pravni sljednik Zavoda za školstvo Republike Hrvatske.

Temeljem *Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije* (*Narodne novine*, 124/14) i *Smjernica za strategiju odgoja, obrazovanje, znanosti i tehnologije* (HAZU-MZOS, 2012) Agencija je svoje djelovanje tijekom 2020. godine usmjerila na ostvarivanje cjelovitog, fleksibilnog i učinkovitog sustava odgoja i obrazovanja koji povezuje sve razine i vrste obrazovanja u harmoničnu i transparentnu cjelinu u iznimnim uvjetima.

U svim djelatnostima Agencije za odgoj i obrazovanje tijekom 2020. godine uvažavale su se posebnosti uvjeta i okolnosti izazvanih potresima i pandemijom COVIDA-19. koji su tijekom 2020. godine obilježili funkcioniranje sustava odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj.

Posebno se ističe podrška koju su savjetnici Agencije pružali odgojno-obrazovnim radnicima u vrijeme zatvaranja sustava, nemogućnosti neposrednog izvođenja svih odgojno-obrazovnih procesa te njihovo ostvarivanje na daljinu primjenom informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Savjetnici Agencije za odgoj i obrazovanje aktivno su i tijekom 2020. godine sudjelovali u reformskim procesima koje provodi Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

2. DJELATNOSTI AGENCIJE ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE

Djelatnost Agencije za odgoj i obrazovanje obavljanje je stručnih i savjetodavnih poslova u odgoju i obrazovanju, a Agencija također sudjeluje u praćenju, unapređivanju i razvoju odgoja i obrazovanja na području predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja, obrazovanja odraslih te školovanja djece hrvatskih građana u inozemstvu i djece stranih državljana. *Zakonom o Agenciji za odgoj i obrazovanje* (članak 4.) utvrđuje se da u obavljanju djelatnosti Agencija:

- sudjeluje u izradi, razvoju i implementaciji nacionalnog kurikuluma
- pruža stručnu pomoć i daje upute ustanovama, njihovim ravnateljima te odgojiteljima, učiteljima, nastavnicima, stručnim suradnicima (u daljnjem tekstu: odgojno-obrazovni radnici) u provedbi djelatnosti odgoja i obrazovanja
- organizira i provodi stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika i ravnatelja, ako posebnim propisima nije drukčije određeno
- provodi stručne ispite za odgojno-obrazovne radnike, prema posebnim propisima
- provodi postupak stručnog napredovanja za odgojno-obrazovne radnike i ravnatelje, prema posebnim propisima
- daje mišljenja o programima u predškolskom odgoju, nastavnim programima u osnovnom školstvu i gimnazijama, opće-obrazovnim programima srednjeg strukovnog školstva te u programima u obrazovanju odraslih, osim ako posebnim propisima nije drukčije određeno
- daje mišljenja o nastavnim programima općeobrazovnih predmeta u postupku verifikacije odgojno-obrazovnih ustanova
- prati izradu i provedbu Hrvatskoga nacionalnoga obrazovnog standarda kao dijela nacionalnoga kurikuluma
- obavlja stručno-pedagoški nadzor
- sudjeluje u organizaciji i provođenju učeničkih smotri i natjecanja
- sudjeluje u izradi i praćenju nacionalnih programa
- obavlja informacijsko-dokumentacijsku i nakladničku djelatnost
- obavlja i druge poslove u sustavu odgoja i obrazovanja u skladu sa zakonom i provedbenim propisima ministra nadležnog za obrazovanje.

Osim djelatnosti koje su određene *Zakonom o Agenciji za odgoj i obrazovanje* (NN, 85/2006) u nadležnosti Agencije je i provedba postupka odobravanja dopunskih obrazovnih materijala za nastavne predmete u osnovnim školama, gimnazijama i općeobrazovne predmete u strukovnim i umjetničkim školama utvrđena *Zakonom o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu* (Narodne novine, 116/18).

Agencija za odgoj i obrazovanje sustavno vodi evidenciju i izrađuje popis svih odobrenih dopunskih obrazovnih materijala.

Agencija za odgoj i obrazovanje ovlaštena je *Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija* (Narodne novine, 45/11) od 1. rujna 2011. godine za vođenje postupaka priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija o završenom osnovnoškolskom obrazovanju radi zapošljavanja te o završenom srednjoškolskom obrazovanju u općim, gimnazijskim i umjetničkim programima radi zapošljavanja ili nastavka obrazovanja.

3. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA I UNUTARNJI USTROJ

Agencijom upravlja Upravno vijeće koje ima predsjednika i šest članova, a imenuje ih i razrješava Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za obrazovanje. Mandat Upravnog vijeća traje četiri godine od dana konstituiranja.

Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 28. veljače 2019. godine imenovala je Upravno vijeće Agencije koje je konstituirajuću sjednicu održalo 1. ožujka 2019. godine. Predsjednicom Upravnog vijeća Agencije imenovana je Sanja Horvatić, mag. paed. soc., a članovima Katarina Grgec, prof., doc. dr. sc. Goran Hajdin, izv. prof. dr. sc. Ante Nazor, doc. dr. sc. Vesna Budinski, Branimir Mihalinec, prof. i Vladimira Brezak, prof.

Upravno vijeće je 5. lipnja 2019. godine za ravnatelja Agencije imenovalo dr. sc. Dubravku Brezak Stamać. Ravnateljica vodi poslovanje i stručni rad Agencije, predstavlja i zastupa Agenciju te je odgovorna za stručni rad i zakonitost rada Agencije.

Ravnateljica ima pomoćnike koji pomažu ravnateljici u organizaciji i vođenju poslovanja i stručnog rada Agencije, obavljaju i ostale poslove sukladno općim aktima Agencije i ovlaštenju ravnateljice te je zamjenjuju u slučaju privremene spriječenosti.

Upravno vijeće je 8. rujna 2020. godine, na prijedlog Ravnateljice, imenovalo četiri pomoćnika Ravnateljice na mandatno razdoblje od četiri godine: mr. sc. Geu Cetinić za pomoć u organizaciji i vođenju poslovanja i stručnog rada za djelatnost stručno-pedagoškog nadzora, provođenja postupaka polaganja stručnih ispita, postupaka stručnog napredovanja odgojno-obrazovnih radnika te međunarodnu suradnju i projekte EU; mr. Đurđu Kulušić za pomoć u organizaciji i vođenju poslovanja i stručnog rada na području predškolskog odgoja i obrazovanja i razredne nastave osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja te koordinacije na reformskim procesima; Igora Rukljača, mag. prim. educ. za pomoć u organizaciji i vođenju poslovanja i stručnog rada s ravnateljima ustanova na području predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja, stručnog usavršavanja zaposlenika te novih tehnologija u obrazovanju te Veska Nikolausa, univ. spec. educ. za pomoć u organizaciji i vođenju poslovanja i stručnog rada u području organizacije i provođenja učeničkih smotri i natjecanja, stručnih projekata te koordinacije na reformskim procesima.

Ustrojstvene jedinice Agencije su odjeli, odsjeci i podružnice. Radom podružnice rukovodi predstojnik podružnice, radom odjela voditelj odjela, a odsjekom voditelj odsjeka.

Sjedište je Agencije u Zagrebu, Donje Svetice 38: uprava, savjetnici i viši savjetnici iz svih područja djelatnosti Agencije te pravni, stručni, administrativni i pomoćni djelatnici. Podružnice Rijeka uz Ispostavu u Rovinju, Podružnica Split uz Ispostavu u Zadru i Podružnica Osijek obavljaju djelatnost Agencije na određenom području Republike Hrvatske u skladu sa Statutom Agencije.

Središnji ured u Zagrebu većinom obavlja djelatnost za Zagrebačku, Krapinsko-zagorsku, Međimursku, Varaždinsku, Karlovačku, Sisačko-moslavačku, Koprivničko-križevačku i Bjelovarsko-bilogorska županiju te Grad Zagreb.

U središnjem uredu su ustrojeni:

I. Odjel za opće poslove

Odsjek zajedničkih poslova

Odsjek za međunarodnu suradnju i projekte EU

II. Odjel za predškolski odgoj i osnovno školstvo

Odsjek za predškolski odgoj i razrednu nastavu

Odsjek za predmetnu nastavu

III. Odjel za srednje školstvo

IV. Odjel za stručno-pedagoški nadzor

V. Odjel pravnih, računovodstvenih i pomoćnih poslova

Odsjek pravnih, kadrovskih i pomoćnih poslova

Odsjek računovodstvenih poslova

Podružnice:

Podružnica Split uz Ispostavu u Zadru obavlja djelatnost za Zadarsku, Šibensko-kninsku, Splitsko-dalmatinsku i Dubrovačko-neretvansku županiju.

Podružnica Rijeka uz Ispostavu u Rovinju obavlja djelatnost za Primorsko-goransku, Ličko-senjsku, Istarsku županiju i djelom za Karlovačku županiju.

Podružnica Osijek obavlja djelatnost za Virovitičko-podravsku, Požeško-slavonsku, Brodsko-posavsku, Osječko-baranjsku i Vukovarsko-srijemsku županiju.

U 2020. godini Agencija je radi obnove dotrajale opreme i sredstava za rad nabavila:

- informatičku opremu (prijenosna računala, monitore, tipkovnice i sl.),
- komunikacijsku opremu za mrežu i server,
- pet novih vozila (golf) putem operativnog *leasinga* od kojih su na korištenju dva u središnjem uredu, a po jedan u svakoj podružnici;
- program Centrix2 za upravljanje dokumentaciju, obradi predmeta te upravljanje i kontrolu poslovnih procesa,
- program Konto za putne naloge koji omogućuje da svaki zaposlenik za sebe zatraži odobrenje putnog naloga. Putni nalozi se odobravaju i obračunavaju putem aplikacije te omogućuju bolji uvid u obveze zaposlenika kao i praćenje troškova,
- program Konto za obradu e-Računa.

Nova mrežna stranica Agencije pokrenuta je 16. prosinca 2020. godine. Na novoj stranici osvježen je dizajn, a sadržaj učinjen preglednijim i logičnijim. Stranica je dizajnom i funkcionalnošću prilagođena da bude digitalno pristupačna svim korisnicima, uključujući i osobe s invaliditetom. Struktura stranice je organizacijski i sadržajno poboljšana, a uz podršku novih mrežnih tehnologija omogućeno je lakše i brže upravljanje sadržajem.

4. LJUDSKI POTENCIJALI

Za obavljanje Zakonom utvrđene djelatnosti u Agenciji je ustrojeno ukupno 148 radnih mjesta. U Agenciji zaposleno je ukupno 123 djelatnika: stručno osoblje – savjetnici i viši savjetnici (96), administrativno i pomoćno osoblje (30), od toga je jedan djelatnik zaposlen na određeno vrijeme za mandatno razdoblje, a jedan djelatnik za zamjenu za djelatnicu na roditeljskom dopustu, dok su 121 djelatnika zaposlena na neodređeno vrijeme.

Struktura zaposlenika prema razini obrazovanja:

Razina obrazovanja	Broj zaposlenika
srednja stručna sprema – SSS	12
preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij u trajanju od najmanje tri godine – VŠS	3
preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij – VSS	88
magisterij znanosti – mr. sc.	9
doktorat znanosti – dr. sc.	11

Agencija je posljednjih godina suočena sa stalnim odlaskom zaposlenika, dijelom zbog odlaska u starosnu mirovinu, a dijelom zbog odlaska na druga radna mjesta. Agencija je tijekom 2020. godine uspjela pojedina upražnjena radna mjesta popuniti po provedenom natječajnom postupku, uz prethodno dobivenu suglasnost nadležnog ministarstva sukladno Odluci o zabrani novog zapošljavanja službenika i namještenika u javnim službama (NN, 70/16, 50/17, 37/18, 71/18 i 91/18). Tijekom 2020. godine iz Agencije je otišlo 7 zaposlenika, a zaposlene su 4 osobe.

5. PROGRAMSKI CILJEVI AGENCIJE ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE U 2020. GODINI

Agencija za odgoj i obrazovanje, tijekom 2020. godine, svoje je programske ciljeve i aktivnosti temeljila na sljedećim dokumentima:

- Zakon o Agenciji za odgoj i obrazovanje (Narodne novine, 85/06)
- Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (Narodne novine, 124/2014)
- Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, srpanj, 2010.)
- Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine, 10/97, 107/07 i 94/13)
- Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, 87/08,

- 86/09, 92/10, 105/10-ispr., 90/11, 5/12-Uredba, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19 i 64/20)
- Strategija stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika u razdoblju 2014–2020. (Agencija za odgoj i obrazovanje, 2013)
- Strateški plan Ministarstva znanosti i obrazovanja 2019. – 2021.

Kurikulumi:

- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Engleski jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 7/2019, (139), odluka, 22.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Francuski jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 7/2019, (140), odluka, 22.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Njemački jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 7/2019, (141), odluka, 22.1.2019.
- Odluku o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Talijanski jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 7/2019, (142), odluka, 22.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Latinski jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 7/2019, (143), odluka, 22.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Grčki jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 7/2019, (144), odluka, 22.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Geografije za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 7/2019, (145), odluka, 22.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Matematike za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 7/2019, (146), odluka, 22.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Prirode i društva za osnovne škole u Republici Hrvatskoj, NN 7/2019, (147), odluka, 22.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Prirode za osnovne škole u Republici Hrvatskoj, NN 7/2019, (148), odluka, 22.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Biologije za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 7/2019, (149), odluka, 22.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za međupredmetnu temu Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije za osnovne i srednje škole u Republici Hrvatskoj, NN 7/2019, (150), odluka, 22.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Glazbene kulture za osnovne škole i Glazbene umjetnosti za gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 7/2019, (151), odluka, 22.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za međupredmetnu temu Održivi razvoj za osnovne i srednje škole u Republici Hrvatskoj, NN 7/2019, (152), odluka, 22.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za međupredmetnu temu Osobni i socijalni razvoj za osnovne i srednje škole u Republici Hrvatskoj, NN 7/2019, (153), odluka, 22.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za međupredmetnu temu Učiti kako učiti za osnovne i srednje škole u Republici Hrvatskoj, NN 7/2019, (154), odluka, 22.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Psihologije za gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 7/2019, (155), odluka, 22.1.2019.

- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Logike za gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 7/2019, (156), odluka, 22.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za međupredmetnu temu Poduzetništvo za osnovne i srednje škole u Republici Hrvatskoj, NN 7/2019, (157), odluka, 22.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Filozofije za gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 7/2019, (158), odluka, 22.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Politike i gospodarstva za gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 7/2019, (159), odluka, 22.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Sociologije za gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 7/2019, (160), odluka, 22.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Tehničke kulture za osnovne škole u Republici Hrvatskoj, NN 7/2019, (161), odluka, 22.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Likovne kulture za osnovne škole i Likovne umjetnosti za gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 7/2019, (162), odluka, 22.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Pravoslavni vjeronauk za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 10/2019, (206), odluka, 29.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Etike za gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 10/2019, (207), odluka, 29.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Kemije za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 10/2019, (208), odluka, 29.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Matematika za srednje strukovne škole na razini 4.2. u Republici Hrvatskoj, NN 10/2019, (209), odluka, 29.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Fizike za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 10/2019, (210), odluka, 29.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Engleski jezik za srednje strukovne škole na razini 4.2. u Republici Hrvatskoj, NN 10/2019, (211), odluka, 29.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za međupredmetnu temu Zdravlje za osnovne škole i srednje škole u Republici Hrvatskoj, NN 10/2019, (212), odluka, 29.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Islamski vjeronauk za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 10/2019, (213), odluka, 29.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Hrvatski jezik za srednje strukovne škole na razini 4.2. u Republici Hrvatskoj, NN 10/2019, (214), odluka, 29.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 10/2019, (215), odluka, 29.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Katolički vjeronauk za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 10/2019, (216), odluka, 29.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za međupredmetnu temu Građanski odgoj i obrazovanje za osnovne i srednje škole u Republici Hrvatskoj, NN 10/2019, (217), odluka, 29.1.2019.
- Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Njemački jezik za srednje strukovne škole na razini 4.2. u Republici Hrvatskoj, NN 10/2019, (218), odluka, 29.1.2019.
- Ispravak odluka o donošenju kurikuluma za nastavne predmete, NN 10/2019, (219), odluka, 29.1.2019.

- Odluka o donošenju Nacionalnog kurikulumuma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, NN 5/15, odluka, 23. 12. 2014.
- Odluka o donošenju kurikulumuma za nastavni predmet Povijest za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 27/2019, (557), odluka, 20. 3. 2019.
- Odluku o donošenju kurikulumuma za nastavni predmet Tjelesne i zdravstvene kulture za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 27/2019, (558), odluka, 20. 3. 2019.
- Kurikulum za nastavni predmet Srpski jezik za osnovnu i srednju školu s nastavom na jeziku i ćirilicom pismu srpske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj (model A), NN 93/2019.
- Kurikulum za nastavni predmet Srpski jezik i kultura u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj (model C), NN 114/2019.
- Kurikulum za nastavni predmet Češki jezik za osnovnu i srednju školu s nastavom na jeziku i pismu češke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj (model A), NN 114/2019.
- Kurikulum za nastavni predmet Češki jezik i kultura u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj (model C), NN 129/2019.
- Kurikulum za nastavni predmet Talijanski jezik za osnovnu školu i Talijanski jezik i književnost za srednju školu s nastavom na jeziku i pismu talijanske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj (model A), NN 81/ 2019.
- Kurikulum za nastavni predmet Jezik i kultura romske nacionalne manjine u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj (Model C), NN 52/2020.
- Kurikulum za nastavni predmet Mađarski jezik i književnost za osnovnu i srednju školu s nastavom na jeziku i pismu mađarske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj (model A) kojim se nastava izvodi na mađarskome jeziku u Republici Hrvatskoj (model A), NN 83/2020.
- Kurikulum za nastavni predmet Mađarski jezik i kultura u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj (model C), NN 83/2020.
- Kurikulum za nastavni predmet Slovački jezik i kultura u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj (model C), NN 78/2020.

Osnovni ciljevi Agencije za odgoj i obrazovanje u 2020. godini bili su usmjereni na ostvarivanje ciljeva iz Strateškog plana Ministarstva znanosti i obrazovanje 2019. – 2021. i to:

- Općeg cilja 1. - Kvalitetan sustav odgoja i obrazovanja
- Posebnog cilja 1.1. - Unaprjeđenje kvalitete i relevantnosti sustava odgoja i obrazovanja.

Sukladno navedenom cilju, Agencija za odgoj i obrazovanje tijekom 2020. godine svoj je rad usmjerila na unaprjeđenje trajnog profesionalnog razvoja odgojno-obrazovnih radnika da bi se unaprijedila kvaliteta obrazovanja u funkciji kulture življenja, gospodarstva i društva temeljenog na znanju i demokratskim načelima.

Stručna usavršavanja tijekom 2020. godine bila su organizirana kroz različite programe i oblike kontinuiranog stručnog usavršavanja usmjerenih na jačanje stručnih kompetencija odgojno-obrazovnih radnika za primjenu reformskih procesa u skladu s kurikularnim dokumentima. Organizacija stručnih skupova bila je prilagođena izvanrednoj situaciji uzrokovanom pandemijom virusa COVID-19 i potresu koji je zadesio grad Zagreb i okolne županije. Svi planirani stručni skupovi su se održali, bilo online putem različitih digitalnih platformi ili uživo poštujući preporuke Nacionalnog stožera civilne zaštite.

Agencija za odgoj i obrazovanje u 2020. godini sklopila je sporazum o suradnji s više visokoškolskih ustanova i drugim relevantnim institucijama koje mogu pridonijeti kvaliteti stručnoga usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika.

Tijekom online nastave savjetnici Agencije za odgoj i obrazovanje svakodnevno su pružali stručno-pedagošku podršku odgojno-obrazovnim radnicima i drugim dionicima odgojno-obrazovnog sustava, odgovarali na upite roditelja i provodili stručno-savjetodavnu pomoć u odgojno-obrazovnim ustanovama.

Također, od početka školske godine 2020./2021., savjetnici Agencije voditelji su timova zaduženih za pisanje scenarija i PowerPoint prezentacija za provođenje Škole na Trećem za učenike razredne nastave te osmišljavanje video-lekcija za provođenje online nastave u osnovnim i srednjim školama.

Sukladno Zakonu o Agenciji za odgoj i obrazovanje i Statutu Agencije, svi programski ciljevi su tijekom 2020. godine realizirani unatoč okolnostima uzrokovanih pandemijom i potresom.

5.1. OSIGURAVANJE I UNAPREĐIVANJE KVALITETE STRUČNIH USAVRŠAVANJA ZA PROFESIONALNI RAZVOJ ODGOJNO-OBRAZOVNIH RADNIKA

Agencija za odgoj i obrazovanje odgovorna je za stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika na svim razinama općeg obrazovanja. Dugoročni razvoj ove djelatnosti zacrtan je *Strategijom stručnog usavršavanja za profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih radnika 2014.–2020.* kojom su određene smjernice razvoja te utvrđen okvir aktivnosti usmjerenih na poboljšanje kvalitete sustava stručnoga usavršavanja sa svrhom razvoja kompetencija odgojno-obrazovnih radnika.

Strateški je cilj Agencije za odgoj i obrazovanje pružati potporu odgojno-obrazovnim radnicima u profesionalnom cjeloživotnom učenju i suvremenom stručnom usavršavanju koje će utjecati na stjecanje i razvoj osobnih i profesionalnih kompetencija.

Upravljanjem i osmišljavanjem sustava stručnoga osposobljavanja i usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika osigurava se održavanje postojećih te stjecanje i razvijanje novih znanja, vještina i kompetencija potrebnih za kvalitetan i kontinuiran osobni profesionalni razvoj. Tako se povećava opseg i kvaliteta stručnih znanja, postiže kompetentnost i djelotvornost, jača motivacija i sposobnost za stjecanje novih kompetencija te potiče trajno sudjelovanje odgojno-obrazovnih radnika u procesima cjeloživotnoga učenja.

Važnu ulogu i zadaću u stručnom usavršavanju na razini županija te u primjeni i provedbi reformskih procesa Ministarstva znanosti i obrazovanja imaju voditelji županijskih stručnih vijeća (ŽSV-a) kao i istaknuti odgojno-obrazovni radnici izabrani u zvanje mentora i savjetnika koje Agencija koristi u provedbi svojih aktivnosti. Oni redovito i učinkovito obavješćuju ostale odgojno-obrazovne radnike u sustavu o aktualnim temama, prosljeđuju važne informacije i nove spoznaje te organiziraju stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika na županijskoj razini (kaskadni model stručnoga usavršavanja).

Svi oblici stručnoga usavršavanja u organizaciji voditelja županijskih stručnih vijeća potvrđuju trajnu suradnju Ministarstva znanosti i obrazovanja i Agencije za odgoj i obrazovanje jer savjetnici Agencije predlažu imenovanja voditelja županijskih stručnih vijeća, daju smjernice za njihov rad te im pružaju

sustavnu stručnu i organizacijsku potporu u sklopu predmeta/područja svoga djelovanja kao i interdisciplinarno.

Od početka 2020. godine do 31. kolovoza 2020. aktivno je u sustavu obrazovanja Republike Hrvatske djelovalo 1321 županijsko stručno vijeće. Istekom dvogodišnjega mandata voditeljima županijskih stručnih vijeća za razdoblje od 2018. do 2020. godine Agencija za odgoj i obrazovanje u osnovnim i srednjim školama Republike Hrvatske imenovala je 1246 voditelja županijskih stručnih vijeća za razdoblje od 1. rujna 2020. do 31. kolovoza 2022.

Agencija za odgoj i obrazovanje svojim je postojećim ljudskim potencijalima i resursima tijekom 2020. godine aktivno sudjelovala u razvoju i provedbi reformskih procesa uključujući sudjelovanje savjetnika Agencije u radu stručnih radnih skupina te u osiguravanju stalne stručne potpore odgojiteljima, učiteljima, nastavnicima, stručnim suradnicima, ravnateljima i odgojno-obrazovnim ustanovama. Savjetnici Agencije sudjelovali su u različitim oblicima stručnoga usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika i odgojno-obrazovnih ustanova s planiranom tematikom na svim razinama, a kontinuirano su bili dostupni za pružanje savjetodavne pomoći (uživo i *online*) u vezi s aktualnom problematikom ostvarivanja odgojno-obrazovnog procesa tijekom 2020. godine.

Agencija je pružala stručno-savjetodavnu pomoć školama aktivnostima redovitoga stručnog usavršavanja različitim načinima i oblicima provedbe te mobilnim stručnim timovima zbog što kvalitetnije integracije učenika s teškoćama u razvoju u redoviti odgojno-obrazovni sustav.

Uspostavljanjem mehanizama suradnje odgojno-obrazovnih ustanova te razmjene iskustava i primjera dobre prakse ostvarena je sustavna podrška odgojno-obrazovnim ustanovama zbog podizanja razine njihove autonomije i unapređenja njihova razvojnog potencijala u području obrazovnih inicijativa.

U ostvarivanju svojih djelatnosti Agencija za odgoj i obrazovanje surađivala je tijekom 2020. godine s brojnim dionicima u razvoju sustava odgoja i obrazovanja koji su nositelji profesionalnog razvoja odgojno-obrazovnih radnika te s kojima su ostvareni ili se planiraju projekti za profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih radnika.

6. STRUČNO USAVRŠAVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH RADNIKA

Stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika koje provodi Agencija za odgoj i obrazovanje utemeljeno je na *Strategiji stručnog usavršavanja za profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih radnika 2014–2020.* kojom su dugoročno utvrđene smjernice razvoja i na *Strategiji obrazovanja znanosti i tehnologiji* (NN,, 124/14).

Ciljevi postavljeni u *Strategiji stručnog usavršavanja za profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih radnika 2014.–2020.* ostvarivali su se u skladu s planiranim područjima razvoja, potrebama stručnoga usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika i smjernicama za razvoj: unaprijediti kvalitetu odgojno-obrazovnoga procesa, razvijati kompetencije odgojno-obrazovnih radnika, povećati učinkovitost stručnoga usavršavanja, poticati kreativnost i inovativnost, razvijati suradnju i partnerstvo te javno promicati i jačati vidljivost aktivnosti stručnoga usavršavanja.

Agencija za odgoj i obrazovanje organizira stručne skupove na državnoj, međužupanijskoj i županijskoj razini. Na državnim skupovima sudjeluju, učinkovito se educiraju, međusobno komuniciraju i dogovaraju suradnju svi odgojno-obrazovni radnici nekoga predmeta/područja. Međužupanijske i županijske skupove savjetnici planiraju prema teritorijalnom načelu.

U 2020. godini savjetnici Agencije organizirali su i održali ukupno 514 stručnih skupova na kojima su sudjelovala 55 184 odgojno-obrazovna radnika.

Stručni skupovi Agencije za odgoj i obrazovanje održani su u skladu s načelima *ekonomičnosti* vremena i materijalnih sredstava, *usklađenosti s potrebama korisnika*, *kvalitete sadržaja* i *moćnosti primjene* predstavljenih sadržaja stručnoga usavršavanja u školskom okruženju.

Agencija je nastojala da stručno-usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika u specifičnim uvjetima tijekom 2020. godine bude dostupno svim odgojno-obrazovnim radnicima, kontinuirano i raznovrsno.

Ovisno o epidemiološkoj situaciji tijekom 2020. godine stručni skupovi u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje održani su uživo i na daljinu primjenom digitalne tehnologije.

Agencija je promovirala e-učenje kao novi oblik stručnoga usavršavanja koji omogućuje veću dostupnost različitih stručnih usavršavanja te individualizirani pristup, osobito u iznimnim uvjetima nemogućnosti provedbe stručnih skupova uživo zbog epidemiološke situacije.

U organizaciji i provedbi *online* stručnih skupova savjetnici su iskazali osobno zalaganje u stjecanju kompetencija potrebnih za učinkovito održavanje svih oblika stručnoga usavršavanja.

Svi programi stručnih skupova koje je organizirala Agencija objavljeni su na mrežnim stranicama Agencije: www.azoo.hr. Odgojno-obrazovni radnici prijavljuju se na *ettaedu* – aplikaciju za *online* prijavljivanje na stručne skupove Agencije za odgoj i obrazovanje. Sudionici su bili upoznati s ciljevima održavanja svakoga pojedinog stručnog skupa i kompetencijama koje će razvijati.

Stručni skupovi za učitelje i nastavnike u organizaciji savjetnika Agencije održani su uglavnom u nenastavne dane, a za ostale su ciljne skupine organizirani stručni skupovi i u nastavne dane.

Savjetnici i vanjski suradnici Agencije za odgoj i obrazovanje u suradnji s uglednim predavačima, iskusnim praktičarima, stručnjacima i znanstvenicima iz utjecajnih stručnih i znanstvenih institucija osmislili su i u 2020. godini održali stručne skupove o različitim temama.

Tematska područja održanih stručnih skupova:

- primjena kurikulskih dokumenata – predmetnih kurikula i kurikula međupredmetnih tema – informiranje i osposobljavanje odgojitelja, učitelja, nastavnika, ravnatelja i stručnih suradnika o primjeni kurikulskih dokumenata;
- provedba kurikula nastavnih predmeta o osnovnoj školi i srednjim školama (gimnazijama i općeobrazovnim predmetima u strukovnim školama), kurikulum: termin, koncept i model, kurikulsko planiranje, odgojno-obrazovni ishodi;
- nove spoznaje iz matičnih znanosti, teme iz područja pedagogije i psihologije, vezane za odgojno-obrazovni rad u odgojno-obrazovnim ustanovama (dječjim vrtićima, osnovnim i

- srednjim školama i učeničkim domovima);
- područja metodika nastavnih predmeta, stručno-metodičke teme s posebnim naglaskom na oblike, postupke i metode učenja i poučavanja te suvremene pristupe učenju i poučavanju;
 - stručno usavršavanje i stručno-pedagoška potpora pripravnici odgojiteljima, učiteljima, nastavnicima i stručnim suradnicima predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola, umjetničkih škola te učeničkih domova;
 - organizacija specifičnih oblika stručnog usavršavanja i stručno-pedagoške potpore s ciljem daljnjeg profesionalnog usavršavanja i razvoja odgojno-obrazovnih radnika koji su napredovali u zvanja mentora ili savjetnika te imenovane voditelje županijskih stručnih vijeća čije je stručne potencijale Agencija koristila u pripremi stručnih skupova i podršci pripravnici;
 - usavršavanje ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova zbog unapređenja kvalitete upravljanja i rukovođenja odgojno-obrazovnim ustanovama;
 - vrednovanje prema kurikulskim dokumentima; vrednovanje za učenje i vrednovanje kao učenje, vršnjačko vrednovanje i samovrednovanje;
 - poticanje kreativnosti i inovativnosti učenika u odgojno-obrazovnom procesu;
 - odgoj i obrazovanje pripadnika nacionalnih manjina;
 - odgoj i obrazovanje učenika s posebnim potrebama (darovitih i učenika s teškoćama);
 - individualizacija u odgojno-obrazovnom procesu; suradnički pristup i individualizacija u radu s učenicima s teškoćama; uzroci i posljedice razvojnih problema učenika;
 - uloga odgojno-obrazovnih radnika u realizaciji preventivnih aktivnosti; prevencija nasilja; vršnjačko nasilje, nasilje u vezi, nasilje u medijima;
 - provedba kurikula međupredmetnih tema;
 - međupredmetna tema *Zdravlje*: briga o mentalnom zdravlju učenika, zdrava prehrana;
 - međupredmetna tema *Građanski odgoj: Program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole u Republici Hrvatskoj*;
 - međupredmetna tema *Poduzetništvo* u odgojno-obrazovnom sustavu; stvaranje kvalitete i raznolikosti s ciljem poticanja stvaralaštva i inovacija;
 - međupredmetna tema *Održivi razvoj*; utjecaj suvremene tehnologije na zdravlje i okoliš;
 - međupredmetna tema *Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije*;
 - međupredmetna tema *Osobni i socijalni razvoj*;
 - razvoj temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje.

S obzirom na iznimne okolnosti ostvarivanja svih odgojno-obrazovnih procesa tijekom 2020. godine izdvajaju se sljedeće teme i tematska područja stručnoga usavršavanja koje su organizirane s obzirom na aktualne potrebe odgojno-obrazovnih radnika:

- učenje i poučavanje na daljinu, nastava na daljinu, didaktičko-metodičke odrednice nastave na daljinu, provjera znanja u nastavi na daljinu, *online* ispiti znanja; prednosti i nedostaci nastave na daljinu;
- uloga odgojno-obrazovnih radnika u razdoblju zatvaranja odgojno-obrazovnih ustanova (pandemija COVID-19 i nastava na daljinu);
- mrežni alati za podršku nastavi na daljinu, digitalna komunikacija;
- iskustva i primjeri dobre prakse u nastavi na daljinu, planiranje nastave od ishoda do nastavnoga sata, snimanje video lekcija;
- poučavanje u izvanrednim situacijama, suradnja u mrežnome okruženju;

- procjena razvojnih rizika u okolnostima nastave na daljinu;
- autorsko pravo u nastavi na daljinu;
- dezinformacije u vrijeme COVID-19;
- dječja prava i virus COVID-19;
- psihološki aspekti nastave na daljinu za vrijeme pandemije COVID-19;
- primjeri provedbe nastave na daljinu za vrijeme pandemije COVID-19;
- epidemija COVID-19 i stigmatizacija (dječji vrtići i škole);
- utjecaj pandemije na mentalno zdravlje učenika i učitelja, očuvanje mentalnog zdravlja u kriznim situacijama;
- osnovni znakovi depresivnih i anksioznih smetnji kod učenika, pružanje psihološke pomoći.

Ponuđenim programima i temama stručnoga usavršavanja u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje tijekom 2020. godine odgojno-obrazovni radnici razvijali su znanja vezana uz pojedino predmetno područje/predmet, metodičko-didaktička i pedagoško-psihološka znanja te ključne kompetencije za cjeloživotno učenje u skladu s Preporukom Europskog parlamenta i Vijeća o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje:

- komuniciranje na materinskom jeziku: sposobnost usmenog i pisanog izražavanja i tumačenja koncepata, misli, osjećaja, činjenica i mišljenja;
- komuniciranje na stranome jeziku: sposobnost usmenog i pisanog izražavanja i tumačenja koncepata, misli, osjećaja, činjenica i mišljenja uključujući i vještine posredovanja (sažimanje, parafraziranje, tumačenje ili prevođenje) i međukulturnog razumijevanja;
- matematička, znanstvena i tehnološka kompetencija: dobra ovladanost matematičkom pismenošću, razumijevanje prirodnog svijeta i sposobnost primjene znanja i tehnologije pretpostavljenim ljudskim potrebama;
- digitalna kompetencija: sigurna i kritična uporaba informacija i komunikacijskih tehnologija za rad, komunikaciju i rekreaciju;
- učenje kako učiti: sposobnost učinkovitog i trajnog upravljanja vlastitim učenjem, samostalno ili u skupini;
- socijalne i građanske kompetencije: sposobnost učinkovitog i konstruktivnog sudjelovanja u vlastitome društvenome i radnom životu te uključivanje u aktivno i demokratsko sudjelovanje;
- osjećaj za inicijativu i poduzetništvo: sposobnost pretvaranja ideja u aktivnosti primjenom kreativnosti i inovacija, poduzimanje rizika te sposobnost planiranja i upravljanja projektima;
- kulturna svijest i izražavanje: sposobnost uvažavanja kreativnih ideja, iskustava i osjećaja u različitim umjetnostima i medijima.

6.1. KURIKULI MEĐUPREDMETNIH TEMA

6.1.1. GRAĐANSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

Redovito i obvezno stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika za provođenje odgoja i obrazovanja za ljudska prava i građanskog odgoja i obrazovanja provodi se od 1999. godine kad je donesen prvi Nacionalni program za odgoj i obrazovanje za ljudska prava. Prema evidenciji Agencije za odgoj i obrazovanje temeljem prijave na stručno usavršavanje putem *ettaedu* sustava edukaciju je do 2020. godine prošlo preko 60 tisuća odgojno-obrazovnih djelatnika.

U Agenciji za odgoj i obrazovanje kontinuirano se razvijaju programi edukacije učitelja i nastavnika koristeći domaća i razmjenjujući međunarodna iskustva, napose preporuke Vijeća Europe, EU, Centra za građanski odgoj iz Kalifornije (SAD) i dr. Zahvaljujući tome danas imamo razvijene praktične i interaktivne metode učenja i poučavanja, te velik broj učitelja/nastavnika diljem Hrvatske osposobljenih za provođenje kompleksnih metoda kao što je istraživačka metoda Projekt građanin, metoda simuliranih suđenja, metoda školske medijacije i klubova učenika medijatora, metoda radionica budućnosti i druge. Na području cijele Republike Hrvatske osposobljen je dostatan broj odgojno-obrazovnih djelatnika koji mogu provoditi edukacije drugih odgojno-obrazovnih djelatnika u okviru županijskih stručnih vijeća.

Kako bi odgojno-obrazovni djelatnici stekli osposobljenost za provođenje građanskog odgoja i obrazovanja u povezanosti s drugim međupredmetnim temama, trebaju steći osnovne kompetencije koje su razvrstane u pet stručnih područja, a to su:

- Opća profesionalna znanja i vještine (pedagoška, razvojno-psihološka, sociološka, normativno-pravna)
- Stručna znanja o konceptima u području međupredmetnih tema
- Vještine, vrijednosti i procesi učenja i poučavanja za primjenu međupredmetnih tema
- Metode participativnog učenja i poučavanja međupredmetnih tema
- Metode vrednovanja i samo-vrednovanja u provedbi međupredmetnih tema.

Valja naglasiti da Agencija za odgoj i obrazovanje provodi edukacije odgojno-obrazovnih djelatnika na temelju rezultata sudjelovanja u brojnim međunarodnim projektima, projektima Vijeća Europe i Europske unije.

Jedan od takvih projekata je "Instruments for implementation of Competences for Democratic Culture". U sklopu toga projekta u suradnji s Nacionalnim centrom za vanjsko vrednovanje obrazovanja pokrenula je istraživanje o provođenju građanskog odgoja i obrazovanja. Prema ispitivanju stavova učitelja/nastavnika, na uzorku od 881 učitelja i nastavnika osnovnih i srednjih škola iz cijele Republike Hrvatske, dobila je podatke o tome kako učitelji i nastavnici osnovnih i srednjih škola integriraju građanski odgoj i obrazovanje.

Učitelji razredne i predmetne nastave integriraju građanski odgoj i obrazovanje kako je propisano ili više od toga (93,60% RN; 87,00% PN), dok manji dio učitelja integrira manje od propisanog (6,40% RN i 11,30% PN). U srednjim školama, (gimnazijama i strukovnim) 67,35% integrira ga kako je propisano ili više, a 32,65% manje od propisanog. To znači da bi u budućnosti trebalo planirati više seminara i radionica za nastavnike srednjih škola.

Za nas je važan podatak da nastavnici na Likertovoj skali procjena od jedan do pet visoko vrednuju zadovoljstvo tematskim područjima (3,74), obrazovnim ishodima (3,63) te predloženim nastavnim metodama.

Važno je istaknuti i to da učitelji i nastavnici visoko vrednuju korisnost građanskog odgoja i obrazovanja za učenike (3,75) i za društvo (3,77) te njegovu provedivost u nastavi. Cijelo istraživanje objavljeno je na mrežnim stranicama Agencije za odgoj i obrazovanje na hrvatskom i na engleskom jeziku.

Dominantne teme u stručnim usavršavanjima koje se temelje na rezultatima ostvarenim kroz EU projekte su "Razvoj kompetencija za demokratsku kulturu", "Školska medijacija", "Digitalni alati za učitelje, nastavnike, ravnatelje, roditelje razvijenu u sklopu projekta Živjeti demokraciju", "Sprječavanje ranog ispadanja iz odgojno-obrazovnog sustava" i niz drugih specijaliziranih tema koje su se nametnule kao odgovor na potrebe odgojno-obrazovnog su stava u uvjetima COVID-a i elementarnih nepogoda.

Na državnoj i međuzupanijskoj razini organizirana su stručna usavršavanja za suvremene modele i metode učenja i poučavanja (mikro poučavanje, medijacijske komunikacijske vještine, teme iz nacionalnih programa za čiju je provedbu zadužena Agencija za odgoj i obrazovanje, Projekt građanin i druge).

Organizirana su specijalizirana stručna usavršavanja za pripadnike *nacionalnih manjina* prema potrebama koje utvrđuju sami nastavnici i viši savjetnici Agencije za odgoj i obrazovanje za pojedine nacionalne manjine.

Agencija za odgoj i obrazovanje trebala se očitovati na traženje Pravobraniteljice za zaštitu djece o položaju romske djece u uvjetima pandemije bolesti COVID-19 i poduzetim mjerama zaštite najboljeg interesa djeteta pripadnika romske nacionalne manjine iz nadležnosti Agencije za odgoj i obrazovanje (DPR-602-01/20-0013 od 20. travnja 2020).

U izvješću Pravobraniteljici navedeno je, između ostalog, da Agencija za odgoj i obrazovanje organizira redovito stručno usavršavanje za *romske pomagače* i stručne suradnike u osnovnim školama s ciljem podizanja kvalitete i učinkovitosti obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine.

Romski pomagači su do sada prošli osposobljavanja za medijacijske komunikacijske vještine, postupanje u slučajevima elementarnih nepogoda, vježbe pružanja prve pomoći, suradničke metode učenja i poučavanja, rješavanje problema u lokalnoj zajednici po metodi Projekt građanin i dr.

U suradnji sa službom za obrazovanje Hrvatskog Crvenog križa pripremljene su prezentacije za *online* stručno usavršavanje učitelja, stručnih suradnika i romskih pomagača na temu COVID-19 s objašnjenjima o zaštiti i tema o suzbijanju stigmatizacije uslijed okolnosti s COVID-om te postupanje u izvanrednim situacijama.

Teme za *online* edukacije proširivane su s obzirom na aktualne potrebe odgojno-obrazovnih djelatnika.

Poseban interes i velik broj sudionika izazvale su teme koje su odgovor na aktualnu problematiku odgojno-obrazovnog sustava u uvjetima elementarnih nepogoda i COVID-a. Teme o zakonitostima društvenog ponašanja i postupanja u svrhu samozaštite pojedinaca i skupina u uvjetima elementarnih nepogoda redovito diseminiramo odgojno-obrazovnim djelatnicima zadnjih nekoliko godina u suradnji s Hrvatskim Crvenim križom.

U 2020. godini pojačali smo ovo područje temama stigmatizacija osoba nastala pojavom bolesti COVID-19, odnosno, kako odgovoriti na stereotipe, predrasude i na društvenu stigmatu izazvanu bolešću COVID.

Poslove koje je Agencija za odgoj i obrazovanje obavljala tijekom 2020. godine vezani su i za plan unaprjeđivanja financijske pismenosti, organizaciju stručnih skupova za financijsku pismenost u okviru kurikula međupredmetnih tema: Građanski odgoj i obrazovanje, Poduzetništvo i financijska pismenost, Osobni i socijalni razvoj, Učiti kako učiti, Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije i Održivi razvoj. Te su se aktivnosti uredno odvijale do pojave COVID infekcije i „lockdown-a“, nakon čega su se aktivnosti trebale prilagoditi epidemiološkim mjerama za suzbijanje širenja COVID infekcija, te su tijekom godine održavani webinar i edukacija putem mrežnih platformi.

Povodom obilježavanja Europskog i Svjetskog tjedna novca, Agencija za odgoj i obrazovanje pozvala je sve osnovne i srednje škole na obilježavanje te je uputila ravnateljima škola prijedlog programa obilježavanja. Također je sudjelovala u zajedničkoj aktivnosti/konferenciji povodom obilježavanja Dana štednje 2020. godine.

Voditelji županijskih stručnih vijeća za građanski odgoj i obrazovanje i međupredmetne teme organizirali su seminare, stručne predavanja i druga događanja namijenjena financijskoj edukaciji.

Agencija za odgoj i obrazovanje je u suradnji s Večernjim listom, Udrugom društva za upravljanje mirovinskim fondovima, Ekonomskim fakultetom i Ministarstvom znanosti i obrazovanja sudjelovala u pripremanju natječaja u sklopu edukativnog projekta Male akademije financija: „Učim i štedim – znam da vrijedim“, koji je zbog pandemije uzrokovane virusom COVID-19 i epidemioloških mjera privremeno zaustavljen.

Agencija za odgoj i obrazovanje je sudjelovala u popunjavanju OECD-ovog upitnika članovima Operativne radne grupe za financijsku pismenost o financijskoj pismenosti/Questionnaire Stocktaking on Financial Inclusion for Youth od 15. siječnja 2020. Pozadina evidencija i politike u vezi financijske pismenosti mladih/Background, evidence and policy settings. Kaskadnim sustavom stručnog usavršavanja diseminirani su koncepti međupredmetnog i suradničkog planiranja na učitelje/nastavnike svih predmeta na školskim i županijskim razinama županijskih stručnih vijeća.

U 2020. godini nastavljena je edukacija za korištenje metode *Projekt građanin*, naročito kroz županijska stručna vijeća.

Projekt građanin je kompleksna metoda velikog broja manjih metoda i istraživačkih zadataka za aktiviranje učenika. Ona je kulminacija interaktivnog programa građanskog odgoja i obrazovanja kojem je cilj aktivno uključivanje mladih u građanski život njihovih društvenih zajednica. U *projektu građanin*, učenici uočavaju i analiziraju pitanja i probleme s kojima se suočava njihova zajednica (škola, susjedstvo, grad, država).

Učenici u suradnji s roditeljima i učiteljima izabiru problem, sustavno ga istražuju, dokumentiraju i oblikuju plan rješavanja problema. U ostvarivanju projekta uspostavlja se suradnja s roditeljima, stručnjacima, predstavnicima vlasti, medija, ljudima iz lokalne zajednice u čiju nadležnost spada rješavanje problema.

Nakon što dovrše svoje istraživanje predlažu javnu politiku temeljenu na istraženim i dokumentiranim činjenicama. Na kraju, izrađuju plan akcije u kojem su detaljno opisani koraci koji se trebaju poduzeti da bi njihov prijedlog javne politike bio usvojen od strane nadležnih tijela vlasti i proveden u život.

Rezultati takvih edukacija vidljivi su u školskim, županijskim i državnim smotrama na kojima učenici dolaze sa svojim projektima u kojima su uočili, istražili, riješili i proveli akcijski plan rješavanja problema u svojim društvenim zajednicama. Od 1998. godine do danas *učenici su izveli i primijenili preko 2.000*

društveno korisnih projekata mijenjajući život svojih društvenih zajednica na bolje. Tako su se učili biti poduzetni, rješavati probleme i biti odgovorni i aktivni građani.

Za tu izuzetno društveno korisnu metodu priređen je priručnik *Projekt građanin* koji je dostupan na mrežnim stranicama Agencije za odgoj i obrazovanje.

Kroz programe stručnog usavršavanja nastavnika Agencija za odgoj i obrazovanje pokreće stalnu suradnju s predstavnicima sudbenog sustava radi osposobljavanja nastavnika za korištenje postupka Simuliranog suđenja za srednjoškolske učenike – razvijaju pravnu pismenost kao dio opće kulture, odnosno znanja, vještine i vrijednosti pravne države, prevencije korupcije, značenje zakonske ovlasti u demokraciji, uloge sudaca, sudskog postupka i sudskih presuda. Sudjelovanje u školskoj, županijskoj i državnoj smotri *Zakon u razredu* – prema kulturi vladavine prava i demokraciji. Jedan od projekata edukacije u suradnji s pravosudnim sustavom je program „*Pravna pismenost za građane*“ prema kojem edukaciju prolaze odgojno-obrazovni djelatnici osnovnih i srednjih škola.

Do 2020. godine Agencija za odgoj i obrazovanje održava stalnu suradnju sa Službom za građane Hrvatskog sabora radi stručnog usavršavanja nastavnika za rad s učenicima i pripremu za sudjelovanje u državnoj smotri pod nazivom Simulirana sjednica Hrvatskoga sabora za učenike srednjih škola – priprema učenika za donošenje odluka u Saboru; učenici odabiru neku društveno važnu temu koja je njima bliska, istražuju domaća i strana rješenja o tim pitanjima, raspravljaju o problemu, a potom donose odluke o konkretnim mjerama koje treba poduzeti dajući preporuke za poboljšanja određene politike.

Ističemo da su 2020. godine planirane 2 državne smotre iz područja Građanskog odgoja i obrazovanja, koje su zbog COVID pandemije održane na jesen 2020. godine na daljinu:

- Smotra *Projekt građanin*: 160 sudionika osnovnih škola. Teme i ciljevi projekata bili su: integracija inojezičara u hrvatsku školu, interkulturalna osjetljivost, interkulturalni dijalog, uklanjanje stereotipa i predrasuda, društvene vještine i društvena solidarnost, održivi razvoj Republike Hrvatske i uloga građana u održivom razvoju, poticanje čitanja i dječja kreativnost kroz tekstove za djecu, razvoj osjećaja za odgovorno upravljanje novcem, razvoj osobnog, zavičajnog, većinskog i manjinskih nacionalnih identiteta kao dio hrvatskog domovinskog identiteta i interkulturalnosti – pravo na različitost, razvijanje svijesti o razlikama i sličnostima te posebnostima i jedinstvenostima Hrvata i nacionalnih manjina, razvoj empatije prema nacionalnim manjinama, priprema za život bez diskriminacije i predrasuda, poticanje mirnog rješavanje sukoba, suzbijanje društvene isključenosti i drugih oblika diskriminacije pojedinca, volontiranje, pravo djece na zdrav život i potreba što boljeg zbrinjavanja otpada, pomoć u školi djeci s teškoćama, upoznavanje učenika s problemima djece tražiteljima azila, ravnopravnost spolova i prava žena, razvoj učeničkih zadruga i razvijanje poduzetništva, poticanje kreativnosti i računalnog razmišljanja u svakodnevnom životu, demokratsko upravljanje školom i sudjelovanje učenika u demokratskom upravljanju školom, prevencija rizičnog ponašanja kao posljedica ovisnosti o videoigricama i dr.
- 2. Smotra simuliranih suđenja (održana 3. listopada 2020.) sudjelovalo je 100 učenika iz deset srednjih škola. Na Smotri je spis za simulirano suđenje bio građanska parnica: *Vjekoslav Marić protiv Krešimira Čirića i Gimnazije dr. Franjo Tuđman iz Zagreba*. Spis za simulirano suđenje izmišljen je za potrebe državne smotre simuliranih suđenja.

Ukupan broj stručnih skupova iz područja građanskog odgoja i obrazovanja

U organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje u području građanskog odgoja i obrazovanja u povezanosti s drugim međupredmetnim temama održano je ukupno 30 stručnih skupova s 2430 sudionika. U stručnim usavršavanjima Agencije za odgoj i obrazovanje koje organiziraju voditelji županijskih stručnih vijeća za građanski odgoj i obrazovanje organizirano je ukupno 30 stručnih skupova s 1154 sudionika. Sveukupno je organizirano 60 stručnih skupova s 4209 sudionika.

6.1.2. ZDRAVLJE

Stručni skup *Djeca sa šećernom bolešću u odgojno-obrazovnim ustanovama*, organiziran je u suradnji s Agencijom za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih. Skup je održan 7. listopada, a sudjelovalo je 265 odgojno-obrazovnih radnika.

U domeni Mentalno i socijalno zdravlje održani su stručni skupovi:

1. Briga o mentalnom zdravlju hospitalizirane *djece* za učitelje koji rade u bolničkim odjelima, skup je održan 24. kolovoza za 20 učitelja.
2. PROMEHS – kurikulum za mentalno zdravlje, Učiteljski fakultet u Rijeci
Osnovni cilj ovog projekta je razvoj, implementacija i evaluacija kurikuluma za mentalno zdravlje djece i mladih u dječjim vrtićima, osnovnim, te srednjim školama, kako bi se osnažila povezanost između školskih programa temeljenih na istraživačkim rezultatima i odgojno-obrazovnih institucija, odnosno kreirala kvalitetna veza između znanosti, prakse i politika.
 - a. Nacionalna konferencija održana je 14. listopada, sudjelovalo je 188 odgojno-obrazovnih radnika
 - b. Stručni skup Implementacija PROMEHS kurikula za mentalno zdravlje – edukacija za odgajatelje, učitelje i nastavnike održan je 27. i 28. studenoga za 57 sudionika.

6.1.2.1. ŽIVJETI ZDRAVO

Agencija za odgoj i obrazovanje sudjeluje pri realizaciji edukacijskih aktivnosti elementa Zdravstvenog obrazovanja u sklopu projekta Živjeti zdravo kojega provodi Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Zdravstveno obrazovanje čine podelementi Tjelesno zdravlje, Mentalno zdravlje i Spolno zdravlje. U razdoblju od 2020. do 2022., realizirat će se edukacijske aktivnosti s višim savjetnicima Agencije. Tijekom 2020. godine, u podelementu Mentalno zdravlje, razvijen je edukativni program PoMoZi zahvaljujući suradnji kolegice iz Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i više savjetnice Agencije za odgoj i obrazovanje. Edukacija se sastoji od osnovne i napredne razine, a tijekom provođenja *online* radionica tijekom 2020., zabilježen je velik broj sudionika. U sklopu podelementa Tjelesno zdravlje, surađivat će se i u 2021. godini pri provedbi edukacija vezano za tjelesnu aktivnost i pravilnu prehranu.

6.1.3. UPORABA INFORMACIJSKE I KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE

Međupredmetna tema Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije obuhvaća učinkovito, primjereno, pravodobno, odgovorno i stvaralačko služenje informacijskom i komunikacijskom tehnologijom u svim predmetima, područjima i na svim razinama obrazovanja. Stručni skupovi koje su organizirali savjetnici svih nastavnih predmeta i programskih područja savjetovali su učitelje i nastavnike o potrebi svrsishodne uporabe međupredmetne teme.

Međupredmetna tema IKT posebno je došla do izražaja tijekom organizacije nastave na daljinu kada ju je provodila cijela vertikalna odgojno-obrazovnog sustava jer se rad jedino i mogao odvijati u digitalnom okruženju.

Posebna je pozornost bila posvećena uporabi digitalnih alata i digitalnoj tehnologiji u nastavi od čega posebno ističemo teme:

- Mala alatnica: korisni mrežni i digitalni alati za nastavu na daljinu
- Izazovi i mogućnosti digitalnih tehnologija u ranom djetinjstvu
- Google Sites i digitalni školski listovi
- Izrada evaluacijskih upitnika i anketa korištenjem digitalnih alata Google Forms i Microsoft Forms Office 365
- Informacijsko preopterećenje u digitalno doba
- Digitalna demencija
- Informatika u obrazovanju 2020. – Info@Edu IX.
- Informatika u razrednoj nastavi.

kojima je obuhvaćeno više od 4500 odgojno-obrazovnih radnika.

6.1.4. OSOBNI I SOCIJALNI RAZVOJ

U 2020. godini Agencija za odgoj i obrazovanje planirala je stručne skupove povezane s kurikulum međupredmetne teme Osobni i socijalni razvoj.

- Održan je ciklus od pet skupova praćenja provedbe implementacije programa Lions quest, Vještine za adolescenciju. Skupovima su nazočili predstavnici UNODC-a.
- Za učitelje razredne nastave organiziran je dvodnevni stručni skup na kojem su sudionici osposobljeni za primjenu kurikula otpornosti (RESCUR). Kurikul otpornosti je znanstveno evaluiran kao učinkovit, a provodi se tijekom prva tri razreda osnovne škole kroz kurikule drugih predmeta.
- Održana su dva skupa za razrednike u srednjim školama na kojima su sudionici osposobljeni za provedbu programa prevencije nasilja u mladenačkim vezama.
- Za učitelje koji rade u bolničkim odjelima organiziran je stručni skup s temom Briga o mentalnom zdravlju hospitalizirane djece.
- Predstavnici Agencije aktivno su izlagali na nacionalnoj konferenciji Promehs – kurikulum za mentalno zdravlje, te na dvodnevnom skupu o implementaciji kurikula za mentalno zdravlje.
- Početkom pandemije održan je stručni skup na daljinu koji je bio usmjeren na brigu o djeci u riziku za razvoj problema u ponašanju u uvjetima pandemije.

6.1.5. ODRŽIVI RAZVOJ

27. – 28. kolovoza 2020. godine održan je stručni skup državne razine iz područja Održivog razvoja na temu Utjecaj suvremene tehnologije na zdravlje. Stručni skup je bio namijenjen učiteljima i nastavnicima biologije, kemije i geografije. Neke od obrađenih tema na skupu bile su utjecaj primjene suvremene tehnologije na bioraznolikost, klimu i opstanak planeta, bioekonomija, elektromagnetsko zračenje, lebdeće čestice, svemirske tehnologije u praćenju zdravstvenih i okolišnih indikatora. Osim

izlaganja renomiranih predavača na skupu su učitelji/nastavnici predstavili primjere učeničkih projekata iz svojih škola.

2. listopada 2020. godine započeo je novi ciklus modularnog stručnog usavršavanja Obrazovanja za održivi razvoj međužupanijske razine za područje središnje Hrvatske. Ovo je stručno usavršavanje bilo namijenjeno odgojno-obrazovnim radnicima svih profila, a sastoji se od šest modula. Sudionici su na prvom modulu upoznati s konceptom održivog razvoja i kurikulum međupredmetne teme Održivi razvoj. Određivali su potrebne kompetencije učitelja/nastavnika za rad na projektu održivog razvoja te upoznali kompetencije učenika koje je potrebno razviti te kako te kompetencije definira UNECE.

6.1.6. UČITI KAKO UČITI

Stručno usavršavanje učitelja, nastavnika i stručnih suradnika usmjereno na međupredmetnu temu Učiti kako učiti provodilo se na stručnim skupovima i webinarima.

Na stručnom skupu Upravljanje kvalitetom odgojno-obrazovnog procesa, namijenjenom stručnim suradnicima i nastavnicima psihologije, obuhvaćene su teme usmjerene na razumijevanje značenja emocija u procesu samoregulacije učenja te na upoznavanje praktičnih strategija koje mogu unaprijediti učinkovitost učenja. Sudionicima su prezentirane i učinkovite strategije poučavanja u virtualnom okruženju.

Stručni skup Podrška u predmetnoj nastavi psihologije je uključivao prikaz novih udžbenika iz psihologije koji uključuju sadržaje koji učenike poučavaju kako uspješnije učiti i pamtiti.

Za stručne suradnike knjižničare održano je stručno usavršavanje na temu načina oblikovanja i provedbe projektnog učenja. Neke od tema bile su primjena vještina učenja koje omogućuju cjeloživotno učenje i uspješan akademski razvoj, primjena različitih socijalnih oblika rada koji motiviraju učenike i potiču ih na aktivno uključivanje u proces učenja te na međusobnu suradnju. Sudionicima su prezentirani i načini povezivanja kurikulskih sadržaja i međupredmetne teme.

Nastavnici povijesti su se na stručnom skupu Alati za e-učenje u sklopu projekta Opening Up Historiana upoznali s edukativnim alatima za e-učenje, predstavljene su mogućnosti učenja povijesti i rada s izvorima putem interneta.

Tijekom 2020. godine organizirana su stručna usavršavanja na županijskim i međužupanijskim stručnim vijećima stručnih suradnika psihologa u osnovnim i srednjim školama i nastavnika psihologije tematski usmjerena na međupredmetnu temu Učiti kako učiti, osobito u doba pandemije i potresa, vezano za specifičnosti online nastave i izazova učenja u okolnostima koje nepovoljno utječu na motivaciju, koncentraciju, pamćenje i samoregulaciju učenja i emocija.

6.1.7. PODUZETNIŠTVO

Agencija za odgoj i obrazovanje je jedan od potpisnika Sporazuma o suradnji na unaprjeđenju financijske pismenosti potrošača u Republici Hrvatskoj te je sudjelovala u izradi Strateškog okvira financijske pismenosti za period 2021. - 2026. godine. Prijedlozi kojima je sudjelovala u izradi Strategije odnose se na provođenje stručnih skupova na temu financijske i mirovinske pismenosti koji će se održavati za učitelje i nastavnike.

Od 26. do 30. listopada 2020. godine održana je 32. smotra učeničkih zadruga Republike Hrvatske na kojoj su se predstavile 62 učeničke zadruge putem Youtube kanala.

6.2. USAVRŠAVANJE RAVNATELJA ODGOJNO-OBRAZOVNIH USTANOVA

6.2.1. RAVNATELJI PREDŠKOLSKIH USTANOVA

U problemskoj situaciji pojave bolesti izazvane Corona virusom (COVID-19) posebno je došla do izražaja važnost stručnog usavršavanja iz područja vođenja, pozitivnog liderstva i čuvanja „ljudskog kapitala“. Profesionalci koji, po svojoj ulozi, moraju voditi druge, ravnatelji, u novonastalim okolnostima bili su dodatno izloženi te je stručno usavršavanje dobilo novo značenje sadržajem i oblikom realizacije. U Zagrebu, ravnatelji i kolektivi gradskih, privatnih i vjerskih vrtića u nekoliko su se sekundi našli u dodatno otežavajućim okolnostima (zbog potresa neki objekti vrtića postali su neupotrebljivi za odgojno-obrazovni rad s djecom, a i pojedini radnici vrtića ostali su bez krova nad glavom) te je to utjecalo na organizaciju rada vrtića.

Zbog zatvaranja većine vrtića, rada od kuće stručno usavršavanje predškolskih ravnatelja u 2020. se tematski i oblikom rada prilagodilo individualnim potrebama ravnatelja vrtića na terenu te se dijelom odstupilo od plana. Neposredni stručni skupovi uživo, zamijenjeni su stručnim usavršavanjem na mreži, telefonom, kontaktima elektroničkom poštom na individualnoj razini i po potrebi. Stručno usavršavanje odvijalo se:

- ponavljanjem prorađenih tema (misija, vizija vrtića primjena pet disciplina učeće organizacije (prema Senge-u) u kriznim vremenima; upravljanje promjenama (prema Kotteru i dr.); vođenjem do pozitivnih razvojnih ishoda; krizni menadžment) i dr.
- prepoznavanjem učinka stručnog usavršavanja u novonastalim okolnostima u vrtiću iz kojeg dolazi ravnatelj (poduzetništvo, stvaranje nove vrijednosti)
- sukonstrukcijom znanja i jačanje digitalnih kompetencija (rad vrtića „od kuće“, na mreži)
- sukonstrukcijom znanja o djeci izloženoj socijalnoj isključenosti
- sukonstrukcijom znanja o ulogama u ispitnom povjerenstvu za pripravnike
- prepoznavanjem osobnih kompetencija kroz djelotvornu primjenu znanja stečenih stručnim usavršavanjem preko Agencije za odgoj i obrazovanje.

Ravnatelji su prema individualnim potrebama i/ili sukladno situaciji u pojedinim županijama (Grad Zagreb i Zagrebačka županija) telefonom i elektroničkom poštom usmjeravani da prepoznaju kompetencije stečene stručnim usavršavanjem, svoje jake strane, kompetencije za krizne situacije. Kao što je prethodno rečeno, zbog uvjeta u kojima su mnogi vrtići djelomično ili u cijelosti zatvoreni zbog pandemije; do izražaja su došle teme stručnog usavršavanja iz područja upravljanja promjenama, propitivanja misije i vizije vrtića i rada u novonastalim uvjetima.

Poznato je da se misija ustanove definira kao ono zbog čega ustanova postoji. Dakle, do tada poznata misija dječjeg vrtića koji postoji radi odgoja i obrazovanja djece u institucionalnim uvjetima preko noći se morala uskladiti s pravilima Nacionalnog stožera civilne zaštite RH temeljenih na Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (*Narodne novine*, 79/07,113/08,43/09 i 130/17). Neki su se ravnatelji pitali, nakon zatvaranja vrtića (pogotovo privatnih), postoji li više vrtić pa im je bila potrebna podrška kroz stručno usavršavanje na temu kriznih situacija i opstojnosti i otpornosti.

Organizacijom vrtića od kuće, potpunim ili djelomičnim zatvaranjem nekih predškolskih ustanova za neposredan odgojno-obrazovni rad, održivost misije vrtića mogla se promatrati kroz postulate učeće organizacije, tj. pet disciplina pa je ta tema stručnog usavršavanja prorađena iz perspektive novonastalih okolnosti. Pomoću discipline mentalni modeli, koja se odnosi na duboka uvjerenja o

tome što mi mislimo kakav je svijet, tko smo mi u svijetu, jesmo li važni ili se bez nas može ravnatelj predškolskih ustanova mogli su propitivati vrtički kurikulum u praksi. Primjena stručnog usavršavanja bila je vidljiva i u tome koliko mentalni modeli pojedinaca (vodstva i članstva kolektiva) utječu na odluke, emocije, ponašanja i način na koji interpretiraju krizne događaje.

S ravnateljima se kroz stručno usavršavanje propitalo može li se održati zajednička vizija u uvjetima neizvjesnosti, treba li ju mijenjati ili su zaposlenici kolektiva pod utjecajem traume i stesa zaboravili na nju? Kroz stručno usavršavanje promišljala se i disciplina timsko učenje koja je u vezi s osjećajem uključenosti u kolektiv i spremnosti da svatko iz svoje uloge da za cilj ono što je potrebno i što može dati. Prema povratnim informacijama iz prakse Vrtića i propitivanja primjene stručnog usavršavanja, većina dječjih vrtića ovu disciplinu ostvarivala je zavisno od triju stvari: objektivnih mogućnosti vezanih uz tehničku opremljenost vrtića; subjektivnih vezanih uz stupanj privrženosti zaposlenika, osjećaj pripadnosti ustanovi u promijenjenim okolnostima i kompetencijama. Vidljivo je bilo i sistemsko razmišljanje koje se događa kada ljudi koji rade zajedno osjete rijedak osjećaj sinergije i produktivnosti, kada su zaneseni poslom, posvećeni kao cjelina što je prepoznatljivo u stvaranju nove vrijednosti u vidu materijala vrtić kod kuće, vrtić za po doma, vrtić iz naslonjača i dr., tj. u vidu obogaćivanja ponude na web stranicama dječjih vrtića (npr.: druženje putem aplikacije zoom; Dugom protiv korone; brigom o metalnom zdravlju, realizacijom razvojno-primjerenih *online* istraživanja iz STEM područja u kojima matični odgojitelji daju izravnu podršku djetetu i dr.). Jedan od primjera stvaranja nove vrijednosti je i izrada e-slikovnice na temu zaštite od korona virusa uz prijevod na hrvatski znakovni jezik. U izradi e-slikovnice sudjelovali su Dječji vrtići Sopot, Radost i Dubrovnik.

Kompetencije pojedinih ravnatelja jačane su i kroz propitivanje primjene znanja discipline pod nazivom osobno usavršavanje. Po definiciji ono se odnosi na traženje dubljeg smisla onog što radimo i zašto nešto radimo, pronalaženje odgovora na pitanje za vrijeme velikih neizvjesnosti.

Podrška pojedinim ravnateljima predškolskih ustanova dana je kroz prepoznavanje značaja njihove uloge u hijerarhiji i provedbi epidemioloških mjera, što je olakšano zahvaljujući tome što su s kolektivom godinama gradili povjerenje roditelja, djece, lokalne zajednice, građana prema vrtiću. Stoga su bili ključni u provedbi nacionalnih odluka za zaštitu života i zdravlja djece.

Dio komunikacije odnosio se na savjetodavnu pomoć ravnateljima u prvom mandatu.

Održani stručni skupovi:

1. Uloge u ispitnim povjerenstvima za stažiranje održan je uživo (N=70), prije početka pandemije.
2. Modeli odgovora na odgojno-obrazovne potrebe djece izložene riziku socijalne isključenosti u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanje održan je *online* (N=120).

Iz komunikacije s ravnateljima bila je vidljiva primjena znanja i vještina usvojenih tijekom stručnog usavršavanja jer je većina njih, najbrže što su mogli, sa svojim suradnicima, izgradila i još uvijek gradi (uživo ili na daljinu, „od kuće“) „vrtički kurikulum otpornosti“ u kojem je fizička i emocionalna sigurnost dionika na prvom mjestu.

6.2.2. RAVNATELJI OSNOVNOŠKOLSKIH USTANOVA

Sadržaji stručnog usavršavanja temeljeni su na iskazanim potrebama ravnatelja u rukovođenju odgojno-obrazovnom ustanovom (zakonska regulativu, organiziranje ustanove, vođenje školskog osoblja, planiranje pedagoškog rada, komunikacijske vještine ...) i planirani su za plenarne, skupne i individualne oblike rada u vidu plenarnih predavanja, seminara i rasprava u malim grupama.

Kako ne postoji sustav osposobljavanja ravnatelja niti su propisane stručno-pedagoške kompetencije ravnatelja, osmišljenim stručnim usavršavanjem savjetnici Agencije za ravnatelje osnovnih škola nastojali su stvoriti pretpostavke za učinkovito upravljanje i rukovođenje u osnovnim školama.

Sve teme su slojevito planirane i prilagođene ravnateljima OŠ.

Koncepcija usavršavanja ravnatelja u osnovnim školama, u velikoj mjeri, određena je spoznajom da je svake godine između 10% i 15 % novoizabranih ravnatelja.

Veliki broj ravnatelja koji sudjeluju na stručnim skupovima te njihovo zadovoljstvo iskazano kroz evaluaciju tih skupova, pokazuje da savjetnici za ravnatelje osnovnih škola dobro poznaju potrebe svojih kolega te kroz mnoštvo primjera iz prakse osnažuju ravnatelje za sve izazove koje im donosi rad u odgojno-obrazovnim ustanovama.

Prilagođavajući se novonastalim okolnostima, viši savjetnici za ravnatelje osnovnih škola, morali su otkazati planirani državni višednevni skup za sve ravnatelje OŠ u RH. Svoje sudjelovanje na tom skupu prijavilo je 638 ravnatelja.

Uvažavajući potrebe ravnatelja i novu situaciju izazvanu pandemijom, viši savjetnici su svoj rad usmjerili na pružanje savjetodavne pomoći školama i ravnateljima te je takvih oblika pomoći tijekom 2020. godine u formi izvješća s prijedlozima mjera bilo 16.

Putem mail poruka (preko 250 poruka) te kroz svakodnevne razgovore, ravnatelji su dobivali prijedloge mogućih rješenja u svezi poteškoća na koje su nailazili u svom radu.

Svim novoizabrani ravnateljima (83) početkom srpnja 2020. godine poslana je poveznica (<https://meduza.carnet.hr/index.php/media/watch/12471>) putem koje su mogli pristupiti snimci webinara na kojem su mogli poslušati predavanje gospođe Zdenke Čukelj, prof., načelnica Sektora za rani, predškolski i osnovnoškolski odgoj i obrazovanje. Ravnateljima su upućeni i svi potrebni materijali (pravilnici, odluke, prezentacije, obrasci odluka o tjednim radnim obvezama, godišnji plan i program rada...) za pripremu nove školske godine te popis svih poslova koje je neophodno napraviti za uspješan početak nove godine.

Na taj način pripremali smo ravnatelje za kvalitetnu izradu planskih dokumenata (godišnji plan i program rada i školski kurikulum) te izradu tjednih zaduženja učitelje sukladno zakonskim odredbama.

U svrhu pripreme ravnatelja OŠ za početak nove školske godine viši savjetnici su sudjelovali na stručnom skupu održanom od 26. do 28. kolovoza 2020. godine u Vodicama. Na skupu je sudjelovalo 160 sudionika. O pogreškama i propustima u radu škola ravnatelje je upoznao viši savjetnik Mario Rogač, dok je viši savjetnik Vlade Matas sudionike upoznao s činjenicama kako je od velike važnosti poznavati svoje nadležnosti i obveze kako bi se u ustanovi mogli razvijati dobri i kvalitetni odnosi.

Online skupu *Ravnatelj-stručni voditelj ustanove*, organiziranom za novoizabrane ravnatelje i ravnatelje osnovnih škola u prvom mandatu (održan 17. prosinca 2020. godine), nazočio je 141 ravnatelj (138 se prijavilo kroz bazu ettaedu).

Teme *online* skupa bile su:

- "Izazovi upravljanja osnovnim školama u kontekstu implementacije IKT-a u odgojno-obrazovni sustav i sveobuhvatnog razvoja e-društva" (Antonio Jurčev, prof., ravnatelj OŠ Antuna Gustava Matoša, Zagreb);
- Rad ravnatelja u 1. mandatu (Mario Rogač, prof., viši savjetnik za ravnatelje OŠ);
- Uvid u odgojno-obrazovni rad (Vlade Matas, prof., viši savjetnik za ravnatelje OŠ);
- Viši savjetnik za ravnatelje osnovnih škola Vlade Matas sudjelovao je na županijskom stručnom vijeću ravnatelja OŠ Šibensko-kninske županije (studenj 2020.) te na županijskom stručnom vijeću ravnatelja OŠ Dubrovačko-neretvanske županije (prosinac 2020.).

6.2.3. RAVNATELJI SREDNJOŠKOLSKIH USTANOVA

Ravnatelji srednjoškolskih ustanova i učeničkih domova tijekom 2020. godine imali su 2 stručna skupa na državnoj razini, a zbog naputka MZO-a u vezi realizacije Eksperimentalnog programa „Škole za život“, u kojega su bili uključeni svi ravnatelji srednjih škola i učeničkih domova, nisu bila održana planirana četiri modularna stručna skupa za ravnatelje u prvoj godini prvog mandata.

U Rijeci je 25. i 26. veljače 2020. godine održan državni stručni skup za ravnatelje srednjih škola i učeničkih domova prve godine prvog mandata, a na skupu je nazočilo 48 ravnatelja.

Planirani dvodnevni državni stručni skup za sve ravnatelje srednjih škola i učeničkih domova RH koji se trebao održati u Umagu 27. i 28. ožujka 2020. godine otkazan je sedam dana prije početka skupa, zbog naputka MZO-a o otkazivanju svih većih okupljanja zbog pandemije COVID-a 19.

24. i 25. studenoga 2020. godine održan je *online* državni stručni skup za ravnatelje učeničkih domova RH, a skupu je nazočilo 42 ravnatelja.

Zbog izvanredne situacije oko pandemije COVID-a 19, koja je trajala do lipnja 2020. godine, kao i situacije s potresima u Zagrebu i Zagrebačkoj županiji te novog vala pandemije u jesen 2020. godine, održavala su se *online* stručna usavršavanja ravnatelja na razini županijskih i međužupanijskih vijeća s manjim grupama ravnatelja. Održano je šest županijskih vijeća i jedno međužupanijsko vijeće. Teme tih stručnih skupova bile su vezane za pitanja efikasne organizacije *online* nastave, kao i organizacija kombinacija održavanja nastave po predloženom A, B, i C modelu. U vremenu od ožujka do lipnja 2020. godine, kao i od rujna do prosinca 2020. godine pojačan je individualizirani stručno – savjetodavni rad s ravnateljima koji su tražili savjetodavnu pomoć, ili im je takva pomoć bila potrebna prema zaključku savjetnika AZOO-a, zbog uočenih problema u konkretnim situacijama. Takvih je stručno-savjetodavnih pomoći u 2020. godini u formalnom obliku bilo u 12.

6.3. MOBILNI TIMOVI

Kao i sve godine do sada Agencija je početkom godine osigurala stručno-savjetodavnu potporu školama u suradnji s institucijama koje se bave odgojem i obrazovanjem učenika s teškoćama. Tako je u periodu u kojem su se mogli održati posjeti mobilnih timova pružila cjelovitu stručno-savjetodavnu pomoć i potporu školama pri rješavanju konkretnih problema u učenju i poučavanju učenika s teškoćama u razvoju.

Tako je u 2020. godini održano 27 stručno-savjetodavnih posjeta na kojima je prisustvovalo 1076 sudionika. Međutim, uslijed pandemije COVID-19 u vrlo kratkom vremenskom periodu Agencija je morala promijeniti oblik stručne potpore jer obrazovni sustav prešao na *online* nastavu. Zbog brzog prijelaza na drugi i novi oblik nastave, škole, roditelji i učitelji u kojima se obrazuju učenici s teškoćama obratili su se Agenciji za pomoć (43 zahtjeva škola upućena su zemaljskom poštom, a ostali upiti upućeni su direktno na savjetnike zadužene za rad s učenicima s teškoćama putem elektroničke pošte ili telefonom). Stoga su savjetnici Agencije svojom savjetima bilo putem telefonskih kontakata, elektroničkom poštom ili direktnim obraćanjem putem video linka davali savjete kako da primjene strategije internetskog učenja.

Strategije internetskog učenja uključuju inovativne pedagoške tehnologije koja je uvelike olakšala proces učenja. Kako učenici s teškoćama nisu homogena grupa učenika već naprotiv, izrazito heterogena. Imajući to u vidu preporučeno je školama da za pripremu *online* nastave treba uzeti u obzir dob učenika, vrstu i stupanj teškoće kao i poznavanje učenikovih uvjeta života koji utječu na samo provođenje *online* nastave, te prije svega učenikovim potreba i mogućnosti.

Online nastava omogućila je učenicima s teškoćama usvajanje i razvijanje digitalnih praktičnih znanja i vještina koje će moći koristiti u cjeloživotnom učenju i kasnije u svijetu rada. Da bi učenici u tome uspjeli, svaki učitelj treba u uvjetima redovne nastave simulirati one procese s kojim se učenici susreću kada se nađu u *online* okruženju. Dobivenim informacijama uočeno je da neznanje i neiskustvo učenika zahtijevalo veliki angažman obitelji te da je to bila loša strana *online* nastave koja je duboko utjecala i na obiteljske odnose. Vježbanjem *online* nastave u vođenim i strukturiranim uvjetima od strane rehabilitatora i/ili učitelja, s vremenom je omogućila učenicima s teškoćama da postanu sigurni u sebe te da bez obzira na teškoću mogu što samostalnije koristiti interaktivne mrežne alate.

Karakteristika *online* nastave je usklađenost strukture i slobode. Pokazalo se je da učenicima s teškoćama u razvoju koji imaju poteškoća sa strukturiranjem nastavnih sadržaja, koji se slabije snalaze u vremenu i prostoru, *online* nastava trajala cijeli dan. Učinkovito upravljanje vremenom jedan je od najvećih izazova koje učitelji, rehabilitatori, učenici i roditelji trebaju savladati.

Komunikacija s roditeljima je ključna za uspjeh *online* nastave učenika s teškoćama niže kronološke dobi. Stoga smo i roditeljima dali upute kako i u kojoj mjeri trebaju biti podrška učenicima. Preporučeno je da učitelji ili rehabilitatori upute roditelje da u samom nastavnom procesu trebaju biti više podrška, a manje izravno uključeni u proces.

Ujedno je Agencija preporučila da kod provjere znanja učitelji daju smanjen broj zadataka, veće prorede, uvećani font slova, veći prostor za pisanje, označeni prostor za pisanje, zadatke na

zaokruživanje točnog odgovora, izostanak potrebe za esejskim odgovorima, postavljanje pitanja učeniku na koji može odgovoriti jednom riječju ili samom negacijom/potvrdom).

Podrška viših savjetnika Agencije za odgoj i obrazovanje odgojno-obrazovnim radnicima u radu s učenicima s teškoćama

U skladu s propisima RH osnovnoškolski odgoj i obrazovanje obvezni su za svako dijete u dobi od 6,5 do 15 godina života, a za djecu s većim teškoćama u razvoju do navršene 21 godine života. Tako u školama RH s redovitim i posebnim programima za djecu s teškoćama u razvoju nastavu pohađa 27.690 učenika (šk. god. 2020./2021. god.), izvor: MZO, ŠeR – Školski e-Rudnik. Podršku učenicima i njihovim učiteljima i roditeljima pružaju i 4 savjetnika Agencije za odgoj i obrazovanje (2 viših savjetnika logopeda, 1 savjetnica socijalni pedagog i 1 savjetnica edukacijska rehabilitatorica) u okviru svoje nadležnosti u stručno-savjetodavnim posjetima, stručnim skupovima, individualnim, (telefonskim savjetovanjima), uvidima u napredovanje, stručnim ispitima, stručnim mišljenjima, o mobilnim stručnim timovima, sudjelovanje u različitim povjerenstvima...

Posebnu pozornost posvećuje se i podršci u ranom i predškolski odgoj koji čini početnu razinu odgojno-obrazovnog sustava te je Agencija za odgoj i obrazovanje osnovan Mobilni stručni tim u suradnji s DV Sopot, Zagrebi za podršku odgojiteljima, roditeljima i stručnim suradnicima u radu s djecom s teškoćama u razvoju. Podrška viših savjetnika Agencije za odgoj i obrazovanje odgojno-obrazovnim radnicima u radu s učenicima s teškoćama u okviru svoje djelatnosti, koja je određena člankom 4. Zakona o Agenciji za odgoj i obrazovanje, jest obavljanje stručnih i savjetodavnih poslova u odgoju i obrazovanju, pri čemu su viši savjetnici Agencije u 2020.godini:

- sudjeluju u izradi, razvoju i implementaciji nacionalnog kurikulumu.

Viša savjetnica za stručne suradnike defektologe (edukacijske rehabilitatore) sudjelovala je u Radnoj skupini MZO-a za izradu dokumenta Smjernice za planiranje i izradu individualiziranih kurikulumu za učenike s teškoćama i Radnoj skupini MZO-a za izradu nastavnih planova posebnih kurikulumu za osnovnu školu.

- pružaju stručnu pomoć i daje upute ustanovama, njihovim ravnateljima te odgojiteljima, učiteljima, nastavnicima, stručnim suradnicima (u daljnjem tekstu: odgojno-obrazovni radnici) u provedbi djelatnosti odgoja i obrazovanja.

Obavljeno je 13 stručno –savjetodavnih podrški predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama u radu s učenicima s teškoćama te veliki broj svakodnevnih telefonskih savjetovanja roditelja i odgojno-obrazovnih radnika.

- organizira i provodi stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika i ravnatelja, ako posebnim propisima nije drukčije određeno.

Unatoč izvanrednoj situaciji izazvanom COVID-19 održano je 12 stručnih skupova (1 državni (dvodnevni), 2 međužupanijska, 9 mobilnih) s oko 500 sudionika kroz 37 tema:

1. Stručno-metodička priprema i polaganje stručnog ispita pripravnika edukacijskog-rehabilitator,
2. Razvrstavanje učenika-može li drugačije,
3. Okvirni program pripravničkoga staža u školama– opći dio;
4. „Iz cipela pripravnika“,

5. Polaganje stručnog ispita u vrtiću,
6. Polaganje stručnog ispita stručnog suradnika edukacijskog rehabilitatora,
7. Radionica „Polaganje stručnog ispita edukacijskog rehabilitatora – izvedba nastavnog sata“,
8. Komunikacija i suradnja,
9. Primjerene metode i oblici rada s učenicima iz poremećaja spektra autizma,
10. Strategije za smanjivanja nepoželjnih oblika ponašanja kod učenika iz PSA-a,
11. Učenik s oštećenjem vida u redovnom razredu,
12. Psihološke karakteristike učenika s oštećenjem vida,
13. Simulacija slabovidnosti,
14. Priprema prijelaza učenika s TUR-om iz PN u RN i odnosna kompetencija,
15. Ulaganje u mentalno zdravlje: A tko mene pita kako mi je?,
16. Poticanje ranog razvoja,
17. Komunikacijske vještine u radu s roditeljima u izvanrednim situacijama,
18. Stručni suradnici edukacijski rehabilitatori u nastavi na daljinu,
19. Nastava na daljinu u posebnim uvjetima,
20. Prijelazi učenika i odnosna kompetencija
21. Osobitosti razvoja učenika s intelektualnim teškoćama ,
22. Osobitosti razvoja učenika iz PSA-a,
23. Programaska podrška - Poseban/redoviti plan program-razlike, usporedba, Profesionalna, didaktičko metodička podrška- specifične metode i strategije te primjeri 2., 3. i 5. razredi,
24. Postupci podrške u kreiranju edukacijsko-rehabilitacijskih programa,
25. Edukacijsko-rehabilitacijski programi poticanja socijalne inkluzije djece s teškoćama,
26. Edukacijsko-rehabilitacijski programi i postupci za učenike s višestrukim teškoćama,
27. ERP u radu s roditeljima,
28. Poticanje emocionalne regulacije u podršci poželjnih ponašanja učenika iz PSA-a,
29. Potpora u sastavnicama kurikuluma usmjerenog na učenika s teškoćama u školi,
30. Art/ekspresivne metode i postupci u edukacijsko-rehabilitacijskim programima,
31. Cjelovita procjena kao temelj za razvoj kompetencija učenika s intelektualnim teškoćama,
32. Suradnički pristup i individualizacija u radu s učenicima s intelektualnim teškoćama,
33. Edukacijsko-rehabilitacijski postupci u radu s učenicima s TUR-om u redovnoj OŠ – prikaz suradnje i timskog rada stručnih suradnica škole edukacijske rehabilitatorice i knjižničarke,
34. Kreiranje digitalnih obrazovnih sadržaja i digitalni alati u edukacijskoj rehabilitaciji-primjer iz prakse,
35. Odgojno obrazovni rad s učenicima s višestrukim teškoćama u razvoju-primjer prakse,
36. Program za osnaživanje učenika, stručnjaka i roditelja u provedbi nastave na daljinu -*Primjer prakse,*
37. Poticanje razvoja matematičke kompetencije kroz program edukacijsko-rehabilitacijskih postupaka.

Sukladno Pravilniku o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju (NN, 24/2015) Agencija za odgoj i obrazovanje na zahtjev odgojno-obrazovne ustanove pruža podršku i u obliku mobilnih stručnih timova.

Mobilni stručni tim (MST) Agencije za odgoj i obrazovanje čine savjetnici agencije u suradnji sa sustručnjacima iz posebnih odgojno obrazovnih ustanova (centara za odgoj i obrazovanja) koji pružaju potporu redovitim školama u radu s učenicima s teškoćama, kojima nedostaju kadrovski profili.

Pružaju se stručna, savjetodavna i edukativna pomoć učiteljima, nastavnicima, odgajateljima i roditeljima tijekom školovanja učenika. Mobilni tim sudjeluje u planiranju i izradi individualiziranog/ učeničkog kurikulumu i prati učinke provedbe, te predlaže školi potrebne promjene u radu s učenicima.

Članovi tima su stručnjaci edukacijsko-rehabilitacijskog profila (rehabilitator i/ili logoped i/ili socijalni pedagog), ravnatelj, psiholog, pedagog i učitelj, odnosno nastavnik osposobljen za rad s učenicima, a timu se mogu povremeno i prema potrebi priključiti i drugi stručnjaci.

Viši savjetnici nakon posjeta odgojno-obrazovnoj ustanovi, savjetovanja, edukacija prati i dalje potrebe za podrškom i kontinuirani razmatra sa školom i članovima dodatne oblike podrške za kako za unapređenje kompetencija odgojno-obrazovnih radnika. tako i za napredak i uspjeh učenika.

Agencija u okviru MST organizira i provodi stručna usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika u svrhu informiranja o razvojnim osobitostima i funkcioniranju učenika s teškoćama u razvoju, pruža savjetodavnu potporu odgojno-obrazovnim radnicima, pruža potporu i edukaciju roditeljima/ skrbnicima, razvija nove inovativne metodologije i tehnike u radu s učenicima, sukladno njihovim specifičnim potrebama, sudjeluje u izradi individualiziranog odgojno-obrazovnog plana (IOOP) za učenike s teškoćama, surađuje sa znanstvenom i sveučilišnom zajednicom i drugim institucijama koji pružaju podršku djetetu/učeniku.

Na taj način uz stručne suradnike koje ima neka škola njoj su dostupni i svi ostali stručnjaci ovisno o potrebama. Osigurana je pristupačnost škole i pravo na obrazovanje u lokalnoj sredini svakom djetetu bez obzira na njegove posebne potrebe.

Posebno je vrijedno istaknuti pružanje podrške roditeljima, ravnateljima, učiteljima i stručnim suradnicima u radu s učenicima s većim teškoćama s posebnim programom u redovitim razredima u osnovne škole razvijajući inkluzivnu kulturu škole. Navedenim oblikom podrške pruža se pravo svakom učeniku na obrazovanje sukladno njegovim mogućnostima sa vršnjacima u njegovoj okolini.

- provodi stručne ispite za odgojno-obrazovne radnike, prema posebnim propisima

Svi pristupnici prijavljeni za polaganje stručnih ispita u predškolskom, osnovnom i srednjoškolskom sustavu imali su organiziranu provedbu stručnih ispita sukladno epidemiološkim mjerama u redovnim i izvanrednim rokovima.

- provodi postupak stručnog napredovanja za odgojno-obrazovne radnike i ravnatelje, prema posebnim propisima

Edukacijski rehabilitatori u predškolskom, osnovnoškolskom i srednjoškolskom sustavu prijavljeni za napredovanje u zvanje po starom i novom Pravilniku uspješno su napredovali.

- daje mišljenja o programima u predškolskom odgoju, nastavnim programima u osnovnom školstvu i gimnazijama, opće-obrazovnim programima srednjeg strukovnog školstva te u programima u obrazovanju odraslih, osim ako posebnim propisima nije drukčije određeno

Pripremljeno je 12 stručnih mišljenja o programima u predškolskom sustavu odgoja i obrazovanja, najvećim dijelom o rehabilitacijskim programima.

- izrađuju i daju stručna mišljenja o nastavnim programima općeobrazovnih predmeta u postupku verifikacije odgojno-obrazovnih ustanova

- prate izradu i provedbu hrvatskoga nacionalnoga obrazovnog standarda kao dijela nacionalnoga kurikuluma
- obavlja stručno-pedagoški nadzor.

Nije bilo provođenja stručno-pedagoškog nadzora nad radom edukacijskih rehabilitatora u 2020.

- sudjeluje u organizaciji i provođenju učeničkih smotri i natjecanja
- sudjeluje u izradi i praćenju nacionalnih programa
- obavlja informacijsko-dokumentacijsku i nakladničku djelatnost
- obavlja i druge poslove u sustavu odgoja i obrazovanja u skladu sa zakonom i provedbenim propisima ministra nadležnog za obrazovanje.

Agencija za odgoj i obrazovanje podržala je projekt ERASMUS + projekt Autism Spectrum Disorders – Empowering and Supporting Teachers u suradnji s Edukacijsko rehabilitacijskim fakultetom koji je trajao 3 godine i završio u kolovozu 2020. Projekt je utemeljen na inicijativi sveučilišta, lokalnih organizacija i ustanova kako bi se poboljšala suradnja stručnjaka i unaprijedile kompetencije u radu s učenicima s PSA-a i njihovim obiteljima. U okviru projekta razvijena je, provedena i evaluirana edukacija za edukacijske rehabilitatore u centrima za odgoj i obrazovanje i osnovnim školama. Na osnovu poziva koordinatorice za Edukacijsko rehabilitacijski-fakultet ERASMUS+projekta ASD-EAST viša savjetnica Agencije za odgoj i obrazovanje 16. 6. 2020., nazočila je Okruglom stolu.

Projekt Unapređenje kvalitete studija logopedije, socijalne pedagogije i edukacijske rehabilitacije ERF-LOSPER provodi se u okviru poziva Provedba hrvatskog kvalifikacijskog okvira na razini visokog obrazovanja, Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala 2014.-2020. Nositelj projekta je Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet. Trajanje projekta je 36 mjeseci, počevši od 22. ožujka 2019. godine. Ciljevi projekta su: unaprijediti studijske programe, uskladiti ih sa standardima zanimanja i standardima kvalifikacije za zanimanja, poboljšati vidljivost i prepoznatljivost identiteta ERF-a i triju zanimanja za koja se osposobljavaju. U projektu na radionicama za izradu Standarda kvalifikacije edukacijskog rehabilitatora savjetnica Agencije aktivno sudjeluje u radu, od početka projekta.

6.4. PREVENTIVNI PROGRAMI

Zakonska osnova za provedbu Školskih preventivnih programa su Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, Pravilnik o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima, Pravilnik o kriterijima za izricanje pedagoških mjera, Pravilnik o tjednim radnim obvezama učitelja i stručnih suradnika u osnovnoj školi Akcijski plan za prevenciju nasilja u školama 2020. – 2024., kurikulumi za međupredmetne teme Osobni i socijalni razvoj za osnovne škole i srednje škole, Zdravlje, Građanski odgoj i obrazovanje i Održivi razvoj te Minimalni standardi prevencije ovisnosti.

Školski preventivni program (ŠPP) je suradnički proces planiranja i primjene mnogostrukih strategija, programa i aktivnosti u školskom okruženju radi smanjivanja specifičnih rizika za razvoj problema u ponašanju učenika i jačanja zaštitnih čimbenika koji osiguravaju preduvjete za optimalan razvoj svih učenika. Opći cilj ŠPP-a je razvoj školskog okruženja koje je poticajno za socijalno-emocionalni razvoj učenika jer podržava emocionalnu dobrobit te potiče razvoj društveno prihvatljivih i individualno svrhovitih vrijednosti i ponašanja učenika.

Smjer stručnih usavršavanja u području preventivnog rada usklađen je s ranije navedenim propisima, te je ove godine veći broj edukacija bio usmjeren razvoju i jačanju kompetencija razrednika/učitelja/nastavnika za preventivni rad na razini univerzalne prevencije, kako bi stručni suradnici koji imaju odgovarajuće profesionalne kompetencije mogli organizirati rad na razini selektivne prevencije, s učenicima koji imaju probleme u ponašanju.

Zadnjih godina pokrenuto je više projekata koji se bave promocijom i zaštitom mentalnog zdravlja. Promocija je razina koja prethodi prevenciji, a promocija mentalnog zdravlja važna je za učenike, ali i za odgojno-obrazovne djelatnike, naročito u posebnim životnim okolnostima u 2020. godini vezanima uz pandemiju COVID-a i razorne potrese. Agencija je podržala/sudjelovala u više projekata promocije mentalnog zdravlja:

- PROMEHS – kurikulum za mentalno zdravlje, Učiteljski fakultet u Rijeci
- Pozitivan razvoj adolescenta grada Zagreba – Prevlab Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta u Zagrebu.

Agencija za odgoj i obrazovanje podržala je početak Nacionalne kampanje protiv seksualnog nasilja nad djecom i mladima čiji je početak obilježen 20. veljače 2020. u prostorijama Muzeja Mimara. Cilj kampanje je podizanje svijesti mladih, stručne i ostale javnosti o problematici seksualnog nasilja koje doživljavaju djeca i mladi. Na obilježavanju je predstavljen program SNEP (Seksualno nasilje – edukacijski i preventivni program) namijenjen srednjoškolicima.

Viša savjetnica Agencije za odgoj i obrazovanje je na Konferenciji s međunarodnim sudjelovanjem „Važnost i izazovi provedbe programa prevencije seksualnog nasilja u školama“ održanoj 24. studenoga 2020. predstavila aktivnosti Agencije za odgoj i obrazovanje u području prevencije nasilja, uključujući seksualno.

Održani stručni skupovi namijenjeni osnaživanju razrednika za preventivni rad:

RESCUR, europski kurikulum za razvoj otpornosti djece osnovnoškolske dobi održan u Pakracu 17.-18. veljače 2020., sudjelovalo je 49. učitelja razredne nastave Požeško-slavonske, Bjelovarsko-bilogorska, Sisačko-moslavačke Virovitičko-podravske i Brodsko-posavske županije. Učitelji su i stekli kompetencije za primjenu i osposobljeni su za provedbu Europskog kurikuluma za razvoj otpornosti djece osnovnoškolske dobi, odnosno za aktivno djelovanje u smjeru razvoja otpornosti djece osnovnoškolske dobi.

Lios quest – VJEŠTINE ZA ADOLESCENCIJU, međunarodno evaluirani preventivni program koji smo implementirali u suradnji i uz podršku Ureda ujedinjenih naroda za prevenciju droge i kriminaliteta (UNODC). Provedba programa započela je u 35 škola u 63 razredna odjela. Agencija i UNODC prate provedbu programa kako bi se znanstveno evaluirali rezultati, a paralelno se program dodatno kulturološki prilagođava specifičnostima našeg odgojno-obrazovnog sustava. U ožujku i travnju održan je ciklus od pet susreta praćenja provedbe programa na kojima su sudjelovala 92 učitelja i stručna suradnika. Posebna podrška je ove godine pružana provoditeljima vezano uz prilagodbu programa novim uvjetima života i rada uzrokovanim pandemijom COVID-19.

IMAM STAV, prevencija korištenja duhana, alkohola i drugih sredstava ovisnosti kod djece i mladih. Znanstveno utemeljen preventivni program u školskom okruženju (eng. *Unplugged*) implementira se

u suradnji sa Službom za suzbijanje zlouporabe droga Zavoda za javno zdravstvo, Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom, ZZJZ Zagrebačke županije i Ministarstvom znanosti i obrazovanje. Program je razvijen, proveden i evaluiran u okviru istraživanja u sedam europskih zemalja: Belgiji, Njemačkoj, Španjolskoj, Grčkoj, Italiji, Austriji i Švedskoj. Održan je skup na kojem su educirani treneri programa (12. – 14. listopada 2020., 12 trenerica), a planirana edukacija provoditelja je odgođena zbog epidemiološke situacije i održat će se u 2021. godini.

NASILJE U MLADENAČKIM VEZAMA – skupovi su održani 29. lipnja i 5. studenoga 2020. u Rijeci i Splitu, a sudjelovalo je 44 nastavnika i stručnih suradnika. Osposobljeni su za provedbu ovog znanstveno utemeljenog, evaluiranog programa koji ima za cilj povećati prepoznavanje oblika nasilja u vezama mladih, povećati svijest o svojim pravima u vezi i kako ih ostvariti sigurnim putem, osvijestiti vlastite stavove o nasilju u bliskim vezama, prepoznati vlastita i partnerova nasilna ponašanja i povećati spremnost na traženje pomoći u slučaju nasilne veze.

Međužupanijski stručni skup BRIGA O DJECI U RIZIKU ZA RAZVOJ PROBLEMA U PONAŠANJU U UVJETIMA PANDEMIJE održan na daljinu 14. svibnja 2020., a sudjelovalo je 130 učitelja i stručnih suradnika.

Dio planiranih skupova je otkazan jer ih nije bilo moguće organizirati zbog epidemioloških mjera.

Preventivni programi u području mentalnoga zdravlja djece i mladih, osobito oni čija učinkovitost je znanstveno dokazana, manje su dostupni i rjeđe se provode u vrtićima i školama. Dostupnost takvih programa iznimno je značajna u doba COVID-19 krize i potresa u Republici Hrvatskoj. S obzirom na učestalost, rasprostranjenost i ozbiljnost određenih problema mentalnoga zdravlja u postojećim uvjetima življenja važno je razvijati programe za podršku roditeljima, djelatnicima te djeci i mladima u odgojno-obrazovnom sustavu. Učitelji, nastavnici i stručni suradnici mogu prevenirati mentalne poremećaje ranim uočavanjem smetnji i problema učenika u području mentalnoga zdravlja te pružiti psihološku prvu pomoć i podršku, a za to je potrebna edukacija koja će im omogućiti usvajanje potrebnih znanja i vještina.

U podelementu *Mentalno zdravlje* projekta *Živjeti zdravo* Hrvatskoga zavoda za javno zdravstvo, čiji je osnovni cilj unaprjeđenje zdravstvene pismenosti odgojno-obrazovnih djelatnika osnovnih i srednjih škola u području mentalnoga zdravlja djece i mladih, Agencija za odgoj i obrazovanje je sudjelovala u svim fazama projekta. Od 2020. godine provodi se osnovna razina edukacije odgojno-obrazovnih djelatnika koja će kontinuirano biti dostupna na MOOC platformi do kraja 2022. godine. U 2020. godini prijavilo se više od 2200 sudionika. Napredna razina edukacije *PoMoZi Da* sastoji se od trodnevnih radionica koje se provode na razini županija. Zbog pandemije su održane samo tri edukacije na naprednoj razini, u Zagrebu, Rijeci i Novskoj. Evaluacije osnovne razine edukacije i do sada provedene napredne razine edukacije ukazuju na visok stupanj zadovoljstva sudionika koji naglašavaju bolje razumijevanje potreba djece i mladih te praktičnu korist od usvojenih znanja i vještina.

U suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje predstavljen je stručnim suradnicima, nastavnicima i odgojiteljima u listopadu 2020. međunarodni projekt *PROMEHS* koji provodi Učiteljski fakultet u Rijeci, a temelji se na interdisciplinarnoj i međusektorskoj suradnji. Projekt koji je započeo 2019. godine trajat će do 2022. godine, a osnovni cilj projekta je razvoj, implementacija i evaluacija kurikula za mentalno zdravlje djece i mladih u dobi od 3 do 18 godina u dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama.

Teorijska osnova kurikula utemeljena je na osnaživanju socijalno-emocionalne dobrobiti i psihološke otpornosti te na prevenciji rizičnih ponašanja djece i mladih. U sklopu projekta omogućit će se dodatna edukacija za djelatnike vrtića i škola, što je ključan čimbenik promocije mentalnoga zdravlja. Rezultati i ishodi istraživanja koje se provodi u sklopu projekta bit će povezani s neposrednom odgojno-obrazovnom praksom, a jedan od očekivanih ishoda projekta je utjecaj i na obrazovne politike država u kojima se provodi.

Agencija za odgoj i obrazovanje je u suradnji s Odsjekom za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu uključena u dvogodišnji međunarodni projekt *Edukacija i podizanja svijesti u školama za sprečavanje rodno uvjetovanog nasilja (ERASE GBH)* koji se provodi u Finskoj, Španjolskoj i Hrvatskoj do 2021. godine. Cilj multidisciplinarnog istraživačkog projekta je istraživanje afektivne dimenzije institucionalne prakse u slučajevima rodno uvjetovanog nasilja u školama te razvoj i provođenje *online* stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika u svrhu izgradnje kapaciteta za prevenciju i suzbijanje različitih oblika rodno uvjetovanog nasilja u školi te osposobljavanja za prepoznavanje i ranu intervenciju u slučajevima izloženosti mladih rodno uvjetovanom nasilju, za pružanje podrške i smjernica u postupanju i upućivanju drugim službama te prijavljivanju nasilja. Agencija za odgoj i obrazovanje ima svog predstavnika u međunarodnome savjetodavnom odboru.

U sklopu programa *Sustavna podrška obiteljima s djecom – Procjenjivanje i smanjivanje rizika za dobrobit djece* koji provode UNICEF-ov Ured za Hrvatsku, Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijale politike i Društvo za psihološku pomoć u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje održano je pet stručnih skupova za stručne suradnike u osnovnim i srednjim školama iz cijele Hrvatske. Sudionici su se upoznali s listama za procjenjivanje rizika i sigurnosti djece i njihovom primjenom na različite dobne skupine, raspravljana je uloga stručnih suradnika u sustavnom i umreženom pristupu u zaštiti dobrobiti djece i u procjeni razvojnih rizika i podršci učenicima tijekom COVID-19 krize te načini unaprjeđenja međuresorne i unutarsektorske suradnje u zaštiti dobrobiti djece s posebnim osvrtom na ulogu centara za socijalnu skrb. Stručni suradnici su dali vrijedne prijedloge unapređenja međuresorne i unutarsektorske suradnje temeljem neposrednog iskustva iz prakse koji će pomoći u izradi protokola o suradnji u zaštiti dobrobiti djece. U Osijeku, Splitu i Zagrebu stručni skupovi su održani uživo, a za područje sjeverne Hrvatske, Istarske i Primorsko-goranske županije *online*. Bilo je uključeno 11 predavača, a ukupno je sudjelovalo 149 stručnih suradnika psihologa, pedagoga i socijalnih pedagoga iz 137 osnovnih i srednjih škola. Stručni skupovi su kvantitativnom i kvalitativnom analizom evaluirani te su u procjenama polaznici pokazali vrlo visoko zadovoljstvo sadržajima seminara i njegovom izvedbom. Stručni skupovi su sudionicima koristili za dodatno upoznavanje aktivnosti i mogućosti djelovanja centara za socijalnu skrb i ostalih sektora, ali i za razmjenu velike količine korisnih primjera iz prakse o provedbi postupaka zaštite djece i mladih u riziku.

U svrhu pružanja podrške učiteljima, nastavnicima i stručnim suradnicima psiholozima provedene su brojne telefonske konzultacije i savjetovanja usmjerena na mentalno zdravlje učenika u doba krize COVID-19 i nakon potresa. Više savjetnice za stručne suradnike psihologe i nastavnike psihologije su svakodnevno bile u kontaktu s kolegama u razdoblju od 16. ožujka 2021. kada su nastupile izvanredne okolnosti rada u odgojno-obrazovnim ustanovama zbog pandemije bolesti izazvane virusom COVID-19 i održavanja nastave na daljinu. Pružale su dodatnu savjetodavnu pomoć i podršku svojim kolegama, učiteljima i nastavnicima, upućivale na suradnju s relevantnim vanjskim stručnjacima i ustanovama, koordinirale pojedine aktivnosti u skladu s uputama Ministarstva znanosti i obrazovanja.

Posredno su od voditelja županijskih stručnih vijeća prikupljeni podaci o realiziranim stručnim poslovima u razdoblju povećane zahtjevnosti rada u neposrednoj odgojno-obrazovnoj praksi (od 16. ožujka do kraja svibnja 2020.). Utvrđeno je da je u tom razdoblju povećano korištenje informacijsko-komunikacijske tehnologije – raznih digitalnih platformi i alata u funkciji poučavanja, ali i u svrhu učinkovite komunikacije s dionicima pojedinih ustanova na svim razinama.

U odgojno-obrazovnim ustanovama su provedena brojna istraživanja i ankete o prilagodbi na novonastale okolnosti s ciljem prepoznavanja aktualnih problema i teškoća unutar pojedinih sustava te preventivnog djelovanja i zajedničkog rješavanja uočenih problema. Povećana je kohezivnost među stručnim suradnicima psiholozima i razmjena iskustava dobre prakse s ciljem učinkovitog profesionalnog djelovanja. Uočeno je izuzetno zalaganje i doprinos stručnih suradnika psihologa u osmišljavanju i koordiniranju nastave na daljinu i rada dječjih vrtića na daljinu kada je pokrenuta *online* podrška roditeljima, učenicima i djeci na mrežnim stranicama ustanova (objava tekstova) i na društvenim mrežama putem kojih se održavala povezanost među svim dionicima. Prevalencija preventivnog djelovanja usmjeravana je u područje mentalnoga zdravlja. Tematska predavanja i webinarini o pružanju psihološke pomoći i podrške u kriznim situacijama, suočavanju sa stresom i sl. održavana su uživo, hibridno i virtualno korištenjem raznih digitalnih platformi, a značajan doprinos stručnom usavršavanju i razmjeni iskustava i primjera dobre prakse odvijao se na županijskim stručnim vijećima stručnih suradnika psihologa i nastavnika psihologije. Iako su okolnosti bile otežane, provodili su se planirani poslovi testiranja, savjetovanja, usmjeravanja te upisa djece i učenika u odgovarajuće ustanove i održavan je kontinuitet odgojno-obrazovnog procesa. Posebna pažnja posvećena je skupini djece s teškoćama u razvoju, koja su bila zakinjuta za neposrednu pomoć u individualnom radu i skupinama djece u riziku.

6.5 ODGOJ I OBRAZOVANJE NACIONALNIH MANJINA

Stručno usavršavanje vezano uz odgoj i obrazovanje nacionalnih manjina u 2020. godini obuhvatilo je aktivnosti vezane za unapređivanje odgoja i obrazovanja učenika pripadnika nacionalnih manjina i zajednica koje se školuju u Republici Hrvatskoj, a provodilo se u suradnji sa Samostalnim sektorom odnosno Upravom za nacionalne manjine Ministarstva znanosti i obrazovanja, Uredom za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske, sa Udrugama nacionalnih manjina i Fakultetima u kojima su ustrojeni odsjeci za češki, mađarski, srpski i talijanski jezik o kojima će u nastavku biti više riječi. U 2020. godini održana su ukupno 18 stručnih skupova namijenjena stručnom usavršavanju odgojno-obrazovnih radnika koji rade u nekom od modela odgoja i obrazovanja na jeziku i pismu nacionalne manjine (model A, B i C) na kojima su sudjelovala 527 sudionika.

- *Češka nacionalna manjina*: održano je 6 stručnih skupova na kojima je sudjelovalo 131 sudionika.
- *Mađarska nacionalna manjina*: održana su 2 stručna skupa na kojima je sudjelovalo 37 sudionika.
- *Srpska nacionalna manjina*: održano je 3 stručna skupa na kojima je sudjelovalo 130 sudionika.
- *Talijanska nacionalna manjina*: održano je 7 stručnih skupova na kojima je sudjelovalo 229 sudionika.

Potrebno je naglasiti da je 2020. godina karakterizirana naglom promjenom u paradigmi poučavanja uvjetovana uvođenjem nastave na daljinu od 13. ožujka 2020. u Istarskoj županiji i od 16. ožujka, sustavno u svim županijama Republike Hrvatske.

Nagla promjena uvjetovana epidemiološkom situacijom zahtijevala je promjenu cjelokupnog rada i ustroja odgojno-obrazovnog sustava koji se morao suočiti i prilagoditi novoj situaciji uz zadržavanje primarnog cilja i zadatka: odgoj i obrazovanje mladog naraštaja. Jedna od posljedica navedenog činjeničnog stanja je da se do kraja nastave u školskoj 2019/2020. godini nisu održala planirana stručna usavršavanja. Početkom rujna 2020. s obzirom na novo nastale okolnosti, počela su se organizirati stručna usavršavanja u digitalnom okruženju što je značilo promjena prethodno planiranih sadržaja, načinom izvedbe i trajanje samih stručnih skupova.

Neovisno o opisanim poteškoćama, stručno se usavršavanje odgojitelja, učitelja i nastavnika obrazovnih ustanova na jeziku i pismu nacionalnih manjina redovito održalo i nastojalo je odgovoriti te se prilagoditi potrebama odgojno-obrazovnih djelatnika. U prvom dijelu godine sadržaji su bili usmjereni na program i projekt Škola za život te implementacije Kurikularne reforme. U drugom dijelu godine, pogotovo počev od rujna 2020., stručno usavršavanje je bilo usmjereno na nastavu na daljinu, na digitalne alate i na jačanje kompetencija učitelja/nastavnika u novonastaloj situaciji epidemije odnosno pandemije koja veže sa sobom promjenu komunikacije, socijalizacije te naravno učenja i poučavanja na svim razinama odgojno-obrazovnog rada i okruženja.

Time u svezi teme stručnog usavršavanja na jeziku i pismu nacionalne manjine bile su raznorazne a mogu se rezimirati u dvije velike cjeline: opće teme, koje se odnose uglavnom na program Škole za život, na Kurikularnu reformu i na uvođenje nastave na daljinu te specifične teme, koje uključuju specifične sadržaje manjinske kulture i tradicije koji se provode s ciljem održavanja jezičnog i kulturnog identiteta svake nacionalne manjine.

Dodatna specifičnost stručnog usavršavanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina je da su namijenjena svim odgojno-obrazovnim radnicima i nisu specifično podijeljena prema predmetnim područjima jer je cilj da se u istima uključi što veći broj učitelja/nastavnika. Mogućnost održavanja stručnog usavršavanja na materinskom jeziku je od velike važnosti za održavanje razine kvalitete rada te jačanje kompetencije odgojno-obrazovnih radnika. Takav pristup uvelike otežava odabir tema, ali također olakšava interdisciplinarni pristup koji je vrlo poželjan i trenutno vrlo potreban i relevantan prema novim suvremenim metodama učenja i poučavanja.

Stručna usavršavanja su se održala na jeziku i pismu pojedinih nacionalnih manjina (češki, mađarski, srpski i talijanski) i potrebno je istaknuti da su se odgojno-obrazovni radnici uključivali i u redovne sadržaje stručnog usavršavanja na hrvatskom jeziku prema predmetnom području.

S obzirom na lokaciju i sjedište obrazovanih ustanova na jeziku i pismu nacionalnih manjina, te na potencijalni broj sudionika, velika većina stručnih skupova je organizirana na međuzupanijsku razinu. S obzirom na to da obrazovne ustanove na jeziku i pismu nacionalnih manjina nisu smještene po cijelom području Republike Hrvatske, već u pojedinim županijama, neki se skupovi organizirani na međuzupanijskoj razini mogu smatrati i državnim.

U organizaciji i provođenju stručnog usavršavanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina značajnu ulogu zauzela su županijska stručna vijeća ustrojena za učitelje i nastavnike posebice materinskih manjinskih jezika i razredne nastave, kao i drugih područja. Ukupno je ustrojeno 14 županijska stručna vijeća na jeziku i pismu nacionalnih manjina koja su ukupno održala 23 županijska stručna vijeća tijekom kojih su se razmotrile teme usko povezane s trenutnim problemima učenja i poučavanje te primjene novih

smjernica prema kurikularnoj reformi te nastave na daljinu. Tijekom ovih sadržaja stručnog usavršavanja nastojalo se razviti kod sudionika pristup i naviku razmjene iskustava i primjera dobre prakse te aktivnost suradničke konzultacije i rješavanja problema.

Obrađene teme u sklopu stručnog usavršavanja:

Češka nacionalna manjina

- Češka narodna glazba
- Obrazovni izbori i stavovi prema multikulturalnosti i asimilaciji u višetničkim zajednicama u Hrvatskoj
- Međuetnički odnosi većine i manjina u višetničkim zajednicama u Hrvatskoj: istraživanje Integracijski procesi većine i manjine u etnički mješovitim zajednicama
- Pregled realiziranih aktivnosti Saveza Čeha u 2019. godini i planirane aktivnosti u 2020. godini
- Prikaz seminara Metodika nastave češkog jezika 2019. u Pragu
- Uvod u Montessori pedagogiju
- Poučavanje češkom jeziku kao stranom jeziku
- Kurikulum za nastavu Češkog jezika za više razrede i planiranje nastave Češkog jezika prema Kurikulumu
- Međupredmetne teme i nastava predmeta Češki jezik
- Primjer dobre prakse: Obrada lirske pjesme Josefa Vaclava Sladeka *Lesni studánka/Šumski zdenac*
- Prijevodi udžbenika i autorski udžbenici
- Učiti kako učiti
- Što možemo naučiti od drugih manjina: Erasmus+ projekt

Mađarska nacionalna manjina

- Tjelovježba i razvoj govora
- Kurikulum za učitelje i nastavnike mađarskog jezika A modela

Srpska nacionalna manjina

- Srpski jezik i književnost
- Geneza srpske pripovijetke; Status srpskog jezika u Srbiji i izvan Srbije; Svatovske pjesme i obredi; Nastavnici – stvoritelji; Tipovi i značenja nezavisnosloženih rečenica; Što nam govori Hazardski rječnik; Motiv umjetničkog djela u poeziju Laze Kostića; Ocjenjivanje u nastavi; Razgovor s piscem; Muzički program; Postignuća učenika na završnom ispitu; Mladi i srbistika
- Škola za život u kombiniranom razrednom odjelu
- Kurikulum i zanimljiva književnost
- Međupredmetna medijacija
- Kurikulum i jezik i književnost

Talijanska nacionalna manjina

- Nastava na daljinu
- Formativno vrednovanje: od prakse do teorije, alati i strategije, rubrike za vrednovanje
- Formativno vrednovanje – planiranje nastave – socijalizacija i komunikacija

- Od usmenog i/ili pisanog teksta, do gramatike i natrag
- Didaktika i interdisciplinarnost. Građanske vještine i IKT u osnovnoj školi u kontekstu talijanske nacionalne zajednice
- Razredna nastava u učenju u živo i na daljinu i razvijanje emocionalnih i socijalnih vještina učenika
- Usmena tečnost u odnosu na jezičnu ispravnost: jedna nesigurna ravnoteža. Slušati, govoriti i poticati razgovor
- Jezici i jezici kulturne diplomacije (masterclass)
- Ja sam svoje što i svoje kako: slušanje i komunikacija kao alati učinkovitih međuljudskih odnosa (masterclass)
- Recite sami: aktivnosti i strategije kojima ćemo potaknuti učenike na razgovor
- DiMMI (digitalni, multimedijski, višejezičnost i interakcija)
- Kako razviti usmenu interakciju pomoću digital *storytellinga* i korištenjem pametnog telefona
- Talijanski jezik između riječi i slike
- Povijest ilustracije Danteove komedije
- Uvidi i razmišljanja o trenutnim događanjima i mogućnostima učenja i poučavanja djela Dantea Alighieri u suvremenoj školi
- Mario Schiavato i njegov istinski glas
- Osvaldo Ramous: kratke priče i pripovijetke
- Umberto Matteoni: čovjek i pjesnik
- Pripovijest Nelide Milani, spisateljice i značajna ličnost talijanske nacionalne zajednice u Hrvatskoj i Sloveniji
- Jezik glazbe: osnove glazbene komunikacije i pismenosti
- Područja glazbenog iskustva i glazbeni razvoj djeteta predškolske dobi
- Glazbeni kutak i novi trendovi

Predavači na stručnim skupovima bili suiskusni odgojno obrazovni djelatnici, voditelji županijskih stručnih vijeća, sami viši savjetnici za nacionalne manjine AZOO i MZO, te predmetni stručnjaci i sveučilišni profesori iz filozofskih i srodnih fakulteta iz Sveučilišta u Rijeci, Osijeku, Puli i Zagreba, te iz inozemstva iz srodnih fakulteta Sveučilišta u Beogradu, Brnu, Budimpešti, Ljubljani, Sarajevu, Trstu, Udinama.

Stručno usavršavanje se financiralo sredstvima AZOO i MZO, Istarske županije, Bjelovarsko-bilogorske županije, Županijska vijeća za nacionalne manjine te Udrugama nacionalnih manjina poput Saveza Čeha, Saveza Mađara, Srpskog narodnog vijeća, SKD Prosvjeta i Talijanske unije.

Nakon svakog stručnog skupa provedena je evaluacija putem standardnih obrazaca za vrednovanje koji su načelno bili usmjereni na evaluaciju odabira teme u odnosu na održivost i relevantnost iste, na način predstavljanja iste, te na stupanj interakcije sudionika. S obzirom na uvođenje *online* stručnog usavršavanja i evaluacija je provedena u digitalnom okruženju.

Iako nije usko vezano uz samu temu stručnog usavršavanja, potrebno je spomenuti nastavu na daljinu i sve odrađene aktivnosti počevši od 16. ožujka 2020. kada temeljem Odluke i *Smjernica osnovnim i srednjim školama vezano uz organizaciju nastave na daljinu uz pomoć informacijsko – komunikacijske tehnologije* Ministarstva znanosti i obrazovanja, od 11. ožujka 2020., sve su se osnovne i srednje škole u Republici Hrvatskoj pripremile na nastavu na daljinu koja se odvijala i uz pomoć Nastave na 3. u

organizaciji HRT-a koja nije planirala provođenje srodnog programa na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

Neovisno o početnoj situaciji, nacionalne manjine uz koordinaciju viših savjetnika za nacionalne manjine AZOO i MZO koji su bili u konstantnom kontaktu s učiteljima/nastavnicima te im pružali stalnu savjetodavnu pomoć i podršku uspjele su pripremiti i snimiti TV emisije te pomoć učiteljima i nastavnicima u izradi digitalnih materijala.

Za potrebe učenika talijanske nacionalne manjine u razdoblju od 17. ožujka do 11. lipnja 2020. na TV Novi emitiralo se 60 TV-emisija (120 sati emitiranja) za učenike od 1.r. osnovne škole do 4.r. srednje škole pod nazivom *Programma didattico in lingua italiana (Obrazovni program na talijanski jezik)*.

Od 15. travnja 2020. viši savjetnici nacionalnih manjina na inicijativu Samostalnog sektora za nacionalne manjine pri Ministarstvu znanosti i obrazovanja, postavili su u posebnom sučelju MZO gdje je pripremljen prostor za digitalne nastavne materijale na Carnetovom Edutoriju za sve materijale nastalih u sklopu nastave na daljinu nacionalnih manjina. Potrebno je navesti da nije bilo jednostavno realizirati materijale za TV-emisije i općenito za nastavu na daljinu. Naišlo se na dosta poteškoća većim dijelom uvjetovanih pomanjkanjem materijala kao i otpora učitelja i nastavnika koji, na početku, većinom nisu bili spremni snimati sebe i svoj rad. Očito je da je uvođenje nastave na daljinu uvjetovalo veliku promjenu u paradigmi poučavanja i oduzelo je učiteljima/nastavnicima puno vremena za prilagodbu te snalaženje s novom tehnologijom. Svaka se TV emisija, TV prilog i digitalni materijal zasnivali isključivo na radu i trudu učitelja/nastavnika kojima su se uvjeti rada i života drastično promijenili. Uz veliki trud i napor samih učitelja i nastavnika, te uz podršku viših savjetnika AZOO i MZO primijećeno je da su učitelji i nastavnici postali vještiji i otvoreniji u izradi, dijeljenju i razmjeni svojih materijala i radova.

Smatra se da je to također vid stručnog usavršavanja koji se odvijao u potpuno novim okolnostima i koje je vrlo teško svesti na brojčanu razinu održanih sati i sudionika, ali je ostavio nezamjenjivi trag u profesionalnom razvoju i jačanju kompetencija samih aktera, odnosno učitelja i nastavnika.

17. prosinca 2020. potpisana je Odluka o imenovanju u Radne skupine za snimanje video lekcija za razdoblje od početka drugog polugodišta šk. g. 2020./2021. do 31.ožujka 2021. Prioritet za snimanje video lekcija stavljen je na Model C nastave te na materinske jezike nacionalnih manjina. Ova je aktivnost financirana od strane MZO.

Nadalje, s obzirom na specifičnu situaciju uvjetovanu COVID-19 te primjenom potrebnih epidemioloških mjera uz dodatne poteškoće uslijed potresa u Zagrebu, značajna aktivnost je bila skoro svakodnevna komunikacija savjetnika s voditeljima županijskih stručnih vijeća i s učiteljima i nastavnicima na terenu. Putem takvog vida kontakta nastojalo se pružiti učiteljima/nastavnicima potrebnu stručnu pomoć i podršku te ih ohrabriti i osnažiti u daljnjem radu.

Na tragu odrađenog, u pripremi su stručni skupovi na državnoj razini koji će se održati u prvom tromjesečju 2021. godini koji će pored stručnih tema biti usmjereni i na jačanje otpornosti na stres s obzirom da je ova jedna od relevantnih potreba koja je proizašla iz evaluacije stručnih skupova 2020. godine.

6.6. UČENJE I POUČAVANJE O HOLOKAUSTU I SPREČAVANJU ZLOČINA PROTIV ČOVJEČNOSTI

U posljednjih 16 godina holokaust je postao prisutniji u našem kolektivnom sjećanju zbog mnogobrojnih i raznovrsnih prikaza u popularnoj kulturi, književnosti, filmu i medijima te memorijalnim centrima i muzejima ali i zbog novog pristupa i niza aktivnosti i promjena u području odgoja i obrazovanja. Perjanica tih promjena u obrazovanju je Agencija za odgoj i obrazovanje (AZOO) koja sustavno i kontinuirano provodi stručno usavršavanje učitelja i nastavnika u području poučavanja i učenja o holokaustu i sprečavanju zločina protiv čovječnosti. Stručno usavršavanje AZOO temelji se na tri važna aspekta:

- povijesnom kontekstu u kojem se holokaust dogodio
- individualizaciji i očuvanju digniteta žrtve kroz prikaz njihova života prije, za vrijeme i nakon holokausta te
- osmišljavanju procesa učenja i aktivnosti za učenike koje su primjerene njihovoj dobi i predznanju.

Agencija za odgoj i obrazovanje stručno usavršavanje provodi uz podršku i pomoć niza domaćih i međunarodnih ustanova koje osiguravaju stručnu potporu obrazovnim aktivnostima u Hrvatskoj. Ta se suradnja nastavila i u 2020. godini s Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Židovskom općinom iz Zagreba, HERMES-om iz Zagreba, Međunarodnim savezom za sjećanje na holokaust (IHRA), Yad Vashemom iz Izraela, Mémorial de la Shoah iz Francuske, Zavodom za školstvo iz Slovenije, Institutom za poučavanje o holokaustu austrijskog federalnog Ministarstva obrazovanja i Ministarstvom obrazovanja, znanosti i istraživanja Republike Italije.

Krajem siječnja 2020. godine Agencija je obilježila Dan sjećanja na holokaust i sprečavanje zločina protiv čovječnosti, organiziranjem 17. državnoga stručnog skupa *Poučavanje i učenje o holokaustu i sprečavanju zločina protiv čovječnosti*, koji je održan u Slavonskom Brodu. Budući da Agencija promiče kroskurikularni model poučavanja i učenja o holokaustu kojim se holokaust sagledava izvan granica povijesne discipline i postaje sastavni dio općeg obrazovanja ovaj je stručni skup, kao i svi prethodni, bio namijenjen učiteljima i nastavnicima povijesti, vjeronauka, etike, hrvatskog jezika, stranog jezika, sociologije, likovne umjetnosti, filozofije i psihologije. U programu skupa, uz izlaganja i radionice domaćih i inozemnih stručnjaka, posebna pozornost posvećena je izvannastavnim aktivnostima i školskim projektima te primjerima dobre prakse, koje su predstavili učitelji i učenici, te novim *Preporukama za poučavanje i učenje o holokaustu* Međunarodnog saveza za sjećanje na holokaust (IHRA).

U 2020. godini Agencija je oživotvorila suradnju s udrugom *Hrvatska edukacijska i razvojna mreža za evoluciju sporazumijevanja* (HERMES) iz Zagreba, koja je rezultirala održavanjem prvog zajedničkog seminara za učitelje i nastavnike iz Hrvatske. Seminar je održan u veljači 2020. u sklopu projekta *Svjedočanstva iz prošlosti – upozorenje na sadašnjost: proučavanja o holokaustu kroz usmenu povijest*. Uz HERMES i Agenciju, projekt je podržao i Arhiv usmene povijesti Memorijalnog muzeja Holokausta SAD-a te Veleposlanstvo Sjedinjenih Američkih Država u Zagrebu. Seminar je rezultirao nastankom niza inovativnih edukacijskih materijala koji se temelje na svjedočanstvima svjedoka holokausta sa teritorija Hrvatske.

Suradnja s Mémorial de la Shoah iz Francuske, započeta još davne 2012. godine, nastavila se bez obzira na epidemiju COVID-19 virusa u 2020. godini i dodatno se intenzivirala organiziranjem triju *online* regionalnih stručnih skupova. Prvi stručni skup *Holokaust kao početna točka 3* održan je u listopadu 2020. godine i bio je namijenjen učiteljima i nastavnicima iz Hrvatske, Slovenije i Italije. Ovo je treći regionalni stručni skup koji je organiziran u suradnji Mémorial de la Shoah iz Francuske i njihovih nacionalnih koordinatora iz Agencije za odgoj i obrazovanje, Zavoda za školstvo Republike Slovenije i Ministarstva obrazovanja, znanosti i istraživanja Republike Italije.

Drugi stručni skup *Holokaust kao početna točka 6* održan je krajem listopada 2020. godine i predstavlja nastavak regionalne suradnje Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Srbije s Mémorial de la Shoah iz Francuske u području poučavanja i učenja o holokaustu. Ponuđena izlaganja, radionice i rasprave pružile su učiteljima i nastavnicima vrijedne uvide, znanja i ideje kako unaprijediti svoje poučavanje o holokaustu. Istovremeno nova mreža od 40 sudionika, učitelja i nastavnika potencijalno je dobra polazišna točka za suradnju i sudjelovanje u školskim projektima, zajedničkim komemoracijama i istraživanjima onih skrivenih povijesti koje traže bolno suočavanje sa svojim vlastitom prošlošću.

Stručni skup *Holokaust kao polazište; austrijski, hrvatski, slovenski dijalog* održan je u prosincu 2020. godine u organizaciji Mémorial de la Shoah sa slovenskim Zavodom za školstvo, AZOO i Institutom za poučavanje o holokaustu austrijskog federalnog Ministarstva obrazovanja. Ovo je nova, trilateralna suradnja koja se bavi kulturom sjećanja i učenja i poučavanja o nacističkim zločinima iz transnacionalne perspektive. Cilj stručnog skupa bio je međusobno povezivanje učitelja i nastavnika na predavanjima i radionicama o povijesti nacionalsocijalizma, fašizma i holokausta u jugoistočnoj Europi kako bi se razgovaralo o preklapanjima i razlikama pojedinih nacionalnih povijesti te kulturi sjećanja.

Koncept webinara predvidio je četiri uvodna predavanja koja su pružila široku povijesnu kontekstualizaciju kako bi se potom na sljedećih osam radionica raspravljalo o određenim temama. Radionice su se bavile kulturom sjećanja u austrijsko-slovenskoj pograničnoj regiji, pitanjem kako se nositi s rasističkim predrasudama, smjernicama za poučavanje i učenje o holokaustu koje je razvila IHRA, mirovnim dijalozima u regija Alpe-Adria, kulturom sjećanja na koruške Slovence, važnosti popularne kulture, poput stripova i televizijskih serija o holokaustu za nastavu povijesti i sudbini Roma i Sinta u Gradišću.

Ukupno je na navedenim stručnim skupovima sudjelovalo 120 odgojno-obrazovnih radnika.

7. SUDJELOVANJE U IZRADI, RAZVOJU I PROVEDBI CJELOVITE KURIKULARNE REFORME I PROVEDBE PROGRAMA „ŠKOLA ZA ŽIVOT“

S ciljem provedbe Cjelovite kurikularne reforme (Strategija, poglavlje Rani i predškolski, osnovnoškolski i srednjoškolski odgoj i obrazovanje, 2. cilj) i provedbe programa „Škola za život“ u 2020. godini u suradnji Agencije za odgoj i obrazovanje i Ministarstva znanosti i obrazovanje nastavljeno je jačanje profesionalnih kapaciteta savjetnika Agencije radi pružanja podrške uvođenju kurikularnih dokumenata u sustav odgoja i obrazovanja i frontalne provedbe reforme za sve predmete u 1. i 5. razredu osnovne škole, Biologiju, Kemiju i Fiziku u 7. razredu osnovne škole te za Matematiku, Hrvatski, Engleski i Njemački jezik na razini 4.2.

Tijekom prve polovice 2020. godine savjetnici, viši savjetnici i vanjski suradnici Agencije trebali su biti uključeni u edukacije vezane uz kurikularne dokumente, eksperimentalnu provedbu i frontalno uvođenje programa „Škola za život“ u organizaciji Ministarstva znanosti i obrazovanja, no isti se od ožujka 2020. godine zbog epidemiološke situacije uzrokovane epidemijom korona virusom COVID-19. nisu održale. Edukacije su se provodile po pojedinim predmetnim područjima *online* putem Loomena. Virtualne učionice za više savjetnike Agencije i voditelje županijskih stručnih vijeća bile su priprema za otvaranje virtualnih učionica za sve učitelje i nastavnike te njihovu edukaciju.

Savjetnici i viši savjetnici Agencije trebali su sudjelovali na stručnim skupovima kao predavači i voditelji radionica na drugim i šestim savjetničkim posjetima školama u 2020. godine, no isti se nisu održali zbog epidemiološke situacije uzrokovane epidemijom korona virusom COVID-19.

Savjetnici, viši savjetnici i vanjski suradnici Agencije za odgoj i obrazovanje organizirali su profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih djelatnika putem stručnih usavršavanja, a s ciljem implementacije donesenih predmetnih kurikula i međupredmetnih tema u sklopu Cjelovite kurikularne reforme (svi predmeti u 1. i 5. razredu osnovne škole, Biologiju, Kemiju i Fiziku u 7. razredu osnovne škole te svi predmeti u gimnazijskim programima i Matematika, Hrvatski, Engleski i Njemački jezik na razini 4.2.) i provedbe programa „Škola za život“ (druga godina eksperimentalne provedbe).

Savjetnici i viši savjetnici Agencije za odgoj i obrazovanje su od travnja 2020. godine sudjelovali u izradi video lekcija za odvijanje nastave na daljinu te televizijskog programa Škole na Trećem za razrednu nastavu, RTL 2 za predmetnu nastavu i pripreme maturanata za polaganje ispita državne mature.

8. SUDJELOVANJE U IZRADI I PROVEDBI NASTAVE NA DALJINU

Vlada RH je na sjednici dana 3. rujna 2020. godine donijela *Odluku o načinu izvođenja nastave u osnovnim i srednjim školama kao i na visokim učilištima te obavljanju redovnog rada ustanova predškolskog odgoja i obrazovanja (Narodne novine, broj 99/2020)* i na temelju toga Ministarstvo znanosti i obrazovanja organiziralo je, u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje i Hrvatskom radiotelevizijom, nastavak emitiranja nastave od 14. rujna 2020. godine na 3. programu za školsku godinu 2020./2021. Svakog dana se proizvodi i emitira nastava za sva četiri razreda razredne nastave kao pomoć učenicima i učiteljima u vrijeme kada nisu u školi.

Kako bi se uskladio program rada u učionicama s programom Škole na Trećem, za ovu su školsku godinu viši savjetnici Agencije za odgoj i obrazovanje izradili su godišnje izvedbene kurikulume od 1. do 3. razreda te Godišnji plan i program za 4. razred osnovne škole. Dokumenti su objavljeni na mrežnoj stranici Ministarstva (<https://i-nastava.gov.hr/dokumenti/10>). Kontinuirano se četvrtkom na mrežnim stranicama Ministarstva i Loomen učionicama objavljuju prijedlozi tematskih/mjesečnih planova i tjedni planovi rada s nastavnim jedinicama koje će biti snimljene i emitirane u programu Škole na Trećem u sljedećem tjednu. Na taj je način učiteljima omogućeno usklađivanje vlastitog poučavanja s emisijama Škole na Trećem.

Svakog dana nastavne godine se, za svaki pojedini razred, emitiraju kolažni nastavni sadržaji u trajanju od 60 minuta, kako bi učenici tijekom nastavne godine mogli usvojiti sve odgojno-obrazovne ishode ili obrazovna postignuća predviđena u pojedinome razredu, bez obzira na način na koji je nastava organizirana.

Svakodnevno se intenzivno radi na izradi scenarija za integriranu nastavu i digitalnih materijala kojima se obogaćuje nastava, prilikom čega svi angažirani učitelji i viši savjetnici usko surađuju kako bi se postigla najviša razina kvalitete koja se može dobiti putem nastave na daljinu, a koja je najbližnja nastavi kakva bi se izvodila u učionici.

63 osoba ukupno stvara program Škole na Trećem: 5 viših savjetnika, 8 TV učitelja, 44 pisca scenarija snimanja, 2 učiteljice za izvođenje nastave Tjelesne i zdravstvene kulture te 4 lektora koji scenarije, PowerPoint prezentacije i digitalne materijale jezično kontroliraju.

Ukupni podaci za 2020. od 1. do 4. razreda osnovne škole za potrebe snimanja Škole na Trećem:

- snimljeno je 19.440 minuta (324 sati) programa za nastavne predmete Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo, Glazbena kultura, Likovna kultura i Sat razrednika
- snimljeno je 600 minuta programa za nastavni predmet Tjelesna i zdravstvena kultura
- napisano je 980 scenarija i izrađeno 303 PowerPoint-prezentacije
- izrađena su 632 digitalna nastavna materijala
- lektorirano je 2.940 kartica scenarija
- organizirana su 58 virtualna koordinativna sastanka timova.

Viši savjetnici koji rade na osmišljavanju i pisanju scenarija snimanja za Školu na Trećem:

- razred – viša savjetnica Šimica Mihaljević
- razred – viša savjetnica Đurđa Kulušić
- razred – viša savjetnica Jasmina Hamer
- razred – viša savjetnica Ivana Jurjević Jovanović.

Koordinator Radne skupine zadužen za suradnju s Ministarstvom i HRT-om, izradu mjesečnih izvješća i pripremu materijala za objavljivanja na mrežnoj stranici i-nastava.gov.hr za Školu na Trećem je viši savjetnik Igor Rukljač.

Kao podršku učiteljima u predmetnoj nastavi u osnovnim školama te nastavnicima koji svoj odgojno-obrazovni rad odrađuju u srednjim školama, Ministarstvo znanosti i obrazovanja u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje oformilo je timove za svaki nastavni predmet kojim koordinira viši savjetnik Agencije. Osnovna je zadaća timova osmišljavati, snimati i objavljivati videolekcije za sve nastavne predmete koji se poučavaju u predmetnoj nastavi u osnovnoj školi i gimnazijama. Videolekcije se objavljuju na mrežnim stranicama Ministarstva (<https://i-nastava.gov.hr/videolekcije-11/11> i <https://i-nastava.gov.hr/osnovna-skola-razredna-nastava-1-4-razred-2020-2021/80>).

Videolekcije su, po tjednima i temama, usklađene s temama koje se nalaze u okvirnim godišnjim izvedbenim kurikulumima za svaki nastavni predmet.

Nastavne teme nisu temeljene i ne prate ni jedan udžbenički komplet. Timovi koji osmišljavaju videolekcije ograničeni su u izboru književnih tekstova, slika, grafičkih prikaza i sl. zbog poštivanja autorskih prava za javno emitiranje.

U 2020. je snimljeno i objavljeno 2452 videolekcije za osnovnu školu i 2139 video lekcija za srednju školu što ukupno čini 4591 video lekcija. Tijekom 2021. nastavit će se s radom na dovršetku snimanja video lekcija koje će obuhvatiti sve nastavne sadržaje do kraja nastavne godine.

683 predmetnih učitelja i nastavnika na čelu s 18 viših savjetnika i 7 vanjskih suradnika iz gotovo svih predmetnih područja koje se poučavaju u osnovnim i srednjim školama te 10 lektora koji marljivo pregledavaju sav materija, čine tim ljudi od 712 pojedinaca koji se trude osigurati podršku učiteljima pri izvođenju nastave na daljinu s ciljem da svi sadržaji i učenje budu dostupni svim učenicima i njihovim roditeljima.

Viši savjetnici i vanjski suradnici koji rade na osmišljavanju i snimanju video lekcija u školskoj godini 2020./2021.:

- Hrvatski jezik – viša savjetnica Marijana Češi
- Engleski jezik – viši savjetnik Davor Černi
- Njemački jezik –viša savjetnica Izabela Potnar Mijić
- Francuski jezik – vanjska suradnica Loreana Selišek Butina
- Talijanski jezik – vanjska suradnica Marija Puškarić
- Španjolski jezik – vanjska suradnica Cvjetanka Božanić
- Grčki i Latinski jezik – vanjski suradnik Tonči Maleš
- Matematika – viša savjetnica Draženka Kovačević i viši savjetnik Ratko Višak
- Geografija – viša savjetnica Vesna Milić
- Povijest – viši savjetnik Hrvoje Knežević
- Priroda – viša savjetnica Marina Ništ
- Biologija – viša savjetnica Lydia Lugar
- Fizika – viši savjetnik Gordan Pihač
- Kemija – viša savjetnica Marijana Toljan
- Informatika – viša savjetnica Nadica Kunštek
- Glazbena kultura – viša savjetnica Daria Kurtić
- Likovna kultura – viša savjetnica Blaga Petreski
- Tehnička kultura – viša savjetnica Viktorija Vranešić
- Tjelesna i zdravstvena kultura –viši savjetnik Marjan Jerković
- Katolički vjeronauk – viša savjetnica Gordana Barudžija
- Islamski vjeronauk – vanjska suradnica Emina Mešić
- Sociologija, Politika i gospodarstvo – viši savjetnica Andra Burić
- Psihologija – viša savjetnica Vesna Ivasović
- Etika, Logika i Filozofija – vanjski suradnik Tomislav Reškovac.

Voditeljica Radne skupine za koordinaciju izrade materijala za nastavu na daljinu je Sonja Rupčić Petelinc.

9. SUDJELOVANJE U PROVEDBI NACIONALNIH PROGRAMA I AKCIJSKIH PLANOVA

Tijekom 2020. godine nastavljena je suradnja u području provedbe nacionalnih programa, strategija i akcijskih planova s ministarstvima i uredima Vlade Republike Hrvatske, znanstvenim ustanovama, nastavničkim fakultetima i strukovnim udrugama u brojnim područjima. Agencija je sudjelovala u provedbi konkretnih mjera vezanih uz primjenu i provedbu nacionalnih programa, strategija i akcijskih planova, od kojih su najznačajniji:

- Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava
- Strategija suzbijanja korupcije
- Akcijski plan za 2020. godinu uz Strategiju suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. godine
- Akcijski plan za unapređenje financijske pismenosti potrošača za 2020. godine
- Nacionalna strategije za uključivanje Roma za razdoblje od 2013. do 2020. godine
- Nacionalni plan za suzbijanje trgovanja ljudima
- Akcijski plan za uklanjanje prepreka u ostvarivanju pojedinih prava u području integracije stranaca
- Nacionalna strategije za prava djece u Republici Hrvatskoj od 2014. do 2020. godine
- Akcijski plan za provedbu Nacionalne strategije za prava djece u Republici Hrvatskoj od 2014. do 2020. godine
- Akcijski plan za provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina
- Operativni program za nacionalne manjine za razdoblje od 2017. do 2020. godine
- Nacionalna strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva
- Nacionalni program za mlade
- Nacionalna politika za ravnopravnost spolova
- Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji
- Akcijski plan za provedbu inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast u razdoblju od 2018. do 2020. godine
- Akcijski plan za provedbu Strategije za suzbijanje neprijavljenoga rada
- Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva
- Nacionalni plan za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2017. do 2022. godine
- Akcijski plan za integraciju osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita za razdoblje od 2017. do 2019. godine
- Nacionalni program za razvoj volonterstva
- Operativni plan provedbe Nacionalnog programa za razvoj volonterstva
- Nacionalni program prevencije za djecu i mlade u odgojno-obrazovnom sustavu te djecu i mlade u sustavu socijalne skrbi
- Nacionalna strategija kibernetičke sigurnosti,
- Nacionalna razvojna strategija do 2030. godine
- Strategija cjeloživotnoga profesionalnog usmjeravanja i razvoja karijere
- Akcijski plan uz Strategiju cjeloživotnoga profesionalnog usmjeravanja i razvoja karijere za razdoblje od 2018. do 2020. godine
- Strategija za obrazovanje za održivi razvoj

- Nacionalna strategija poticanja čitanja.

Aktivnosti savjetnika Agencije u provođenju nacionalnih programa:

- Organiziranje stručnih skupova namijenjenih odgojno-obrazovnim radnicima u svrhu ostvarenja planiranih mjera i aktivnosti iz nacionalnih programa, strategija i akcijskih planova
- Sudjelovanje savjetnika Agencije u radu pojedinih povjerenstava i stručnih radnih skupina u koje su imenovani na poziv nadležnih tijela državne uprave
- Izrada standarda, smjernica, prijedloga, priručnika i drugih materijala za provedbu zadanih aktivnosti
- Razmjena međunarodnih iskustava pokretanjem i sudjelovanjem u EU projektima
- Podnošenje izvješća o provedenim mjerama i aktivnostima prema nadležnim tijelima.

Sudjelovanje u sustavu stalnog nacionalnog izvješćivanja

Redovita izvješćivanja o provođenju aktivnosti i mjera utvrđenih u nacionalnim programima i akcijskim planovima nadležnim ministarstvima, uredima Vlade Republike Hrvatske, Pučkom pravobranitelju za ljudska prava i svim uredima pravobranitelja.

Sudjelovanje u sustavu međunarodnih izvješćivanja preko MZO-a

Izvjeshćivanje glavnog tajnika UN-a o napretku ostvarenom u području primjene Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW).

Očitovanje Agencije za odgoj i obrazovanje o provedbi preporuka iz Izvješća grupe stručnjaka za evaluaciju implementacije Konvencije Vijeća Europe o suzbijanju trgovanja ljudima (GRETA).

Sudjelovanje Agencije za odgoj i obrazovanje u podnošenju IX., X., XI., XII., XIII. i XIV. periodičnog izvješća Republike Hrvatske o primjeni Međunarodne konvencije o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije

Sudjelovanje Agencije za odgoj i obrazovanje u izvješćivanju Vijeća Europe Odjel za obrazovanje za demokratsko građanstvo i ljudska prava o provođenju Povelje o obrazovanju za demokratsko građanstvo i ljudska prava (CoE Charter on EDC/HRE), CM/Rec (2010.)7. i drugih dokumenata VE.

Sudjelovanje Agencije za odgoj i obrazovanje u redovitim periodičnim istraživanjima Europske komisije o provođenju građanskog obrazovanja (citizenship education) – Istraživanje provodi europska istraživačka mreža EURYDICE, a sve su publikacije u kojima se vidi položaj Hrvatske dostupne europskoj javnosti.

10. STRUČNI ISPITI ZA ODGOJNO-OBRAZOVNE RADNIKE

U okviru svoje nadležnosti Agencija prati ostvarivanja programa pripravničkoga staža kao procesa uvođenja odgojno-obrazovnih radnika pripravnika u rad i priprema ih za polaganje stručnoga ispita te organizira i provodi stručne ispite.

Unatoč pandemiji korona virusa i potresa, Agencija za odgoj i obrazovanje u 2020. godini organizirala je i provela uživo ili online, kada se nisu mogle ispoštovati epidemiološke mjere, stručne ispite sukladno Pravilniku o načinu i uvjetima polaganja stručnoga ispita odgojitelja i stručnih suradnika u dječjem vrtiću (Narodne novine, 133/97 i 4/98) te Pravilniku o polaganju stručnoga ispita učitelja i stručnih suradnika u osnovnom školstvu i nastavnika u srednjem školstvu (Narodne novine, 88/03).

Stručni ispiti za pripravnike u predškolskim ustanovama organiziraju se u pet rokova godišnje, za pripravnike u osnovnoškolskim ustanovama u tri roka godišnje, a za pripravnike u srednjoškolskim ustanovama i učeničkim domovima u dva roka u školskoj godini.

Sve zaprimljene prijave za polaganje stručnog ispita u 2020. godini realizirane su unatoč okolnostima pandemije i potresa.

Tijekom 2020. prijavljeno je ukupno 2665 pripravnika za stažiranje u odgojno-obrazovnim ustanovama:

- predškolske ustanove 700
- osnovnoškolske ustanove 1350
- srednjoškolske ustanove 615.

Za stručne se ispite prijavilo 2510 pripravnika:

- predškolske ustanove 630
- osnovnoškolske ustanove 1450
- srednjoškolske ustanove 430.

Stručne ispite u 2020. godini u sustavu odgoja i obrazovanja položilo je ukupno 2590 pristupnika:

- predškolske ustanove 602
- osnovnoškolske ustanove 1480
- srednjoškolske ustanove 508.

11. POSTUPAK NAPREDOVANJA ODGOJNO-OBRAZOVNIH RADNIKA

Postupak napredovanja u zvanje odgojno-obrazovnih radnika u Republici Hrvatskoj provodio se tijekom 2020. godine prema *Pravilniku o napredovanju učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu* (NN, 85/95, 148/99 i 20/05), *Pravilniku o načinu i uvjetima napredovanja u struci i promicanju u položajna zvanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjim vrtićima* (NN, 10/97, 133/97) i *Pravilniku o napredovanju učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja u osnovnim i srednjim školama i učeničkim domovima* (NN, 68/2019).

U 2020. godini Agencija je u redovitom postupku obradila sljedeće predmete:

- prijedloge za prvo napredovanje u zvanje;
- prijedloge za ponovni izbor u isto ili napredovanje u više zvanje onih odgojno-obrazovnih radnika koji su prije pet godina napredovali u zvanje prema *Pravilniku o napredovanju učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu* i *Pravilniku o načinu i uvjetima napredovanja u struci i promicanju u položajna zvanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjim vrtićima*;
- prijedloge za ponovni izbor u isto ili napredovanje u više zvanje odgojno-obrazovnih radnika koji su predali zahtjev prema novom *Pravilniku (Pravilnik o napredovanju učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja u osnovnim i srednjim školama i učeničkim domovima)*.

Tijekom 2020. godine Agencija je napredovanja u struci odgojitelja i stručnih suradnika u dječjim vrtićima provodila prema važećem Pravilniku (*Pravilnik o načinu i uvjetima napredovanja u struci i promicanju u položajna zvanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjim vrtićima*).

Agencija za odgoj i obrazovanje bila je nositelj provedbe postupaka napredovanja koje su u skladu s *Pravilnikom o napredovanju učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu* (NN, 85/95, 148/99 i 20/05) tijekom 2020. godine provodili savjetnici i vanjski suradnici Agencije.

Postupke napredovanja u skladu s *Pravilnikom o napredovanju učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja u osnovnim i srednjim školama i učeničkim domovima* (NN, 68/2019) provodili su savjetnici i vanjski suradnici Agencije te članovi stručnih povjerenstava Ministarstva znanosti i obrazovanja.

S obzirom na epidemiološku situaciju, posebice u pojedinim razdobljima 2020. godine, viši savjetnici Agencije i članovi stručnih povjerenstva Ministarstva znanosti i obrazovanja postupke napredovanja odgojno-obrazovnih radnika provodili su praćenjem nastave na daljinu i primjenom digitalne tehnologije u svim fazama postupka.

Tijekom 2020. godine ukupno su zaprimljena 1274 prijedloga odgojno-obrazovnih radnika za napredovanje.

Temeljem:

- Pravilnika o napredovanju učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu i
- Pravilnika o načinima i uvjetima napredovanja u struci i promicanju u položajna zvanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjim vrtićima.

Zaprimljeno je ukupno 520 prijedloga za napredovanje u zvanje:

- u dječjim vrtićima – 92
- u osnovnim školama – 232
- u srednjim školama – 196.

Temeljem *Pravilnika o napredovanju učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja u osnovnim i srednjim školama i učeničkim domovima* (NN, 68/2019) ukupno su zaprimljena 754 predmeta:

- u osnovnim školama – 434
- u srednjim školama – 196.

Tijekom 2020. godine ukupno je obrađen 561 predmet napredovanja odgojno-obrazovnih radnika za napredovanje u mentore i savjetnike.

Temeljem:

- Pravilnika o napredovanju učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu i
- Pravilnika o načinima i uvjetima napredovanja u struci i promicanju u položajna zvanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjim vrtićima.

Ukupno su obrađena 464 predmeta za napredovanje u zvanje:

- u dječjim vrtićima – 82
- u osnovnim školama – 207
- u srednjim školama – 175.

Temeljem *Pravilnika o napredovanju učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja u osnovnim i srednjim školama i učeničkim domovima* (NN, 68/2019) ukupno je od 754 zaprimljena predmeta u cijelosti obrađeno 97 predmeta napredovanja (pripremljena stručna mišljenja Ministarstva znanosti i obrazovanja i odluke o napredovanju u zvanje upućene odgojno-obrazovnim radnicima):

- u osnovnim školama – 39
- u srednjim školama – 58.

Nakon provedbe prvoga dijela postupka, a sukladno *Pravilniku o napredovanju učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja u osnovnim i srednjim školama i učeničkim domovima*, Agencija je u daljnje faze postupka napredovanja prosljedila Ministarstvu znanosti i obrazovanja 290 predmeta napredovanja u zvanje.

Zaključno s krajem 2020. godine Agencija je uputila odgojno-obrazovnim radnicima zahtjeve za dopunom dokumentacije za 87 predmeta napredovanja da bi se postupci mogli provoditi u skladu s Pravilnikom.

Agencija za odgoj i obrazovanje organizirala je tijekom 2020. godine dvije promocije u zvanje:

- 30. siječnja 2020. promovirano je 367 mentora i savjetnika
- 13. veljače 2020. promovirana su 183 mentora i savjetnika.

Zbog epidemiološke situacije u 2020. godini više nisu organizirane svečanosti promaknuća odgojno-obrazovnih radnika.

Nakon završenog postupka napredovanja svakom je odgojno-obrazovnom radniku dostavljena *Odluka o napredovanju u zvanje*.

Popis predmeta napredovanja u 2020. godini

	Zaprimljeno	Poslano MZO-u na daljnje postupanje	Riješeno
Pravilnik o napredovanju učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu (NN br. 89/1995, 148/1999, 20/2005) - STARI	428		382
Pravilnik o napredovanju učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja u osnovnim i srednjim školama i učeničkim domovima (NN br. 68/2019, 60/2020) - NOVI	754	290	97
Pravilnik o načinu i uvjetima napredovanja u struci i promicanju u položajna zvanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjim vrtićima (NN br. 133/1997, 20/2005)	92		82
ukupno	1274		561

12. PRUŽANJE STRUČNO-PEDAGOŠKE POMOĆI

Savjetnici i viši savjetnici Agencije su tijekom godine pružali stručno-savjetodavnu podršku odgojno-obrazovnim radnicima na različite načine u svom djelokrugu rada, što se ne može u cijelosti kvantitativno prikazati. To se posebno odnosi na savjetodavnu podršku i davanje uputa telefonski, elektroničkom poštom te organiziranjem i sudjelovanjem na brojnim stručnim skupovima na svim razinama u ulozi predavača, voditelja radionica ili kao sudionici u stručnim raspravama i okruglim stolovima i sl. Različitim pristupom odgojno-obrazovnim radnicima savjetnici i viši savjetnici su doprinijeli unapređivanju kvalitete profesionalnog razvoja odgojno-obrazovnih radnika, a tako i unapređivanju kvalitete sustava odgoja i obrazovanja.

Agencija je putem stručno-savjetodavnih posjeta i stručno-pedagoških uvida pratila provođenje kvalitete odgojno-obrazovnog rada u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama i učeničkim domovima.

Stručno-pedagoški uvid provodio se u okviru:

- redovitog praćenja pripravnika i pripreme za stručne ispite (stručne ispite u 2020. godini u sustavu odgoja i obrazovanja položilo je ukupno 2590 pristupnika, a tijekom 2020. godine prijavljeno je 2665 pripravnika za stažiranje u odgojno-obrazovnim ustanovama)
- pružanja stručno-pedagoške pomoći kontinuirano i svakodnevno prema potrebi i pozivu odgojno-obrazovne ustanove, roditelja ili odgojno-obrazovnih radnika.

Tijekom 2020. godine provedena su ukupno 218 stručno-savjetodavna posjeta s ciljem pružanja stručno-pedagoške pomoći odgojno-obrazovnim ustanovama:

- u predškolskim ustanovama – 12
- u osnovnoškolskim školama – 149
- u srednjoškolskim školama – 51
- glazbenim školama – 3
- u učeničkim domovima – 1
- Centar za autizam i Centar za odgoj i obrazovanje – 2.

S ciljem što kvalitetnije integracije učenika s teškoćama u razvoju u redoviti odgojno-obrazovni sustav te osiguranja stručno-savjetodavne pomoći i potpore školama Agencija je oformila mobilne stručne timove. Tijekom 2020. godine Agencija za odgoj i obrazovanje organizirala je 31 stručni skup koji se odnosio na integraciju učenika s teškoćama u redoviti odgojno-obrazovni sustav. Na tim ciljano organiziranim stručnim skupovima prisustvovalo je 1083 odgojno-obrazovna radnika iz svih županija Republike Hrvatske.

Posebno ističemo savjetodavni rad tijekom trajanja pandemije kad su svi radnici Agencije sudjelovali u pružanju podrške i pomoći svim dionicima odgojno-obrazovnog sustava putem telefonskih razgovora ili elektroničkom poštom. Za tu je potrebu osnovan poseban tim viših savjetnika Agencije koji je koordinirao pristiglom elektroničkom poštom i brinuo da se svakom korisniku odgovori u najkraće moguće vrijeme (<https://www.azoo.hr/obavijest-o-pruzanju-strucne-pomoci-i-podrske-visih-savjetnika-agencije-u-izvođenju-nastave-na-daljinu/>).

13. STRUČNO-PEDAGOŠKI NADZOR

Stručno-pedagoški nadzor koji provodi Agencija za odgoj i obrazovanje određen je *Zakonom o stručno-pedagoškom nadzoru* (NN, 73/97), *Zakonom o Agenciji za odgoj i obrazovanje* (NN, 85/2006) i *Zakonom o prosvjetnoj inspekciji* (NN, 61/11 i 16/12).

Tijekom kalendarske 2020. godine viši savjetnici za odgajatelje, učitelje, nastavnike, stručne suradnike i ravnatelje u Agenciji za odgoj i obrazovanje proveli su ukupno 183 stručno-pedagoška nadzora:

- Predškolske ustanove – 12
- Osnovnoškolske ustanove – 117
- Srednjoškolske ustanove – 50
- Glazbene i baletne škole – 2
- Centar za odgoj i obrazovanje – 1
- Centar za autizam – 1.

Stručno-pedagoški nadzori provedeni su temeljem podnesaka roditelja i učenika, podnesaka ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova, učitelja, nastavnika i stručnih suradnika. Polazište za provedbu stručno-pedagoških nadzora bili su podnesci koje je Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Samostalni sektor za inspekcijски nadzor i Uprava za odgoj i obrazovanje, dostavila Agenciji u nadležno postupanje kao i podnesci koje su Pravobraniteljica za djecu i Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom prosljedile Agenciji na daljnje postupanje.

Na temelju obvezujućih zahtjeva Samostalnog sektora za inspekcijski nadzor Ministarstva znanosti i obrazovanja, u skladu sa *Zakonom o prosvjetnoj inspekciji*, proveden je 41 stručno-pedagoški nadzor.

Temeljem anonimnih podnesaka provedeno je 27 od ukupno 183 stručno-pedagoška nadzora.

U razrednoj i predmetnoj nastavi u osnovnim i srednjim školama ukupno je provedeno 118 stručno-pedagoških nadzora nad radom učitelja i nastavnika.

Nad radom stručnih suradnika u osnovnim i srednjim školama provedeno je 45 stručno-pedagoških nadzora, a nad radom ravnatelja 8 stručno-pedagoška nadzora.

Provedeno je 18 stručno-pedagoških nadzora koji su se odnosili na djecu s teškoćama u osnovnoj i srednjoj školi te Centru za odgoj i obrazovanje i Centru za autizam, od toga 14 u osnovnoj i 2 nadzora u srednjoj školi te 1 u Centru za odgoj i obrazovanje i 1 stručno-pedagoški nadzor u Centru za autizam. Zbog nasilja učenika i učitelja/nastavnika u dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama proveden je 31 stručno-pedagoški nadzor od ukupnoga broja nadzora tijekom 2020. godine.

Polazišta za postupanja Agencije i provedbu stručno-pedagoških nadzora bile su pritužbe na sljedeća tematska područja u odgojno-obrazovnom radu:

- Komunikacija odgajatelja, učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja s učenicima i roditeljima: neprimjereno ponašanje, vrijeđanje, uporaba vulgarizama, neprimjerena komunikacija u *online* okruženju i nastavi na daljinu.
- Nesposobnost održavanja primjerenog ponašanja učenika, izostanak reakcija na nasilje, zdravstveni problemi učenika kao posljedica neodgovarajućih postupanja odgojno-obrazovnih radnika u neposrednom radu s učenicima (uživo i u nastavi na daljinu).
- Odnos odgojno-obrazovnih radnika prema radu: nemotiviranost za rad, nespremnost za organizaciju i provedbi nastave na daljinu, obavljanje drugih poslova za vrijeme nastave, zdravstveno stanje učitelja/nastavnika.
- Stručna i metodička osposobljenost učitelja/nastavnika: nedostatna znanja i vještine, neodgovarajući metodički postupci, nepripremljenost, posebice u nastavi na daljinu, nedostatna postignuća učenika.
- Praćenje, ocjenjivanje i vrednovanje postignuća učenika: neujednačeni kriteriji ocjenjivanja, velik broj negativnih ocjena, nepoštivanje vremenika pisanih provjera znanja, pritužbe na zaključne ocjene, dopunsku nastavu i polaganje ispita pred povjerenstvom, problemi u praćenju i vrednovanju postignuća učenika u nastavi na daljinu.
- Neostvarivanje propisanih nastavnih planova i programa i kurikula te s tim u vezi zaostajanje učenika u stjecanju potrebnih znanja i vještina, nemogućnost upisa u željene programe obrazovanja na višoj razini, lošiji rezultati na državnoj maturi.
- Postupanje prema učenicima s teškoćama: nepoštivanje potrebe za individualiziranim pristupom i utvrđivanje odgovarajućih odgojno-obrazovnih ishoda, problemi u praćenju nastave na daljinu, izostanak prilagodbe i suradnje s roditeljima, nedostatni preventivni programi, nedostatak pomoćnika u nastavi i njihova nepripremljenost za rad.
- Nezadovoljstvo reakcijama stručne službe škole na probleme: izostanak postupanja ravnatelja i stručnih suradnika, nepridržavanje protokola posebice u slučajevima vršnjačkoga nasilja.

Na temelju stručno-pedagoškim nadzorima utvrđenog stanja odgojno-obrazovnim radnicima predložene su odgovarajuće mjere za unapređivanje odgojno-obrazovnog rada te sprečavanje i rješavanje problema i poteškoća koje su uvjetovale pokretanje stručno-pedagoškog nadzora.

Ministarstvu znanosti i obrazovanja, Samostalnom sektoru za inspekcijski nadzor, sukladno *Zakonu o prosvjetnoj inspekciji*, upućeno je 12 prijedloga za nalažanje mjera predloženih u nalazima o provedenim stručno-pedagoškim nadzorima.

Tijekom razdoblja ostvarivanja odgojno-obrazovnog rada na daljinu (model C) i nemogućnosti praćenja neposrednog odgojno-obrazovnog rada s učenicima viši savjetnici Agencije za odgoj i obrazovanje provodili su stručno-pedagoške nadzore u odgojno-obrazovnim ustanovama primjenom digitalne tehnologije, s naglaskom na savjetodavnu pomoć kao dio postupka stručno-pedagoškoga nadzora.

14. STRUČNA MIŠLJENJA

Agencija za odgoj i obrazovanje, sukladno svom djelokrugu rada, daje mišljenja o programima u predškolskom odgoju, nastavnim programima u osnovnom školstvu, gimnazijama i općeobrazovnim programima srednjeg strukovnog školstva te mišljenja o nastavnim programima općeobrazovnih predmeta u postupku verifikacije odgojno-obrazovnih ustanova.

U 2020. godini Agencija je na zahtjev MZO-a zaprimila je ukupno 1118 stručnih mišljenja:

- 679 stručnih mišljenja o programima u predškolskom odgoju,
- 239 stručnih mišljenja o programima koji su se provodili u osnovnoj školi,
- 102 stručna mišljenja o srednjoškolskim programima,
- 15 stručnih mišljenja o programima udruga i
- 83 stručna mišljenja o drugim zaprimljenim programima.

15. DRUGI OBRAZOVNI MATERIJALI

U skladu sa *Zakonom o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu (Narodne novine, 116/18)* u nadležnosti je Agencije provedba postupka odobravanja drugih obrazovnih materijala za nastavne predmete u osnovnim školama, gimnazijama i općeobrazovne predmete u strukovnim i umjetničkim školama. Agencija za odgoj i obrazovanje, na temelju mišljenja povjerenstva za prosudbu drugog obrazovnog materijala, donosi Odluku o objavi ili odbijanju objave drugih obrazovnih materijala u virtualnom repozitoriju. Tijekom 2020. godine, na temelju podnesenih zahtjeva, odobreno je ukupno 794 drugih obrazovnih materijala, od toga 637 za osnovne škole i 157 za srednje škole.

16. PRIZNAVANJE INOZEMNIH OBRAZOVNIH KVALIFIKACIJA

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija (Narodne novine, 45/11) Agencija je od 1. rujna 2011. godine preuzela vođenje postupka priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija o završenom osnovnoškolskom obrazovanju radi zapošljavanja te o završenom srednjoškolskom obrazovanju u općim, gimnazijskim i umjetničkim programima radi zapošljavanja ili nastavka obrazovanja. U 2020. zaprimljeno je i obrađeno ukupno 782 zahtjeva za priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija.

Osim navedenog, Agencija je tijekom 2020. godine izdala i **53** stručna mišljenja na zahtjeve škola u postupcima priznavanja radi nastavka osnovnoškolskog, odnosno srednjoškolskog obrazovanja koje vode školske ustanove.

17. NATJECANJA I SMOTRE

U školskoj godini 2019/2020. Agencija za odgoj i obrazovanje je uz prethodnu suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja, a u suradnji sa strukovnim udrugama, županijama, odnosno Gradom Zagrebom te školama domaćinima, organizirala 34 natjecanja i smotre, a u cijelosti je provedeno njih 26 natjecanja i smotri, 7 natjecanja i smotri nije održano zbog epidemiološke situacije uzrokovane epidemijom korona virusom COVID-19 (Natjecanje iz filozofije na državnoj razini, Natjecanje učenika osnovnih škola u poznavanju prometnih i sigurnosnih pravila i upravljanja biciklom – „Sigurno u prometu“, 63. glazbene svečanosti hrvatske mladeži, Natjecanje mladin Hrvatskoga Crvenog križa, Škola stvaralaštva „Novigradsko proljeće“, Mala glagoljska akademija „Juri Žakan“ Roč i Smotra i natjecanje učeničkih domova Republike Hrvatske – Domijada) te 59. hrvatsko natjecanje učenika i studenata glazbe i plesa je održano djelomično (kategorija solista nije održana zbog epidemiološke situacije uzrokovane epidemijom COVID-19, dok je kategorija komorni sastavi odgođena).

Sudjelovanje na natjecanjima i smotrama proizlazi iz redovitoga školskog programa propisanog predmetnim kurikulumima te nastavnim planom i programom i izvannastavnog rada koji se provodi tijekom školske godine i sastavni je dio godišnjega kurikula rada škole. Natjecanja i smotre u pravilu se provode na tri razine: školskoj, županijskoj i državnoj.

U školskoj godini 2019/2020. na školskoj razini natjecanja sudjelovalo je više od 100 000 učenika i učenika, na županijskoj razini 35 000 učenika i učenika, dok je na državnoj razini natjecanja i smotri sudjelovalo 2 905 učenika i učenika osnovnih i srednjih škola.

Učenici su se natjecali u kategorijama koje obuhvaćaju jezično-komunikacijske, prirodoslovno-matematičke, humanističke, tehničke, umjetničke, zdravstvene, ekološke i druge programe.

Na državnoj razini učenici su sudjelovali na četiri smotre: Smotri literarnog, dramskog i novinarskog stvaralaštva LiDraNo, Smotrama iz područja građanskoga odgoja i obrazovanja, Smotri hrvatskoga školskog filma, 32. smotri učeničkih zadruga Republike Hrvatske, dok smotre Škola stvaralaštva „Novigradsko proljeće“ i Mala glagoljska akademija „Juri Žakan“ u Roču nisu održane zbog epidemiološke situacije uzrokovane epidemijom korona virusom COVID-19.

Provedba državnih natjecanja i smotri u školskoj godini 2019/2020. tekla je prema Vremeniku i Katalogu natjecanja i smotri. Nakon prvotne odluke o otkazivanju natjecanja i smotri u travnju 2020. godine uzrokovane epidemijom korona virusom COVID-19. ista su nastavljena s održavanjem prema Vremeniku natjecanja i smotri rujana – prosinac 2020. godine.

Svrha natjecanja i smotri je predstavljanje rezultata rada, znanja, vještina, sposobnosti i kompetencija učenika i njihovih mentora na određenom području. Učenici se potiču i motiviraju na sudjelovanje i međusobno natjecanje. Natječu se redoviti učenici/e osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske u skladu s načelom slobode izbora svakog učenika/ce. Pod istim uvjetima sudjeluju i učenici s teškoćama kojima se na svim razinama natjecanja i smotri osiguravaju primjereni tehnički uvjeti za sudjelovanje.

Prilikom pripreme i provedbe natjecanja vodilo se računa o uključivanju učenika koji pohađaju školu po različitim kurikulumima, odnosno zadaci su bili usklađeni s važećim nastavnim planom i programom te eksperimentalnim programom „Škola za život“ te predmetnim kurikulumima.

Učenice i učenici osnovnih i srednjih škola i ove su godine iskazali veliki interes za sudjelovanje na natjecanjima i smotrama što govori o visokoj razini motiviranosti te nastojanju svih uključenih da talentiranim i darovitim učenicima omoguće da prepoznaju i razviju svoje mogućnosti. Mnoga državna natjecanja u znanju izlučna su natjecanja za međunarodna natjecanja na kojima hrvatski učenici već godinama ostvaruju izuzetne rezultate.

Katalog natjecanja i smotri učenika osnovnih i srednjih škola te sve relevantne informacije o održavanju natjecanja i smotri, uključujući rezultate i rješenja testova, nalaze se na internetskim stranicama Agencije za odgoj i obrazovanje, Natjecanja i smotre (www.azoo.hr).

18. PROJEKTI

U 2020. godini Agencija za odgoj i obrazovanje provodila je, kao nositelj ili partner, četiri strateška projekta usmjerena unapređivanju jedne od svojih temeljnih djelatnosti – stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika. Stručno usavršavanje važna je sastavnica profesionalnog djelovanja odgojno-obrazovnih radnika kojim se želi ostvariti pozitivan utjecaj na izvedbu, profesionalni razvoj, identitet te osjećaj vlastite učinkovitosti i zadovoljstva radom.

Učinkovito stručno usavršavanje je ono koje dovodi do opazivih i željenih promjena u znanju i praksi, aktualno je i relevantno s obzirom na izazove s kojima se odgojno-obrazovni radnici susreću te omogućuje ostvarivanje boljih rezultata učenja kod učenika. Stoga je svrha projekata usmjerenih ka unapređivanju područja stručnog usavršavanja uvođenje inovacija, podizanje kvalitete i proširivanje ponude modela usavršavanja, kako bi se omogućilo odgojno-obrazovnim radnicima širenje i produbljivanje stručnih znanja te razvoj vještina i stavova, s ciljem unapređivanja kvalitete procesa učenja i ishoda učenja učenika.

18.1. SUSTAV PROCJENE KVALITETE STRUČNOG USAVRŠAVANJA U NADLEŽNOSTI AGENCIJE ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE

Svrha projekta bila je provesti ispitivanje kvalitete i učinkovitosti programa e-učenja uvedenih 2014. godine u sustav stručnog usavršavanja AZOO-a te dobiti stručne preporuke za daljnji razvoj programa e-učenja namijenjenih profesionalnom razvoju odgojno-obrazovnih radnika. U okviru projekta izrađen je i sustav upitnika za procjenu kvalitete, relevantnosti, učinkovitosti i utjecaja stručnih usavršavanja na kvalitetu poučavanja učenika, koji je primjenjiv za stručna usavršavanja koja se provode uživo ili *online*.

Projekt je financiran u okviru Programa Europske komisije za potporu strukturnim reformama u državama članicama EU-a. Vrijeme je provedbe bilo od travnja 2019. do studenog 2020. AZOO je bio korisnik stručne potpore, a pružatelj potpore je bio Institut za obrazovanje Sveučilišta Grada Dublina, Republika Irska.

Projektni tim AZOO-a činili su Gea Cetinić, pomoćnica ravnateljice AZOO-a, Boris Vampula, voditelj Odsjeka za međunarodnu suradnju i projekte EU-a, Renata Ozorlić Dominić, viša savjetnica za

međunarodnu suradnju, Gordana Barudžija, viša savjetnica za vjeronauk i Jelena Zdrilić, savjetnica za engleski jezik.

U 2020. godini provedene su sve planirane projektne aktivnosti. S obzirom na pandemiju COVIDA-19, aktivnosti stručnog usavršavanja viših savjetnika AZOO-a te završna konferencija projekta umjesto uživo održani su *online* te su ostvareni planirani rezultati kako slijedi:

Rezultat 1: Utvrđena je kvaliteta programa e-učenja AZOO-a te su donesene preporuke za njihovo poboljšanje.

Pod-rezultat 1.1. Izrađeno je i provedeno ispitivanje zadovoljstva korisnika programima e-učenja AZOO-a te korisnosti tih programa za rad odgojno-obrazovanih radnika.

Pod-rezultat 1.2. Izrađeno je Izvješće o provedenom kvantitativnom ispitivanju.

Pod-rezultat 1.3. Provedena je Kvalitativna analiza te donesene preporuke za daljnji razvoj programa e-učenja AZOO-a.

U ispitivanju kvalitete i učinkovitosti programa e-učenja AZOO-a sudjelovalo je 510 ispitanika, koji su u razdoblju 2014-2019 sudjelovali u jednome ili više programa e-učenja AZOO-a namijenjenih profesionalnom razvoju odgojno-obrazovanih radnika. Rezultati ispitivanja pokazali su da je najveći broj ispitanika sadržaj svih 7 programa e-učenja te njegovu korisnost za rješavanje problema u odgojno-obrazovnoj praksi ocijenio ocjenom odličan. Sudjelovanje u ovim programima e-učenja potaknulo je sudionike na promjene u vlastitoj nastavnoj praksi, što im je bila ključna motivacija za sudjelovanje, a njihov utjecaj na vlastitu nastavnu praksu ocijenili su odličnim i dobrim. Sudionici su izrazili zadovoljstvo fleksibilnošću koju nude ovi programi, kao i zadovoljstvo novostečenim znanjem i vještinama.

Preporuke su ispitanika da se proširi ponuda programa e-učenja AZOO-a, omogući sudjelovanje većem broju sudionika te da se napravi diferencijacija prema razini prethodnog znanja i vještina, kako s obzirom na temu, tako i s obzirom na digitalne vještine polaznika. Nadalje, sudionici preferiraju više interaktivnosti u e-učenju i prisutnost mentora kao podrške u primjeni novostečenog znanja u praksi. Cjelovito izvješće o provedenom ispitivanju dostupno je na [poveznici](#).

Rezultat 2: Sustav procjene kvalitete stručnog usavršavanja je osmišljen i usklađen s dionicima

Pod-rezultat 2.1. Izrađen je alat za praćenje i mjerenje kvalitete stručnog usavršavanja

Pod-rezultat 2.2. Provedena je isporuka i informiranje o alatu za mjerenje kvalitete stručnih usavršavanja

Na temelju rezultata provedenog istraživanja, izrađen je okvir za vrednovanje kvalitete stručnog usavršavanja. Radi se o sustavu triju upitnika koji se popunjavaju prije, neposredno nakon stručnog usavršavanja te 6 mjeseci nakon stručnog usavršavanja. Oni će savjetnicima AZOO-a omogućiti mjerenje učinka stručnih skupova uspoređivanjem rezultata prije i nakon njihova ispunjavanja, kao i stupanj u kojem je stručni skup doveo do promjena u nastavnoj praksi. Također, upitnici će olakšati vrednovanje iskustva polaznika u smislu učenja, a neophodno je, također, uključiti i njihove preporuke.

Ovakav način trajnog vrednovanja, osmišljavanja i poboljšanja je ključan da bi se jamčila kvaliteta stručnog usavršavanja AZOO-a. Teorijska podloga sustava upitnika te njihov prikaz dostupni su na [poveznici](#).

Rezultat 3: Viši savjetnici AZOO-a su osposobljeni za procjenu kvalitete stručnog usavršavanja

Pod-rezultat 3.1. Održane su radionice jačanja kapaciteta AZOO-a za procjenu kvalitete stručnog usavršavanja.

U studenome 2020. godine održano je 5 jednodnevnih *online* radionica za više savjetnike AZOO-a s ciljem predstavljanja rezultata istraživanja, predstavljanja sustava triju upitnika za procjenu kvalitete stručnog usavršavanja te s ciljem rasprave na razini AZOO-a o rezultatima projekta i mogućnostima njihove primjene u radu viših savjetnika u području profesionalnog razvoja odgojno-obrazovnih radnika. Radionice su održane u sustavu ZOOM uz simultano prevođenje, u njima je sudjelovalo ukupno 82 viših savjetnika, a radionice su vodile stručnjakinje projektnog tima Instituta za obrazovanje Sveučilišta Grada Dublina. Sudionici su radionicu ocijenili dobrom, kao i mogućnost interakcije s ostalim sudionicima, a radionica je ispunila njihova očekivanja.

Završna konferencija projekta održana je u studenome 2020 godine *online* u sustavu ZOOM uz simultano prevođenje. Sudionici konferencije bili su predstavnici AZOO-a (Upravno vijeće, ravnateljica, pomoćnici ravnateljice, voditelji odjela i predstojnici podružnica), ministar znanosti i obrazovanja, predstavnici MZO-a, predstavnici agencija u sustavu odgoja i obrazovanja te predstavnici stručnih i visokoškolskih ustanova s kojima AZOO surađuje temeljem sklopljenog sporazuma o suradnji.

18.2. STRUČNO VOĐENJE (*COACHING* I SUPERVIZIJA) U SVRHU PROFESIONALNOG RAZVOJA U ODGOJU I OBRAZOVANJU

Svrha projekta je provedba analize primjene *coachinga* i supervizije u partnerskim zemljama te njihova utjecaja na postignuća učenika stvaranjem ozračja razvoja i suradnje školama te izrada digitalnog priručnika s primjerima dobre prakse, modela, metoda i tehnika *coachinga* i supervizije.

Radi se o projektu partnerske suradnje za inovacije u okviru Ključne aktivnosti 2 Programa Erasmus+ u trajanju od 29 mjeseci (rujan 2019. – siječanj 2022.). Ukupna vrijednost projekta je 233.295,00 EUR, od čega AZOO-u pripada 28.280,00 EUR.

Nositelj projekta je:

- Nacionalni centar za obrazovanje Republike Latvije, a partneri su Agencija za odgoj i obrazovanje, Hrvatska
- Ured za obrazovanje Grada Rige, Latvija
- Centar za unapređenje istraživanja i razvoja obrazovne tehnologije, Cipar
- Nevladina organizacija Learn Sheffield, Ujedinjeno kraljevstvo
- Školski inspektorat u Lasiju, Rumunjska
- Sveučilište Masaryk u Brnu, Češka.

Projektni tim AZOO-a čine: Boris Vampula, voditelj Odsjeka za međunarodnu suradnju i projekte EU-a, i više savjetnice educirane za integrativnu superviziju, Renata Ozorlić Dominić, viša savjetnica za

međunarodnu suradnju, Sabina Marunčić, viša savjetnica za vjeronauk, i Mirjana Kazija, viša savjetnica za stručne suradnike pedagoge.

S obzirom na pandemiju COVIDA-19, aktivnosti stručnih posjeta partnerskim organizacijama planirane za drugu polovinu 2020. odgođene su za 2021. godinu. U 2020. godini provedene su sljedeće aktivnosti kako slijedi:

Rezultat 1: Izvješće o rezultatima analize primjene *coachinga* i supervizije u partnerskim zemljama te njihova utjecaja na postignuća učenika stvaranjem ozračja razvoja i suradnje školama

Izrađeno je nacionalno i zajedničko projektno izvješće o rezultatima analize primjene *coachinga* i supervizije u partnerskim zemljama te njihova utjecaja na postignuća učenika stvaranjem ozračja razvoja i suradnje školama.

Nacionalno izvješće o *coachingu* i superviziji u Hrvatskoj temelji se na provedenim intervjuima pružatelja i korisnika *coachinga* i supervizije u poslovnome sektoru, odgoju i obrazovanju te socijalnom radu. Provedeno je 5 intervjuja te su utvrđene sličnosti između *coachinga* i supervizije (usmjerenost na osobni i profesionalni razvoj s ciljem veće uspješnosti u nošenju s izazovima na radnome mjestu) te razlike (individualni nasuprot grupnome pristupu, konkretnost očekivanih ishoda). Nacionalno izvješće na engleskome jeziku dostupno je na [poveznici](#).

Zajedničko projektno izvješće o *coachingu* i superviziji u školama i tvrtkama donosi prikaz situacije u državama projektnih partnera (Latvija, Hrvatska, Ujedinjeno kraljevstvo, Cipar, Češka i Rumunjska), a temelji se na intervjuima provedenima prema istoj metodologiji. Analiza provedenih intervjuja pokazuje da su korisnici *coachinga*, bez obzira na područje rada, usmjereni na razvoj vlastitih potencijala s ciljem veće uspješnosti u obavljanju radnih zadataka. Također, najčešća tema i potreba za rješavanjem problema kroz *coaching* ili superviziju se odnosi na kvalitetu komunikacije i odnosa s osobama u neposrednome radnom okružju. Zajedničko projektno izvješće na engleskome jeziku dostupno je na [poveznici](#).

Rezultat 2: Digitalni priručnik s primjerima dobre prakse, modela, metoda i tehnika *coachinga* i supervizije

Održan je prvi studijski posjet organizaciji Learn Sheffield u siječnju 2021. u kojem su sudjelovala po dva predstavnika ustanova partnera u projektu.

Izrađen je prvi dio Digitalnog priručnika s primjerima studija slučaja te metoda primjene *coachinga* i supervizije u radu s različitim ciljnim skupinama u sustavu odgoja i obrazovanja.

Rezultat 3: Diseminacija rezultata projekta putem nacionalnih konferencija (jedna po partneru) i radionica za ciljnu skupinu odabranih zaposlenika partnera.

Nakon prvog studijskog posjeta organizaciji Learn Sheffield, održana je radionica za više savjetnike AZOO-a koji su educirani za integrativnu superviziju s ciljem predstavljanja stečenih iskustava te uvida u GROW model *coachinga* koji je predstavljen u studijskome posjetu, a koji primjenjuju neke osnovne i srednje škole u gradu Sheffieldu.

18.3. NA PUTU DO SMANJENJA RIZIKA OD KATASTROFE

Nositelj projekta: Državna uprava za zaštitu i spašavanje

Projekt partner: Agencija za odgoj i obrazovanje

Vrijeme provedbe: listopad 2017. – prosinac 2020.

Cilj projekta: Opći cilj projekta je doprijeti podizanju sveukupne sposobnosti reakcije u kriznim situacijama u RH-a i povećanju kapaciteta nacionalnog sustava upravljanja u kriznim situacijama podizanjem svijesti zajednice o smanjenju rizika od katastrofa u svrhu stvaranja otpornijih zajednica na postojeće i buduće rizike. Specifični cilj projekta je jačanje svijesti ciljnih skupina projekta o važnosti smanjenja rizika od katastrofa.

Izvor financiranja: Europski fond za regionalni razvoj, Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014–2020. – Prioritetna os 5. Klimatske promjene i upravljanje rizicima, Investicijski prioritet 5.b – Promicanje ulaganja koja se odnose na posebne rizike, osiguranje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava za upravljanje katastrofama, Specifični cilj 5.b1 – Jačanje sustava upravljanja katastrofama.

Sudjelovanje Agencije u projektu:

U provedbi projekta sudjeluju djelatnici:

- DUZS-a, AZOO-a te vanjski stručnjaci koji pružaju tehničku pomoć.
- DUZS sudjeluje na svim elementima projekta (element projekta 1 – element projekta 6) te je odgovoran za njihovu provedbu.
- AZOO sudjeluje u provedbi projekta na sljedećim elementima projekta kako je opisano u točki 5.1. ovog obrasca.

Element Projekta 2: Izrada edukacijskih materijala o SROK-u, u sljedećim aktivnostima:

- uspostavi radne skupine za izradu edukacijskih materijala o SROK-u
- radu radne skupine putem predstavnika Partnera
- izradi priručnika o SROK-u za učitelje
- izradi brošure o SROK-u za učenike.

Element Projekta 4: Jačanje svijesti učitelja, učenika, opće javnosti, u sljedećim aktivnostima:

- educiranju učitelja i priprema učitelja za educiranje učenika.

18.4. PROJEKT E-ŠKOLE (II. FAZA) – RAZVOJ SUSTAVA DIGITALNO ZRELIH ŠKOLA

Opći cilj programa e-škole jest pridonijeti jačanju kapaciteta osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovnog sustava, koji će uspješnije provoditi svoju osnovnu djelatnost osposobljavanja učenika za tržište rada, daljnje školovanje i cjeloživotno učenje. Trajanje projekta u njegovoj drugoj fazi predviđeno je u periodu 2018-2022, kao nastavak vrlo uspješnog i nagrađivanog istoimenog pilot projekta.

Kako je vezano uz B dio projekta (ESF financiranje) 13.01.2020. odobren Sažetak operacije kojim se od strane MRMS-a odobrava projektni plan i omogućava idući korak – objavljen je Poziv na dostavu projektnih prijedloga. Po objavi Poziva prijavitelj je kontaktirao svakog partnera s uputama za dostavu dokumentacije koja je potrebna za projektnu prijavu. U tom dijelu Agencija je ažurno i pravovremeno dostavila svu potrebnu dokumentaciju da bi se projektna prijava izvršila u najkraćem roku.

Specifični ciljevi projekta su:

- osigurati svrhovitu, pouzdanu i sigurnu IKT okolinu prilagođenu potrebama škola u Republici Hrvatskoj (prvenstveno zadaća CARNET)
- poboljšati učinkovitost i koherentnost procesa u obrazovnom sustavu te unaprijediti digitalne kompetencije koje doprinose digitalnoj zrelosti škola
- unaprijediti strateško vodstvo škola za podizanje njihove digitalne zrelosti.

Od navedenih specifičnih ciljeva Agencija će kroz aktivnosti stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika u provedbi projekta doprinijeti poboljšanju učinkovitosti procesa u obrazovnom sustavu te unaprijediti strateško vodstvo škola kroz podizanje razine digitalnih kompetencija i digitalne zrelosti.

Specifični ciljevi za Agenciju:

- podizanje opće razine digitalnih kompetencija savjetnika
- unaprjeđenje razine digitalne zrelosti Agencije
- razvijanje profesionalnih i pedagoških kompetencije savjetnika u digitalnom okruženju.

Očekivani rezultati projekta su:

- Infrastrukturno opremanje svih osnovnih i srednjih škola u RH (CARNET)
- Daljnji razvoj e-usluga i podrške obrazovanju (EMA, Edutorij, Moodle)
- Daljnji razvoj e-sadržaja (digitalni obrazovni sadržaji i scenariji poučavanja)
- Stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika u području razvoja digitalnih kompetencija
- Znanstvena istraživanja učinaka projekta na digitalni razvoj škola i pojedinaca.

U kolovozu (28. 8.) 2020. godine ravnateljica Agencije za odgoj i obrazovanje, dr. sc. Dubravka Brezak Stamać potpisala je partnerski ugovor s CARNET-om o sudjelovanju Agencije u projektu. Nositelj projekta CARNET zajedno sa svojim partnerima, a to su agencije u sustavu odgoja i obrazovanja (AZOO, ASOO i NCVVO) te FOI i Institut Nikola Tesla, 16. rujna 2020. godine i službeno je predstavio projekt.

Projektni (uži) tim u AZOO-u su: Davor Černi voditelj projekta, Renata Ozorlić Dominić, Vladimira Brezak, Jelena Noskov i Nadica Kunštek.

Formiran je širi projektni tim od 20-tak viših savjetnika AZOO-a (Olgica Martinis, Adela Granić, Anđa Suvala, Izabela Potnar Mijić, Hrvoje Knežević, Sabina Marunčić, Mara Capar, Daria Kurtić, Antonela Czwik Marić, Lydia Lugar, Igor Rukljač, Ivana Jurjević Jovanović, Đurđica Kaurlooto Martinić, Jadranka Buvinić, Mirela Majstrovic, Igor Šelimber, Jelena Zdrilić, Tatjana Ivošević, Ivana Kuhta Bogić, Draženka Kovačević) koji će sudjelovati u izravnoj provedbi projektnih aktivnosti, prije svega u području stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika.

Za 2021. godinu planirana je provedba više od 60 edukacija, koje će se ovisno o epidemiološkoj situaciji održavati u obliku virtualnih radionica ili radionica uživo. Neke od tema koje će se obuhvatiti ovim edukacijama su: vrednovanje i digitalni alati, rad s učenicima s POOP (posebnim odgojno-obrazovnim potrebama), sigurnost u digitalnom svijetu, digitalni uredski alati, e-učitelj, komunikacija u digitalnom svijetu, rad na mreži/rad u oblaku, upravljanje uređajima (digitalna učionica), multimedija i digitalno građanstvo. U skladu sa specifičnim ciljevima projekta stručna usavršavanja namijenjena su svim odgojno-obrazovnim radnicima (učitelji(ce), nastavnici(i)e, stručni suradnici(i)e, ravnatelji(ce)) u obrazovnom sustavu. Predviđeno je sudjelovanje od 40 polaznika po radionici, a očekuje se da bi se stručnim usavršavanjem obuhvatilo više od 2000 odgojno-obrazovnih radnika. Stručna usavršavanja u 2021. godini planirana su kroz sljedeće mjesece: veljača/travanj/lipanj/kolovoz-rujan/listopad/prosinac; što je i usvojeno na sjednici Upravnog vijeća Agencije. Za 2022. godinu planira se pripremiti i odraditi veći broj predmetno specifičnih tema.

Ukupni proračun projekta za partnera AZOO iznosi cca. 3.500.000,00 kn. Ova planirana sredstva su dostatna za provedbu svih ključnih aktivnosti u sklopu projekta: kontinuirane edukacije savjetnika, tehnička oprema, troškovi organizacije skupova (ukoliko se stvore uvjeti za provedbu uživo), troškovi usluga vanjskih suradnika.

Agencija se pravovremeno suočila i sa planiranim rizicima (zapošljavanje administratora projekta – radno mjesto nije sistematizirano, pandemija COVIDA-19, pravodobna dostupnost vanjskih suradnika odgovarajućeg profila, dostupnost tehničke opreme na tržištu) u projektu. U pripremi je dokumentacija za objavu javnog poziva putem kojeg bi se ugovorio dovoljan broj vanjskih suradnika za rad na provedbi projekta. Pripremljene su manje izmjene ugovora koje su dostavljene CARNET-u kao nositelju projekta koje je ovaj proslijedio regulatornim tijelima (DEFKO i SAFU). Očekuje se odobrenje traženih izmjena kako bi se moglo pristupiti realizaciji istih. Tražene izmjene su:

1. Uvjetovano trenutnom epidemiološkom situacijom i potrebom organizacije edukacija u virtualnom okruženju. Trenutna epidemiološka situacija zahtjeva veću brigu o sigurnosti djelatnika. Hibridna računala sa svojim ekranom na dodiru predstavljaju potencijalni problem jer se dodirivanjem ekrana povećava rizik prijenosa zaraze. Nadalje Hibridna računala su teža te su puno veći zahtjevi na kapacitet baterije. Organizacija edukacija u „virtualnom“ okruženju postavlja i zahtjev snažnije konfiguracije računala što nije moguće ostvariti unutar predviđenog budžeta. Kako financijske podatke unutar stavki plana nabave nije moguće mijenjati AZOO predlaže izmjenu opisa uz stavku troška B.1 Financijskog plana. „(AZOO) Nabava računalne opreme za savjetnike u AZOO-u“.
2. Agencija za odgoj i obrazovanje nema sistematizirano radno mjesto administratora projekta ili slično radno mjesto prema potrebnom opisu poslova. Izmjena i dopuna Pravilnika o unutarnjem ustroju iziskuje duže vremensko razdoblje buduću, sukladno aktima Agencije, izmjene i dopune Pravilnika o unutarnjem ustroju donosi Upravno vijeće Agencije uz suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja i nakon savjetovanja s Radničkim vijećem. S obzirom na navedeno, te na nedostatak ljudskih resursa kojima bi se povjerilo obavljanje administrativnih poslova na projektu, a kako bi čim prije ostvarili angažman osobe na projektu, mišljenja smo da je svrsishodnije izvršiti dopunu plana troškova u Ugovora na način otvaranja nove stavke troška naziva „Troškovi rada zaposlenika na Ugovor o djelu“ na koju bi privremeno preusmjerili sredstva sa stavke „Plaće novozaposlenih djelatnika AZOO“. Nova stavka troška

bila bi otvorena do rješavanja problema sistematizacije radnih mjesta i stvaranja zakonskih uvjeta za zapošljavanje osobe na određeno vrijeme.

3. Uvjetovano trenutnom epidemiološkom situacijom i potrebom organizacije edukacija u virtualnom okruženju. Trenutna epidemiološka situacija zahtjeva veću brigu o sigurnosti djelatnika. Kako bi olakšali provedbu edukaciju u novonastalim uvjetima ukazala se potreba za nabavkom licenci za *online* komunikacijske alate te alate za održavanje mreže na daljinu (npr. ZOOM, TeamViewer). S obzirom na navedeno predlažemo otvaranje nove stavke u planu nabave „(AZOO) Nabava licenci za Internetske alate za organizaciju planiranih edukacija na daljinu“. Na spomenutu stavku zatražili bi alokaciju dijela sredstava s gore navedene stavke. „(AZOO) Troškovi putovanja djelatnika AZOO-a radi provedbe projektnih aktivnosti i jačanja kapaciteta na elementu 1“.

Daljnji razvoj e-usluga i podrške obrazovanju u projektu uključuje daljnji razvoj platformi EMA i Edutorij. Budući da potrebe AZOO-a nisu bile ugrađene u sustav EMA, nominirani su viši savjetnici Vladimira Brezak, voditeljica Odjela za predškolski odgoj i osnovno školstvo i Igor Rukljač, pomoćnik Ravnateljice koji su sudjelovali u izradi DoN-a i dali su suglasnost na finalnu verziju. Tijekom provedbe ugovora očekuje se predstavljanje funkcionalnosti i sučelja savjetnicima AZOO te migracija podataka iz Ettaedu u EMA-u. Zaključak je procesa procjene bio da se EMA aplikaciju treba nadograditi potrebnim funkcionalnostima.

Dalje se razvija i Edutorij, a na inicijativu MZO pokrenut je postupak da se napravi repozitorij digitalnih obrazovnih materijala (DOM) i da bude integriran u Edutorij na način da savjetnici AZOO i ASOO pregledavaju pristigle DOM-ove i odobrene postavbe u Edutorij. DOM-ovi će činiti dio Edutorija koji se naziva VROM (virtualni repozitorij obrazovnih materijala). VROM je zamišljen kao projektna aktivnost, ali poslije i stalna aktivnosti AZOO i ASOO. Nominirani su viši savjetnici Vladimira Brezak, voditeljica Odjela za predškolski odgoj i osnovno školstvo i Igor Rukljač, pomoćnik Ravnateljice koji sudjeluju u izradi DoN-a, a tajnica odjela za srednje školstvo Mandica Vrbanović nominirana je kao odgovorna i tehnička osoba iz AZOO koja će sudjelovati u analizi zahtjeva i definiciji detalja VROM-a. Očekivana dinamika:

- DoN na pregledu u DEFCO-u
- suglasnost (nominiranih savjetnika) na finalnu verziju DoN-a
- travanj 2021. potpis ugovora
- od svibnja 2021. slijedi analiza zahtjeva i definicija detalja VROM-a (vrlo aktivni angažman AZOO i ASOO tima)
- korisničko iskustvo i dizajn sustava VROM (sudjelovanje AZOO i ASOO tima)
- AZOO komunikacija s dobavljačem, testiranje funkcionalnosti, javljanje uočenih grešaka, testiranje i odobravanje
- Očekivani finalni proizvod na proljeće 2022., nakon čega se očekuje provedba edukacija za administriranje
- 18. 3. Projekt SROK – Na putu do smanjenja rizika od katastrofa.

Opći cilj projekta je doprinijeti podizanju sveukupne sposobnosti reakcije u kriznim situacijama u RH-a i povećanju kapaciteta nacionalnog sustava upravljanja u kriznim situacijama podizanjem svijesti zajednice o smanjenju rizika od katastrofa u svrhu stvaranja otpornijih zajednica na

postojeće i buduće rizike. Specifični cilj projekta je jačanje svijesti ciljnih skupina projekta o važnosti smanjenja rizika od katastrofa.

- Nositelj projekta: Ministarstvo unutarnjih poslova – Ravnateljstvo civilne zaštite
- Projektni partner: Agencija za odgoj i obrazovanje

Izvor financiranja: Europski fond za regionalni razvoj, Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014–2020. – Prioritetna os 5. Klimatske promjene i upravljanje rizicima, Investicijski prioritet 5.b – Promicanje ulaganja koja se odnose na posebne rizike, osiguranje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava za upravljanje katastrofama, Specifični cilj 5.b1 – Jačanje sustava upravljanja katastrofama.

- Vrijeme provedbe: od 8. veljače 2018. do 16. prosinca 2022.
- Uključeno viših savjetnika: 3
- Sudjelovanje AZOO-a u projektu
- U provedbi projekta sudjelovat će djelatnici Ministarstva unutarnjih poslova – Ravnateljstva civilne zaštite, Agencije za odgoj i obrazovanje te vanjski stručnjaci koji će pružati stručno-metodičku potporu i tehničku pomoć.
- Ministarstvo unutarnjih poslova – Ravnateljstvo civilne zaštite sudjeluje na svim elementima projekta (element projekta 1 – element projekta 6), te je odgovoran za njihovu provedbu.

Agencija za odgoj i obrazovanje sudjeluje u provedbi projekta na sljedećim elementima projekta kao što je opisano u točki 5.1.:

- Element Projekta 2: Izrada edukacijskih materijala o SROK-u, u sljedećim aktivnostima:
 - uspostavi radne skupine za izradu edukacijskih materijala o SROK-u
 - radu radne skupine putem predstavnika Partnera
 - izradi priručnika o SROK-u za učitelje
 - izradi brošure o SROK-u za učenike
- Element Projekta 4: Jačanje svijesti učitelja, učenika, opće javnosti, u educiranju učitelja i pripremi učitelja za educiranje učenika.

U prosincu 2020., odabrani su članovi radne skupine za izradu edukacijskih materijala za učitelje i brošura za učenike, a u 2021. se očekuje kompletan materijal i implementacija u pilot školama.

19. RAD U STRUČNIM TIJELIMA I POVJERENSTVIMA

Tijekom 2020. godine djelatnici Agencije za odgoj i obrazovanje surađivali su s nadležnim ministarstvima, agencijama, visokim učilištima, zavodima, gradskim i državnim uredima u području odgoja i obrazovanja te su predstavljali Agenciju za odgoj i obrazovanje i sudjelovali u radu brojnih stručnih povjerenstava i stručnih radnih skupina nadležnih tijela državne uprave, javnih ustanova i institucija.

Rbr.	Institucija	Radna skupina/povjerenstvo	Ime i prezime savjetnika	Datum imenovanja
1.	Hrvatsko matematičko društvo	9. kongres nastavnika matematike, Organizacijski odbor	Vesko Nikolaus, član	9. siječnja 2020.
2.	Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih	Radna skupina stručnjaka za ECVET u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju od 1. siječnja do 31. siječnja 2020.	Gea Cetinić, članica	17. siječnja 2020.
3.	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga kurikuluma nastavnog predmeta Geologije	Ivana Kuhta Bogić, članica	17. siječnja 2020.
4.	Ministarstvo uprave	„Razvoj kompetencijskog okvira za zaposlene u javnoj upravi“, radna skupina	članica Jasna Laura, zamjenica članice Marija Vizler Pandža	23. siječnja 2020.
5.	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	Suradnja s Mentorskim timom MZO-a	svi savjetnici Agencije za odgoj i obrazovanje	30. travnja 2019./dopuna imenovanju 29. siječnja 2020.
6.	Hrvatski zavod za javno zdravstvo	Radna skupina stručnjaka za izradu Nacionalnih smjernica za tjelesnu aktivnost	Marjan Jerković, član	25. veljače 2020.

7.	Ministarstvo rada i mirovinskog sustava	Cjeloživotno profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere	Miljenka Galić i Vesna Ivasović, članice	5. ožujka 2020.
8.	Središnji državni ured za šport	Povjerenstvo za izradu Akcijskog plana za provedbu programa mjera edukacije u prevenciji nasilja u športu, na školskim natjecanjima i izvan njih	Margita Lukas, članica	13. ožujka 2020.
9.	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	Mješovito hrvatsko njemačko povjerenstvo za obrazovanje hrvatskih učenika i učenika u Republici Njemačkoj	Marko Javorina, član	18. ožujka 2020.
10.	CARNET	Radna grupa Hrvatske akademske i istraživačke mreže – CARNET za planiranja i razradu aplikacije VROM dijela Edutorija koji će se baviti drugim obrazovnim materijalima	Vladimira Brezak i Igor Rukljač, članovi	17. travnja 2020.
11.	Hrvatski zavod za javno zdravstvo	Koordinacija projekta Živjeti zdravo	Olgica Martinis, koordinator	4. svibnja 2020.
12.	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	Radna skupina za izradu Pravilnika o odgovarajućoj vrsti obrazovanja nastavnika i stručnih suradnika u gimnazijama	Ivana Biljan i Tomislav Tomasić, članovi	18. svibnja 2020.
13.	Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja	Nadzor kvalitete provedbe istraživanja PIRLS 2021.	Marko Javorina, zamjena Sanja McMurtry	25. svibnja 2020.
14.	Vlada Republike Hrvatske	Redizajn platforme gov.hr i ažuriranje članaka	Antonela Nižetić Capković	1. lipnja 2020.

15.	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	Projekt IP in Education koji provodi Ured Europske Unije za intelektualno vlasništvo (EUIPO)	Renata Ozorlić Dominić	2. lipnja 2020.
16.	Edukacijsko rehabilitacijski fakultet	Ekspertna radna skupina za izradu standarda kvalifikacije socijalnog pedagoga	Alma Rovis Brandić, članica	15. lipnja 2020.
17.	Ministarstvo unutarnjih poslova, Fond za azil	Novi susjed – uključivanje osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom u hrvatsko društvo	Nevenka Lončarić Jelačić	27. srpnja 2020.
18.	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	Radna skupina za razradu i predlaganje mjera za početak školske/akademske godine 2020.-2021.	Igor Rukljač, član/Vesko Nikolaus	3. kolovoza 2020.
19.	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	Predmetne skupine za pripremu videolekcija i pripremu programa na HRT-u	Savjetnici Agencije za odgoj i obrazovanje	27. kolovoza 2020.
20.	Gradski ured za obrazovanje Grada Zagreba	Radna skupina za izvannastavnu aktivnost „Građanski odgoj i obrazovanje“	Nevenka Lončarić Jelačić, članica	31. kolovoza 2020.
21.	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	Nastavak suradnje u fazi kurikularne reforme te suradnje s British Council-om	Srećko Listeš, Igor Šelimber, Ratko Višak, Marko Javorina, Izabela Potnar-Mijić	21. rujna 2020.

22.	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	Povjerenstvo za izradu Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o elementima i kriterijima za izbor kandidata za upis I. razred srednje škole	Miljenka Galić, članica	30. rujna 2020.
23.	Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike	Forum za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere u RH	Miljenka Galić i Vesna Ivasović, članice	30. rujna 2020.
24.	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina	Radna skupina za izradu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine i pratećeg Akcijskog plana za razdoblje od 2021. do 2020. godine	Tomislav Ogrinšak kao član i Sanja McMurtry kao zamjena člana	2. listopada 2020.
25.	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	Radna skupina za izradu Provedbenog programa Ministarstva znanosti i obrazovanja za razdoblje 2021. – 2024. godine	Vesko Nikolaus, član	29. listopada 2020.
26.	Hrvatski zavod za javno zdravstvo	Stručno povjerenstvo za izbor najbolje infografike	Blaga Petreski, članica	10. studeni 2020.
27.	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	Radna skupina za koordinaciju izrade materijala za nastavu na daljinu u školskoj godini 2020./2021.	Žarko Bošnjak, član	10. studenog 2020.
28.	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	Povjerenstvo za Izmjene i dopune Pravilnika o provedbi državne mature	Igor Šelimber i Izabela Potnar Mijić, članovi	16. studeni 2020.

29.	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	Radna skupina za izradu Nastavnog programa o poučavanju temeljnih vještina za nastavnike u obrazovanju odraslih	Andreja Burić, članica	3. prosinca 2020.
30.	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	Radna skupina za „Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi	Mirela Barbaroša Šikić, član i Đurđa Kulušić, zamjena za člana	11. prosinca 2020.
31.	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	Radna skupina za izradu Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju	Sanja Jelovčić, član i Darija Drviš, zamjena za člana	16. prosinca 2020.

21. Sporazumi o suradnji

Agencija za odgoj i obrazovanje je tijekom 2020. godine potpisala Sporazume o suradnji sa sljedećim institucijama:

- Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci
- Muzej za umjetnost i obrt u Zagrebu
- Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje
- Hrvatski liječnički zbor
- Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Splitu
- Hrvatsko fizikalno društvo
- Institut za fiziku
- Institut za društvena istraživanja
- Hrvatski crveni križ
- Hrvatski zavod za javno zdravstvo
- Hrvatska radio televizija
- Centar izvrsnosti Splitsko-dalmatinske županije
- Hrvatsko katoličko sveučilište
- Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta u Osijeku
- Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

22. Sudjelovanje savjetnika Agencije za odgoj i obrazovanje u projektima visokih učilišta

Tijekom 2020. godine savjetnici Agencije za odgoj i obrazovanje sudjelovali su u projektima visokih učilišta koja su od Agencije za odgoj i obrazovanje zatražila potporu u projektima koje provode.

Rbr.	Visoko učilište	Projekt	Ime i prezime savjetnika	Datum
1.	Odsjek za matematiku, Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku	Erasmus+ projekt GAMMA (GAME based learning in MAThematics)	Jelena Noskov, Vesko Nikolaus, Igor Šelimber, Ratko Višak i Draženka Kovačević	6. ožujka 2020.
2.	Prirodoslovno matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Biološki odsjek	„Data and communication reliability during crisis – lessons from COVID-19 (DatCommCov)“	Lydia Lugar	15. travnja 2020.
3.	Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Studijski centar socijalnog rada, Katedra za psihologiju	Nacionalna radna skupina Eurofamnet, projekt COST CA18123“The Pan-European Family Support Research Network. A bottom-up, evidence-based and multidisciplinary approach” (2019 – 2022)“	Alma Rovis Brandić, Vesna Ivasović i Mara Capar	10. prosinca 2020.
4.	Prirodoslovno matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Biološki odsjek	„Zdravstveni, gospodarski i obrazovni učinci pandemije COVID-19” (IP-CORONA-2020-12)	Lydia Lugar	18. prosinca 2020.

KLASA: 023-01/21-01/10

URBROJ: 561/1-21-1

Zagreb, 28. siječnja 2021.

RAVNATELJICA

dr. sc. Dubravka Brezak Stamać